

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ISBN 974-90477-1-0

9 789749 047712

ความมั่งคั่ง ใครบ้างไม่ยอมก้ม

ราคา 90 บาท

เจ้าของลิขสิทธิ์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

พิมพ์ครั้งที่ 2 : กรกฎาคม 2545 จำนวน 10,000 เล่ม

พิมพ์ครั้งที่ 1 : พฤษภาคม 2544 จำนวน 50,000 เล่ม

จัดทำโดย ส่วนสิ่งพิมพ์ ฝ่ายสื่อสารองค์กร ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สารบัญ

เปิดกรุ	4
เศรษฐกิจไทย เศรษฐกิจไทย	7
ไม่เสี่ยง ก็ไม่รวย	11
เงินไหลขึ้น	14
คนทำก็รวย ไม่ทำก็รวย	18
เงินลงชั้น	22
การเสนอขายหุ้น	26
เจ้าหน้าที่หรือเจ้าของ	29
สิทธิที่ซื้อขายได้	33
ยิ่งครั้งเดียวได้หลายตัว	36
กระทิงกับหมี	40
จับซีพีจรวดลาด	44
ไม่ใช่เป็นเพียงตัวเลขเท่านั้น	49
ระหว่างผีมือกับดวง	53
เงินน้อยแต่ซื้อได้มาก	56
โบรกเกอร์	59
การซื้อขายออนไลน์	62
จับเสือมือเปล่า	68
ค่าคอมเสรี	71
ลายแทง	74
ซื้อขายหุ้นโดยไม่มีโบหุ้น	77
แมงเมา	80
ปลาหมอตายเพราะอยาก	83
กระจายไข่ใส่ตะกร้า	87
ต้องหารี่	90
ซื้อขายอนาคต	94
ปิดกรุ	100
พลิกปุมตลาดหุ้นไทย	104
.....	
ภาคผนวก	
คำอธิบายศัพท์ที่กล่าวถึงในเนื้อเรื่อง	110
สถาบันที่เกี่ยวข้องกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์	122
รายชื่อและที่อยู่ของบริษัทสมาชิก	123
รายชื่อและที่อยู่ของบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน	127

เปิดกรุ

ถ้าได้แต่หวัง
ไม่ลงมือทำ
คงยากที่จะได้มา

คนเรานี้ก็แปลก ไม่ค่อยจะพอใจ

ในสิ่งที่ตนมี

คนอ้วนก็อยากผอม ส่วนคนผอมก็อยากอ้วน คนไม่มีก็อยากรู้ ในตอนที่คนมีก็อยากรู้เพิ่ม คนที่จนก็อยากรวย (แต่คนรวยไม่ยักกะอยากจนแฮะ...)

ทุกวันนี้ นอกจากความสุขทางกาย และทางใจแล้ว ความสุขเรื่องเงิน ๆ ทอง ๆ ที่มีให้ใช้จ่ายได้ตลอดเวลา หรือมีเก็บออมเพิ่มพูนขึ้น ใคร ๆ ก็ต้องการทั้งนั้น เพียงแต่เราจะหาความสุขเหล่านี้ได้ที่ไหน อย่างไร เพื่อให้ได้ชื่อว่าเป็นคนที่มี ความมั่งคั่ง และนี่คือที่มาของทุกเรื่องราวที่นำเสนอในหนังสือเล่มนี้ ซึ่งเดิมนั้นใช้ชื่อว่า “อยากอ้วน” แต่เพื่อให้เกิดความชัดเจนในสาระที่จะได้รับจากเนื้อหาที่นำเสนอในหนังสือนี้ยิ่งขึ้น นอกจากจะมีการปรับปรุงเนื้อหาบางส่วนในเล่มนี้ให้เป็นข้อมูลปัจจุบันมากที่สุดแล้ว ยังเปลี่ยนชื่อหนังสือใหม่ว่า “ความมั่งคั่ง...ใครบ้างไม่อยากรู้?”

เป็นวิสัยปรกติของมนุษย์ทุกผู้ทุกนามทุกชาติทุกภาษา ที่ต่างก็แสวงหาแนวทางที่จะสร้างความมั่นคงและมั่งคั่งให้แก่ตนเองและครอบครัวทรัพย์สินเงินทองแม้จะเป็นของนอกกาย มิใช่สิ่งที่มนุษย์เราจะต้องยึดติด แต่ก็เป็นพาหนะสำคัญที่จะพาให้เราไปในชีวิตที่ดีกว่า และก่อให้เกิดพัฒนาการแก่ตนเองและสังคม

บรรดาผู้ที่หวังจะรวยมีอยู่สามกลุ่ม กลุ่มแรกคือ พวกชอบคิดอยาก จะรวยแต่ไม่ทำอะไร เอาแต่เพื่อฝันไปตามเรื่องตามราว ไม่ต้องบอกก็รู้ว่า ถึงยังงี้ก็ไม่มีโอกาสรวยแน่นอน เพราะได้แต่สร้างวิมานในอากาศ มองหาโอกาส

ที่จะได้ลาภลอย ไม่ก็ขอให้ถูกหวย หรือไม่ก็ขอให้ได้คู่ครองรวย ๆ ยิ่งไปกว่านั้น ยังมีบางคนหวังที่จะพบขุมทรัพย์ที่ใครก็ไม่รู้ซุกซ่อนเอาไว้ ที่โน่นบ้าง ที่นี้บ้าง

กลุ่มที่สอง พวกที่หวังรวยทางลัด ยอมทำทุกอย่างเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สิ้นเงินทอง ทั้งฉ้อฉลหรือแม้กระทั่งลักขโมยและประทุษร้ายต่อชีวิตผู้อื่น เพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ตนเองต้องการ พวกนี้นับว่าอันตรายมาก ๆ ต้องพยายามหลีกเลี่ยงให้ห่างไว้ คนที่ได้ทรัพย์สิ้นมาในลักษณะที่ไปโกงเขามา มักจะอยู่ไม่ยัด ไม่ทรัพย์หมดไป ก็หมดชีวิตไปก่อนที่จะได้เสวยสุขจากทรัพย์ที่ไปเบียดเบียนเขามา หรือหมดทั้งสองอย่าง (สาเหตุจากไข่มุก)

กลุ่มสุดท้าย คือ พวกที่มีความหวังและมีความพยายาม เก็บออม และอดทน คนกลุ่มนี้มักจะประสบความสำเร็จและได้ตามสิ่งที่หวัง

ในภาวะเศรษฐกิจตกสะเก็ดแบบนี้ คนเรายิ่งฝากชีวิตไว้กับความหวังมากขึ้น หวังโน่นหวังนี่ เหมือนกับคนที่กำลังจะจมน้ำ พอเห็นอะไรลอยมาเป็นคว้าเอาไว้หมด

แน่นอน มนุษย์เราย่อมต้องมีความหวัง เฮ้อ...อย่างน้อยก็คงพอช่วยคลายความแข็งได้บ้าง แต่ต้องไม่ใช่การหวังในเรื่องลม ๆ แล้ง ๆ

ถ้าได้แต่หวัง ไม่ลงมือทำ คงยากที่จะได้มา

หนังสือที่คุณกำลังอ่านอยู่นี้ จะพูดถึงเรื่องช่องทางหนึ่งในการสร้าง ความมั่งคั่งให้แก่ตนเองและครอบครัว ด้วยการนำเงินออมไปลงทุน เรื่องเหล่านี้ ไม่ใช่เรื่องที่มีการปกปิด หรือเป็นความลับแต่อย่างใด

คนที่ประสบความสำเร็จ มหาเศรษฐี อภิมหาเศรษฐีทั้งหลาย มีจำนวนไม่น้อยที่เป็นผู้ยากจนในวัยเด็ก หรือไม่ก็มีเพียงฐานะธรรมดา คนเหล่านั้นสร้าง ความร่ำรวยได้อย่างไร?

คุณล่ะ จะมีโอกาส **มั่งคั่ง** อย่างพวกเขาหรือไม่ ?

ลองอ่านเนื้อหาและพิจารณาไตร่ตรองดู แล้วคุณจะรู้ว่าใคร ๆ ก็ทำได้

อีกอย่างหนึ่ง เนื้อหาหลายตอนในเล่มจะต้องพูดถึงศัพท์ทางเทคนิคที่ใช้กันอยู่ในแวดวงการลงทุน ดังนั้น จึงได้แนบภาคผนวกที่อธิบายความหมายย่อ ๆ ของคำเหล่านั้นเอาไว้ เพื่อการศึกษาค้นคว้าต่อไป

เศรษฐีเทศ เศรษฐีไทย

เด็กชายวัย 11 ขวบคนหนึ่งช่วยเขียนราคาหุ้นให้พ่อของเขา ซึ่งทำงานเป็นนายหน้าค้าหุ้น และต่อมาไม่นานนัก เขาก็เก็บเงินค่าขนมไปซื้อหุ้นเอง 3 หุ้น ราคาหุ้นละ 37 เหรียญ เมื่อราคาหุ้นขึ้นไปถึง 40 เหรียญ เขาก็ขายมันไป และได้กำไรมา 9 เหรียญ

อนิจจา หากไม่ว่าหลังจากที่เขาขายหุ้นไปไม่นาน ราคาหุ้นนั้นก็ขึ้นไปถึง 200 เหรียญ ทำให้เขารู้สึกเสียใจที่ตัดสินใจขายเร็วเกินไป

นั่นเป็นบทเรียนครั้งแรกที่สอนให้เขารู้ว่าต้องมีความอดทนให้มากขึ้น

เด็กคนนี้คิดถึงแต่เรื่องการเงินอย่างเดียว เขากับเพื่อนเคยใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์ที่เรียนมาทำนายผลการแข่งม้าขายอยู่พักหนึ่ง ซึ่งทำให้พวกเขามีรายได้ดีพอสมควร แต่แล้วก็ถูกห้าม เพราะธุรกิจของเขาไม่ได้จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย

นั่นเป็นเหตุการณ์เมื่อหกสิบกว่าปีมาแล้ว และด้วยวัย 70 ปี ปัจจุบันเขาผู้นี้ได้ถูกจัดให้เป็นมหาเศรษฐีที่รวยเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก

ชื่อของเขา คือ วอร์เรน บัฟเฟตต์ (Warren Buffet) ผู้ซึ่งได้รับสมญานามว่าเป็นสุดยอดเก็งกำไรของนักเล่นหุ้นที่เก่งที่สุดในปัจจุบัน

เขียนเหนือเขียน ว่าจั้นเหอะ

เด็กหนุ่มนักศึกษาอีกคนหนึ่ง นั่งละเลียดก๋วยเตี๋ยวอยู่ที่โรงอาหารของมหาวิทยาลัย แวนดาที่หนาคะ ลือลือที่ขยับขยับ และผมเฝ้าที่ยุงเหิงดูเหมือนเด็กธรรมดาทั่วไป แต่เมื่อใดที่เขาเอ่ยปากพูดขึ้น ทุกคนจะต้องนั่งฟังเขาอย่างใจจดใจจ่อ เพราะไม่มีใครในมหาวิทยาลัยที่จะพูดเกี่ยวกับเรื่องในอนาคตได้น่าสนใจเหมือนกับเขา

ความมั่งคั่ง

เขากับเพื่อนคนหนึ่งต่างก็หมกหมุ่นอยู่กับการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้ทั้งวันและทุกวัน จนเชี่ยวชาญถึงขนาดเข้าไปแก้ไขโปรแกรมที่บ้านพักเวลาการใช้คอมพิวเตอร์ของโรงเรียนได้ แต่แล้วก็ถูกจับได้ และถูกลงโทษห้ามใช้คอมพิวเตอร์ไปช่วงหนึ่ง

ทุกวันนี้ ลักษณะของเขาผู้นั้นไม่แตกต่างจากเดิมมากนัก เพียงแต่ที่ที่เขาอยู่นั้นไม่ใช่ในรั้วมหาลัยอีกต่อไป หากแต่เป็นอาณาจักรของอาคาร 25 หลังในบริษัทไมโครซอฟท์ (บริษัทซอฟต์แวร์ที่ใหญ่ที่สุดในโลก)

แน่นอน ชายผู้นี้คือ บิลล์ เกตส์ (Bill Gates) ผู้ซึ่งได้รับสมญานามว่าเป็น สุลต่านแห่งไอที

บิลล์ เกตส์ ก้าวขึ้นมาเป็นเศรษฐีอันดับหนึ่งของโลก ด้วยวัยเพียง 38 ปีก่อนหน้าที่ดัชนีดาวโจนส์จะปรับตัวลดลงเมื่อเดือนเมษายน 2544 ที่ผ่าน มา ว่ากันว่าทรัพย์สินของบิลล์ เกตส์ มีมูลค่ารวมกันถึง 6.1 หมื่นล้านเหรียญสหรัฐ หรือคิดเป็นเงินไทยก็ประมาณ 2.75 ล้านล้านบาท และทรัพย์สินที่ว่ำนั้น ส่วนใหญ่คือหุ้นของบริษัทไมโครซอฟท์ที่เขาเริ่มก่อตั้งนั่นเอง

ถึงแม้ว่าราคาหุ้นในตลาดหุ้นนิวยอร์กจะปรับตัวลดลง เป็นผลทำให้มูลค่าหุ้นที่เขาถืออยู่ลดลงไปพอสมควร แต่อันดับความเป็นเศรษฐีของเขาก็ยังคงติด 1 ใน 5 ของโลก (อันดับหนึ่งกลายเป็นเจ้าของห้างซูเปอร์สโตร์ชื่อ วอลมาร์ท ป้ายภาษาอังกฤษเขียนว่า Wal-Mart ยังไม่มาบุกเมืองไทย)

อันดับเศรษฐีของ บิลล์ เกตส์ นั้น บางครั้งก็สลับตำแหน่งกันกับ วอร์เรน บัฟเฟตต์ แล้วแต่ว่าราคาของหุ้นที่พวกเขาถืออยู่จะเป็นเท่าไร

มาดูบ้านเรากันบ้าง มหาเศรษฐีอันดับหนึ่งของไทยก็คือ ดร.ทักษิณ ชินวัตร เจ้าพ่อไอทีของเมืองไทย (ชอภักย์ที่ต้องเอียนนาม) ซึ่งได้รับเลือกตั้งเข้ามาเป็นนายกรัฐมนตรีเมื่อ ปี พ.ศ. 2544 เท่าที่เปิดเผยให้เป็นที่รู้กัน เขามีทรัพย์สินรวมทั้งหมดมีมูลค่าหลักหมื่นล้านบาท จึงนับได้ว่าเป็นหัวหน้ารัฐบาลที่รวยที่สุดในประวัติศาสตร์ไทย

นอกจากนี้ ยังมี ตระกูลเจียรนวนนท์ ผู้ก่อตั้งกลุ่มบริษัท ซี.พี. ตระกูลโสภณพานิช แห่งแบงก์กรุงเทพ ตระกูลลำซำ แห่งแบงก์กสิกรไทย ตระกูลสารสิน..... และอีกหลายๆๆๆ ตระกูล (ขออภัยอีกครั้งที่ไม่สามารถเอ่ยนามได้หมด เยอะเหลือเกิน)

บรรดาเศรษฐีที่เอ่ยมามาแล้วทั้งไทยและเทศ มีทรัพย์สินส่วนใหญ่ที่เหมือนกันอย่างหนึ่ง นอกเหนือจากเงินฝากธนาคาร อสังหาริมทรัพย์ และแก้วแหวนเงินทองแล้ว สิ่งที่เราเขามีอยู่เป็นจำนวนมาก ก็คือ **หุ้น...**

ใช่ หุ้นของธุรกิจต่าง ๆ ที่ซื้อขายกันในตลาดหุ้นนั่นแหละ

ที่นี่ คงถึงบางอ้อแล้วใช่ไหม... แหล่งสินทรัพย์แหล่งหนึ่งของเศรษฐีเหล่านั้น ก็คือ **ตลาดหุ้น** นั่นเอง

ตลาดหุ้น เป็นแหล่งรวบรวมสินทรัพย์ของบรรดาธุรกิจทั้งหลาย และชุมชนทรัพย์ที่ใหญ่ที่สุดของโลก และตลาดหุ้นที่เป็นทางการที่ถือว่ามีขนาดใหญ่ที่สุดในปัจจุบัน ก็คือ ตลาดหุ้นนิวยอร์ก ที่มีบริษัทจดทะเบียนจำนวนมาก ถึงกว่า 3,000 บริษัท มูลค่าหลักทรัพย์จดทะเบียนมากถึงเกือบ 2 ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ

ประมาณคร่าว ๆ ว่า มากกว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศไทยถึง 20 กว่าเท่า

นอกจากนี้ ยังมีตลาดหุ้นใหญ่ ๆ อีกหลายแห่ง เช่น ตลาดแนสแดค (NASDAQ) ตลาดหุ้นโตเกียว ตลาดหุ้นลอนดอน และอื่น ๆ ซึ่งถือว่าเป็นตลาดหุ้นสากลที่ใครใคร่ซื้อซื้อ ใครใคร่ขายขาย (ขอพ่วงตลาดหุ้นไทยไปด้วย เพราะของเราก็เป็นตลาดอินเตอร์เหมือนกัน)

แหล่งสินทรัพย์ที่ว่ามี ผู้คนเข้าไปแสวงหาความร่ำรวยกันทุกวัน ทุกชั่วโมง ทุกนาที มีเงินลงทุนหมุนเวียนเปลี่ยนมือกันวันละเป็นพันเป็นหมื่นล้านบาท

ความมั่งคั่ง

และก็เป็นสังขธรรมที่ผู้แสวงหาสมบัติเหล่านั้น ย่อมมีทั้งผู้ที่สมหวัง และผู้ที่ผิดหวัง มีผู้ที่ประสบความสำเร็จร่ำรวยเป็นเศรษฐี กับผู้ที่ล้มเหลวถึงกับสิ้นเนื้อประดาตัว

ดังนั้น เส้นทางสู่ตลาดหุ้นจึงมิได้โรยด้วยกลีบกุหลาบอย่างที่หลายคนใฝ่ฝัน

สิ่งสำคัญในขั้นต้น คือ **คุณจะต้องเริ่มให้ถูกวิธีเสียก่อน**

อย่าลืมเป็นอันขาดว่า ไม่มีหนทางลัดในการที่คุณจะก้าวไปเป็นเศรษฐีโดยไม่ใช้ความสามารถ

แต่ก็มีได้หมายความว่า หนทางนั้นจะยาวไกลเสียจนคุณหมดแรงเดินเสียก่อน หรือจะต้องมีความรู้ระดับดอกเตอร์ถึงจะรวยได้ (เพราะดอกเตอร์ที่เสียหุนก็มีเยอะ) สิ่งสำคัญคือ คุณจะต้องเข้าใจในเกมการลงทุน วางรากฐานให้ดี และก้าวเดินไปอย่างมั่นคง เพราะเงินนั้น ต้องต่อยอดด้วยเงิน

นายธนาคารที่มีชื่อเสียงท่านหนึ่ง ไปดูละครกับภริยา ระหว่างที่เขา กับเธอยืนรอในห้องโถงช่วงพักครึ่งการแสดงนั้น สาวสวยสุดเซ็กซี่นางหนึ่งเข้ามาทักทายนายธนาคารผู้นั้นก่อนที่จะเดินจากไปพร้อมกับส่งรอยยิ้มสุดหวานให้

เขาจึงบอกกับภริยาว่า

“อย่ากังวลไปเลย เขาและหล่อนเพียงรู้จักกันโดยการติดต่อทางอาชีพการงานเท่านั้น”

ภริยาจึงถามด้วยความสงสัยว่า

“ไม่ทราบอาชีพของคุณ หรือของหล่อนจะ???” ;)

ไม่เสี่ยง ก็ไม่รวย

ความเสี่ยงกับ

ผลตอบแทน

จึงเป็นสิ่งที่อยู่คู่กันเสมอ

เหมือนกับปากท้องกับ

ตั้งแต่เกิดมา คุณเคยทำอะไรที่
มันเสี่ยง ๆ บ้างหรือเปล่า?

ตามความหมายในพจนานุกรมบอกไว้แบบนี้...

เสี่ยง หมายความว่าถึง... ลอง
เผชิญดู (โรงพิมพ์ไม่ต้องแก้คำผิดนะจะ
เค้าพูดเสียงยานคางเหมือนอาจารย์นะ)

เสี่ยงชีวิต คือ เสียอย่างไม่คิด

ชีวิต **เสี่ยงตาย** คือ ทำนายโชคโดยฉลากหรือเครื่องหมาย เป็นต้น

เสี่ยงบุญเสี่ยงกรรม แปลว่า ลองดูแล้วแต่บุญแต่กรรม **เสี่ยงภัย**...
ทำลงไปโดยไม่เกรงกลัวภัย

สรุปความได้ว่า การที่เราทำอะไรที่มันเสี่ยง แปลว่า เราไม่หวั่นเกรง
และไม่คำนึงถึงผลลัพธ์ว่าจะออกมาเป็นอย่างไร

ดังนั้น ถ้าอยากจะรวยก็ต้องเสี่ยง แสดงว่าคุณก็ต้องยอมรับ
โดยดูเชื่อกันว่า ผลที่ออกมาถึงแม้ว่าจะเป็นความจนแทนที่จะรวย ก็ต้องยอมละ
(เป็นไงก็เป็นกัน)

ทุกวันนี้ คนเราทุกคนดำเนินชีวิตอยู่ภายใต้ความเสี่ยงด้วยกันทั้งนั้น
จะเสี่ยงมากหรือเสี่ยงน้อย ย่อมแล้วแต่ว่าใครจะมีทางเลี้ยง หาทางป้องกัน
หรือผ่อนปรนความเสี่ยงจากหนักให้เป็นเบาได้มากกว่ากัน

การเสี่ยงบางอย่างทำให้เราเสียเงิน บางอย่างเสียเวลา บางอย่าง

ก็ต้องเสียทั้งเงินและเวลา นอกจากนั้น ยังอาจเสียโอกาสที่ไม่มีวันจะหวนกลับมาได้อีก

ความเสี่ยงตามนัยของการลงทุน มีความหมายกว้างกว่าที่เราเข้าใจกันทั่วไป เพราะปกติเรามักเข้าใจว่าผลของการเสี่ยงมักจะเป็นไปทางด้านลบอย่างเดียว เช่น มองว่าความเสี่ยงของการจลาจลคือ อุบัติเหตุ ทำให้เกิดความเสียหาย ความเสี่ยงของการทำธุรกิจคือ อาจจะขาดทุน และหมดตัว เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม กรณีที่เราพูดถึงคือ **ความเสี่ยงของการลงทุน**

ความหมายของมันก็คือ ความไม่แน่นอน คือผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นผิดไปจากที่คาดคะเนไว้ ซึ่งอาจเบี่ยงเบนไปจากที่กำหนด เช่น สมมุติว่าเราตัดสินใจที่จะซื้อหุ้นตัวหนึ่ง ซึ่งจากสถิติบอกว่าหุ้นตัวนี้ให้ผลตอบแทนในอัตราร้อยละ 10

คงไม่มีใครสามารถรับประกันได้ 100 เปอร์เซ็นต์ว่า ถ้าเราลงทุนในหุ้นนี้แล้วจะต้องได้ผลตอบแทน 10 เปอร์เซ็นต์ ดังนั้นโอกาสที่อัตราผลตอบแทนจะเบี่ยงเบนไปในทางที่ต่ำกว่า 10 เปอร์เซ็นต์ก็มีอยู่ และที่จะสูงกว่า 10 เปอร์เซ็นต์ ก็เป็นไปได้

ในทางวิชาการเขาเรียกโอกาสที่มันจะเบี่ยงเบนไปทางโน้นทางนี้ว่า **ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)** และเรียกช่วงกว้างของการเบี่ยงเบนทั้งสองทางนี้ว่า **ความแปรปรวน (Variance)** เอาแค่นี้แหละ ไว้พอคุยกับโบรกเกอร์ได้

จากตัวอย่างนี้ สมมุติต่อว่า ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คำนวณได้คือ 20 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งมีความหมายว่าโอกาสที่ผลตอบแทนจะขึ้นไปถึงจุดสูงสุดได้ที่ 30 เปอร์เซ็นต์ (ค่าเฉลี่ย 10 บวกค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 20 เท่ากับ 30) และขณะเดียวกันก็มีโอกาสต่ำสุดที่ -10 เปอร์เซ็นต์ (10-20 นั่นคือขาดทุน)

ดังนั้น **ความเสี่ยง** กับ **ผลตอบแทน** จึงเป็นสิ่งที่อยู่คู่กันเสมอ เหมือนกับปาตองโก*

จากข้อเท็จจริงดังกล่าว จึงสรุปเป็นทฤษฎีได้ว่า การลงทุนใดก็ตาม ที่มีอัตราผลตอบแทนสูง ความเสี่ยงก็ย่อมจะสูงตามไปด้วย

ความเสี่ยงเหล่านั้นมาจากอะไรบ้าง โอ๊ย... เป็นไปได้สารพัด มีทั้ง ส่วนที่เราควบคุมได้และควบคุมไม่ได้ เช่น จากความผันผวนของตลาด ของ อัตราดอกเบี้ย จากเงินเฟ้อ จากการประกอบธุรกิจ จากอัตราแลกเปลี่ยน ฯลฯ

ความเสี่ยงจากการดำเนินงานของบริษัท เช่น คาดกันว่าจะได้กำไร แต่พอประกาศผลการดำเนินงานออกมากลับกลายเป็นว่าขาดทุน หรือเป็น ความเสี่ยงจากความผันผวนของตลาดซึ่งไม่เกี่ยวกับตัวหุ้นเลย เช่น พอมีข่าว อีรักบุกคูเวต ตลาดหุ้นทุกแห่งปรับตัววูบลงอย่างทันควัน อะไรอย่างนี้ เป็นต้น

ความเสี่ยงทั้งหลายทั้งปวงนั้น เราไม่อาจขจัดได้ หากแต่ทำให้มัน ลดลงได้โดยวิธีการกระจายความเสี่ยง ซึ่งจะพูดรายละเอียดกันต่อไป

อย่างที่บอกไว้ในตอนที่แล้วว่า บรรดาเศรษฐกิจทั้งหลายนั้น กว่า จะมาถึงวันนี้ได้ พวกเขาต้องเผชิญกับความเสี่ยงมาแล้วไม่มากนักเลย การเสี่ยง ของเขาเหล่านั้นมิใช่เป็นการเสี่ยงโชคตามปรกติธรรมดา ที่บรรดาผู้หวัง รวยลัดนิยมทำกัน หากแต่เป็นการลงทุนที่ได้มีการพิจารณาในทุกด้าน ผ่านการกลั่นกรองอย่างละเอียด และได้ลองผิดลองถูกจนกลายเป็น ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญเฉพาะบุคคล

วอร์เรน บัฟเฟตต์ เคยกล่าวเอาไว้ว่า ถ้าคุณตื่นตระหนกและทนเห็น หุ้นที่ถือมีราคาตกลงมามากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ไม่ได้ คุณก็ไม่ควรที่จะอยู่ใน แวดวงตลาดหุ้นต่อไป

ความมั่งคั่ง

เงินไหลขึ้น

การซื้อขายหุ้นครั้งแรกของโลกเกิดขึ้นเมื่อหลายร้อยปีมาแล้ว (ก่อนยุคสุโขทัย) สมัยที่ชนชาวตะวันตกยังเป็นนักล่าอาณานิคมตัวถนัดในการแสวงหาอาณานิคมมาถึงเอเชีย โดยเฉพาะทางประเทศอินเดีย ชาวตะวันตกได้มาพบว่าชนพื้นเมืองเหล่านั้นนำพืชหลายชนิดมาใช้เป็นเครื่องปรุงอาหาร บางอย่างก็ใช้เป็นยารักษาโรค ซึ่งชนชาวเอเชียรู้จักสมุนไพรเหล่านั้นมานานแล้ว พวกล่าอาณานิคมได้นำสมุนไพรเหล่านั้นกลับไปขายทำกำไรได้อย่างมหาศาล

กองเรือที่มีอยู่มีจำนวนไม่พอที่จะขนสินค้าเสียแล้ว จึงจำเป็นต้องลงทุนต่อเรือเพิ่มเติม ผู้ลงทุนเหล่านั้นจำเป็นต้องใช้เงินเพื่อสั่งซื้อไม้ เหล็ก อุปกรณ์ และจ่ายค่าแรงงานอีกมาก ปัญหาก็คือ ไม้รู้ว่าจะหาเงินได้จากไหน

ปรากฏว่ามีนายวานิชมองโลกมุมหนึ่ง ในตำราไม่ได้บอกว่าชื่อเสียงเรียงนามเป็นใคร เกิดบึ้งขึ้นมาว่าหากหาทางชักชวนให้คนที่อยากมีกำไรมาลงขันกัน พวกเขาน่าจะได้เงินมาใช้ในการลงทุนมากขึ้น ซึ่งก็ปรากฏว่าความคิดนั้นสัมฤทธิ์ผล มีหลายคนให้ความสนใจร่วมลงทุน โดยเอาเงินมาแลกกับหนังสือสัญญาที่พวกเขาให้ไว้เป็นหลักฐานของการเป็นหุ้นส่วน

การเดินทางของกองเรือเพื่อมาขนสินค้าจากเอเชียและแอฟริกา กลับไปขายที่ฮอลันดาและยุโรปส่วนอื่นในสมัยนั้น อาศัยระยะเวลาหลายเดือน ผู้ลงทุนบางรายที่รอสวนแบ่งไม่ไหวก็พยายามหาทางขายสัญญาของตนให้กับผู้อื่นต่อ ราคาซื้อขายก็แล้วแต่จะต่อรองและตกลงกัน ขึ้นอยู่กับว่าการคาดคะเนผลกำไรและมูลค่าของส่วนแบ่งนั้นจะเป็นเท่าไร

เมื่อกิจกรรมเหล่านี้แพร่หลายเพิ่มมากขึ้น ก็เกิดคนอีกกลุ่มหนึ่ง ที่รับทำหน้าที่เป็นคนกลางในการแสวงหาผู้ซื้อและผู้ขาย เพื่อให้มาเจอกันและ

ต่อรองราคาซื้อขายกัน คนเหล่านี้จะทำหน้าที่เป็นผู้ให้ข้อมูลแก่ผู้ซื้อผู้ขาย เกี่ยวกับกำหนดการมาถึงของกองเรือ ปริมาณสินค้า รวมถึงความต้องการของสินค้าในตลาด เพื่อที่ทั้งสองฝ่ายจะได้มีข้อมูลในการกำหนดราคาซื้อขายของตน

ฉะนั้น ตลาดหุ้นแห่งแรกก็อุบัติขึ้น ณ โรงเตี๊ยมบริเวณท่าเรือในประเทศฮอลันดา ด้วยประการฉะนี้เอง

ตลาดหุ้นที่พัฒนาแล้ว

จึงเปรียบเหมือน

ซูเปอร์มาร์เก็ต

ทางการลงทุน

นับจากนั้นมา ตลาดหุ้นแห่งที่สองก็เกิดขึ้นที่ประเทศอังกฤษ ในเวลาไล่เลี่ยกัน ด้วยเหตุที่ชาวอังกฤษก็เป็นนักล่าอาณานิคมเช่นกัน

ปัจจุบันอาจจะถือได้ว่า เกือบทุกประเทศล้วนมีตลาดหุ้นของตนเอง บางประเทศก็มีมากกว่าหนึ่งแห่ง โดยเฉพาะที่อเมริกามีตลาดหุ้นทั้งที่เป็นระดับชาติและระดับภูมิภาครวมกันถึง 10 แห่ง

หุ้นที่ซื้อขายกันก็ได้มีเพียงหุ้นของสินค้าเกษตรเพียงอย่างเดียว หากแต่ครอบคลุมไปในเกือบทุกสินค้าและบริการ ไม่ว่าจะเป็นสินค้าที่เป็นปัจจัยสี่ของมนุษย์ อันได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และที่พักอาศัยแล้ว ยังมีกิจการอื่น ๆ อีกมากทั้งที่เป็นธุรกิจบันเทิง โรงพยาบาล หรือแม้กระทั่งหุ้นบ่อนกาสิโนก็มีให้ซื้อขาย

ในเมืองไทยเราก็เริ่มซื้อขายหุ้นกันมาตั้งแต่ พ.ศ. 2496 โดยนาย วิลลิส เบิร์ต เปิดบริษัทนายหน้าค้าหุ้น ตามมาด้วยบริษัท ลีทววมิ่ง ที่ถนนเสือป่า (ต่อมากลายเป็นบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ธนชาติ) และอีกหลายบริษัทที่ยังอยู่ในปัจจุบัน (ที่ปิดไปแล้วก็เยอะเหมือนกัน)

การซื้อขายหุ้นในสมัยนั้นก็เป็นอย่างง่าย ๆ ใครมีหุ้น อยากขาย ก็ไปติดต่อบริษัทนายหน้า เขาก็จะเขียนราคาขึ้นกระดานเอาไว้ ใครมีเงิน อยากซื้อหุ้นก็ไปทำอย่างเดียวกัน หุ้นไหนที่มีทั้งคนซื้อคนขาย ก็ไปตกลง ต่อรอราคากัน คนขายก็จ่ายค่าป่วงการให้บริษัท

ตัวตลาดหุ้นที่ตั้งขึ้นเป็นแห่งแรกจริง ๆ นั้น ตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2505 ที่รู้จักกันในนามของ “บางกอกสต็อกเอ็กซ์เช인지” (Bangkok Stock Exchange) แต่ด้วยความที่ไม่ค่อยมีใครรู้จักเรื่องหุ้น ดังนั้น จึงแทบจะไม่มี การซื้อขายเลย ตลาดหุ้นแห่งนี้จึงต้องปิดตัวเองในที่สุด

ต่อมาในปี พ.ศ. 2517 ที่ประเทศไทยกำลังอยู่ในช่วงของแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมฉบับที่สอง ความต้องการเงินทุนในการพัฒนาประเทศ และการลงทุนของภาคเอกชนมีมาก รัฐบาลจึงได้ออกกฎหมายจัดตั้ง ตลาดหุ้นขึ้นใหม่ เรียกชื่อว่า “ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” เพื่อทำ หน้าที่ในการส่งเสริมการระดมทุนและการลงทุน และเริ่มมีการซื้อขายหุ้น กันครั้งแรกในวันที่ 30 เมษายน 2518

นับจากวันนั้นถึงวันนี้ ตลาดหุ้นไทยก็พัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ คึกคักบ้าง ซบเซาบ้างสลับกันไป ขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจและการเมืองหมุนเวียนสลับ กันไป จากข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน 2545 มีหุ้นของบริษัทที่ภาษาทางการ เรียกว่า บริษัทจดทะเบียน ซื้อขายกันในตลาดหุ้นไทยด้วยกันถึง 390 บริษัท (385 บริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และ 5 บริษัท ในตลาด หลักทรัพย์ใหม่) แต่มยังมีหุ้นที่เรียกกันว่า หลักทรัพย์จดทะเบียน แบบต่าง ๆ ที่หลากหลายให้เลือก แล้วแต่ว่าใครจะกล้าเสี่ยงมากหรือน้อยกว่ากัน

การลงทุนในหุ้นนั้นเป็นวิธีลงทุนที่มีสภาพคล่องที่สุด (เมื่อตลาด หุ้นอยู่ในภาวะปกติ) เพราะว่าจะซื้อหุ้นหรือขายหุ้นอะไร เมื่อไรก็ได้ เหมือน กับแมคโคร โลดส์ และครีฟัวร์ ไม่มีผิด (นะ...ไปช่วยโฆษณาให้ เขาเสียอีก)

จากการที่ประเทศไทยใช้นโยบายเปิดกว้างทางเศรษฐกิจ ทำให้เกิดการไหลเวียนของทุนเข้าและออกจากประเทศได้อย่างเสรี ทำให้การลงทุนของชาวต่างประเทศในตลาดหุ้นมีมากขึ้น ดังนั้น เราจึงมีอาจที่จะกำหนดขอบเขตของตลาดหุ้นได้อีกต่อไป ตลาดหุ้นที่พัฒนาแล้วจึงเปรียบเหมือนซูเปอร์มาร์เก็ตทางการลงทุนสำหรับผู้ลงทุนทุกหนทุกแห่ง

ห้วงมหาสมุทรและผืนน้ำในโลกนี้ต่างล้วนแต่ผนึกเชื่อมโยงกันฉันใด ตลาดทุนและตลาดหุ้นทุกแห่งในโลกนี้ต่างก็ถูกเชื่อมโยงด้วยกระแสการลงทุนฉันนั้น

สิ่งที่แตกต่างกัน คือ น้ำจะไหลจากที่สูงลงที่ต่ำ แต่เงินจะไหลจากแหล่งที่มีผลตอบแทนต่ำไปสู่แหล่งที่มีผลตอบแทนสูง

ในช่วงสุดท้ายของการสัมภาษณ์ผู้สมัครงานที่เพิ่งจบจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ เจ้าน้ำที่ฝ่ายบุคคลถามเขาว่า

“คุณต้องการเงินเดือนเท่าไร?”

วิศวกรหนุ่มตอบว่า

“โดยทั่วไปเขาจ้างกันเดือนละ 20,000 บาท แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสวัสดิการอื่น ๆ ด้วยครับ”

“คุณคงหมายถึง สิทธิลาพักร้อนปีละเดือน วันหยุดปีละ 17 วัน ไม่รวมเสาร์อาทิตย์ ค่ารักษาพยาบาลตามที่จ่ายจริง เงินสมทบกองทุนเลี้ยงชีพร้อยละ 50 รถประจำตำแหน่งขนาดไม่เกิน 2,000 ซีซี และ เลขานุการส่วนตัวด้วย งั้นใช่ไหม?”

“อ้อ! นี่คุณพูดเล่นระอะป่าว?” วิศวกรหนุ่มถามด้วยความประหลาดใจ

“ก็คุณเป็นคนเริ่มก่อนไม่ใช่เหรอ.” ;)

คนทำก็รวย ไม่ทำก็รวย

คุณไม่มีข้อมูลที่จะ
ศึกษาเกี่ยวกับตัวกิจการ
ที่จะลงทุน มันก็เหมือน
ตาบอดคลำช้างแหละ

หลายคนเคยสงสัยว่า ถ้าเราสนใจลงทุนแล้วทำไมถึงไม่ทำเอง
ต้องไปเยี่ยมจุมูกชาวบ้านหายใจทำไม
เช่น สนใจในกิจการโรงแรม แล้วเราก็
มีสตางค์ ทำไมเราไม่ลงทุนทำโรงแรม
ซะเองล่ะ ทำไมจะต้องไปซื้อหุ้นของ
โรงแรมอื่น

อยากให้ลองถามตัวเองว่า
เวลาที่คุณอยากกินอะไรที่อร่อย ๆ แล้ว
คุณต้องไปจ่ายกับข้าว แล้วลงมือปรุงเอง
ทุกครั้งหรือเปล่า

คุณคงไม่ทำอย่างนั้น เพราะว่า หนึ่ง เสียเวลา สอง คุณอาจต้อง
เสี่ยงกับฝีมือคุณเองที่อาจทำแล้วไม่อร่อยเหมือนเดิมก็ได้ ดังนั้น วิธีที่สะดวก
กว่าก็คือ เลือกร้านที่คุณชอบ แล้วเข้าไปทานเมื่อใดก็ได้ที่คุณต้องการ

ฉันได้ก็ฉันนั้น การลงทุนทำกิจการใดกิจการหนึ่ง ย่อมมีความ
ลำบากมากกว่าจ่ายกับข้าวทำอาหารเยอะ

อย่างแรก คุณต้องมีเงินลงทุนมากพอที่จะจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้
จัดซื้อวัตถุดิบ จ้างคนทำงาน ต้องบริหารติดตามงาน...จิปาตะ

อย่างที่สอง คุณต้องมีความรู้ความเข้าใจในธุรกิจนั้นอย่างเพียงพอ
ที่จะทำให้มีรายได้คุ้มกับการลงทุน ความรู้ในธุรกิจอย่างเดียวย่อมจะไม่พอ
คุณต้องรู้เรื่องอื่นด้วยทั้งเรื่องการบริหารคน บริหารตลาด บริหารเงิน (เพื่อ
ไม่ให้เป็น เ็น พี แอล)

อย่างที่สาม คุณต้องให้เวลาในการดูแลธุรกิจของคุณอย่างเต็มเวลา และต่อเนื่อง ดังนั้น หัวใจของคุณจะพวยพุ่งตลอดทั้งวัน บางครั้งอาจจะทั้งคืน จนแทบจะไม่มีเวลาทำอย่างอื่น

อย่างที่สี่ เมื่อคุณอยากเปลี่ยนไปทำอย่างอื่นที่ให้ผลตอบแทนดีกว่า คุณจะไม่สามารถทำได้ในเวลาอันสั้น หรือกว่าจะทำได้ โอกาสก็ผ่านไปเสียไปแล้ว เป็นต้น

เอาเบา ๆ แค่อ่านถึงสี่อย่างก็พอ

เมื่อเปรียบเทียบกับหุ้นแล้ว คุณสามารถขจัดปัญหาและข้อขัดข้องที่วุ่นวายได้ทั้งหมด

หนึ่ง คุณไม่จำเป็นต้องมีเงินจำนวนมากที่จะลงทุน คุณเพียงเข้าไปขอซื้อหุ้นกับกิจการบางแห่งที่เขาทำได้ดีอยู่แล้ว เรียกว่ามีเท่าไร ก็ลงทุนนั้น ไม่จำเป็นต้องซื้อทั้งกิจการ

สอง คุณไม่จำเป็นต้องรู้รายละเอียดไปเสียทุกเรื่อง รู้เฉพาะในสิ่งที่คุณจำเป็นต้องทันต่อเหตุการณ์เป็นอันใช้ได้

สาม คุณสามารถทำมาหากินอย่างอื่น ทำสิ่งที่คุณถนัด ไม่จำเป็นต้องมาฝืนอยู่กับกิจการทั้งวันทั้งคืน

สี่ คุณไม่พอใจลงทุนในกิจการนั้นเมื่อใด ขายทิ้งไป และไปลงทุนในกิจการอื่นที่ดีกว่าได้ทันที

เห็นมั๊ย แค่นี้ก็เห็นอกว่ากันเยอะเลย

เปรียบเสมือนกับเราสามารถปรับเปลี่ยนการลงทุนของเราได้ในทุกรูปแบบ และทุกสถานการณ์ คุณไม่จำเป็นต้องยื่นบนหินก้อนเดียว เพื่อชมวิวยิวทัศน์ที่สวยงาม คุณอาจจะโดดข้ามไปยังก้อนโน้น ก้อนนั้นได้ตามใจชอบ

ขณะนี้ในตลาดหุ้นมีกิจการให้เลือกลงทุนถึงเกือบ 400 บริษัท กว่า 30 ประเภทธุรกิจ นับตั้งแต่ หุ่นสถาบันการเงิน พาณิชยกรรม อุตสาหกรรมบริการ หุ่นไฮเทค หุ่นเอส เอ็ม อี... โอ๊ย! เรียกว่าดูกันจนตาลาย

แต่ไม่ใช่ว่าใครก็จะเอาอะไรไปขายก็ได้นะ อย่างน้อยต้องผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่ตลาดหุ้นเขากำหนดเสียก่อน คือ ต้องเป็นบริษัทมหาชน มีระบบการบัญชีการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐาน และต้องแสดงให้เห็นว่ามีศักยภาพที่จะเติบโตในอนาคต

ที่ว่าบริษัทของมหาชน ก็คือ ต้องมีผู้ถือหุ้นจำนวนเยอะ ๆ เพื่อที่จะได้กระจายความเป็นเจ้าของ (ภาษาวิชาการเขาว่าอย่างนี้) และกระจายรายได้ไปสู่คนส่วนใหญ่ ไม่ใช่ว่าจะเป็นของใครคนใดคนหนึ่ง อีกอย่างหนึ่ง กิจการที่มีจำนวนผู้ถือหุ้นเยอะ ก็ทำให้หุ้นมีสภาพคล่อง (ซื้อขายกันจนไฟแลบว้างั้นเหอะ)

คุณสมบัติข้อต่อไป เรื่องระบบบัญชีและการเปิดเผยข้อมูล นี่ก็สำคัญมาก เพราะถ้าคุณไม่มีข้อมูลที่จะศึกษาเกี่ยวกับตัวกิจการที่จะลงทุน มันก็เหมือนตาบอดคลำช้างแหละ ไม่รู้ว่าอะไรเป็นอะไร ได้แต่เดาสุ่ม ๆ กันไป (ดีไม่ได้อาจถูกช้างเหยียบแบนแต่แต่)

มีข้อมูลแล้วไม่รายงานก็ได้ ตลาดหุ้นเขากำหนดไว้เลย ต้องรายงานข้อมูลให้ทันเหตุการณ์ ข้อมูลอะไรต้องรายงานเมื่อไหร่ ว่ากันเป็นเรื่อง ๆ ละเสียดยิบเขียว (เข้มงวดกว่าแม่เฒ่าที่บ้านเสียอีก)

ทุกอย่างต้องเป็นความจริง จะมาบอกกันมั่ว มีสิทธิถูกปรับหรือติดคุกได้

เรื่องสุดท้ายก็คือโอกาสการขยายตัวของกิจการต้องมี นั่นหมายความว่า ตัวกิจการต้องมีธุรกิจที่ดี ผู้บริหารดีมีฝีมือ มีระบบแบบแผนการบริหารทันสมัย ตรงนี้แหละที่ถือเป็นความเสี่ยงของตัวธุรกิจและการลงทุน

ไม่มีใครสามารถรับประกันความสำเร็จของธุรกิจได้ แต่เอาละ หากตัวธุรกิจดี และผู้บริหารดี เราก็หวังว่าโอกาสเจริญขึ้น น่าจะมากกว่าเจริญลง

คนจะลงทุนในหุ้นอะไรก็ต้องศึกษาสิ่งเหล่านี้ให้ถ่องแท้ ไม่เข้าใจ ก็ถามผู้รู้ให้เขาอธิบายให้ฟัง เจอกิจการที่ดีก็รวบกันทั้งสองฝ่ายแหละ บริษัท รวย ผู้ถือหุ้นก็รวยด้วย

อ้อ รัฐก็รวยนะ เพราะเก็บภาษีได้มากขึ้น

นายบุญ ป่วยอยู่ที่โรงพยาบาล และใกล้จะตายแล้วด้วย หมอจึงเรียก ภรรยาให้เขาไปพบ เพื่อดูใจเป็นครั้งสุดท้าย และนายบุญก็ได้สั่งเสีย ภรรยา ก่อนที่ตัวเองจะสิ้นใจว่า

“ก่อนที่พี่จะตาย พี่อยากบอกอะไรเป็นครั้งสุดท้ายว่า ซาติน่ามีจริง....”

ภรรยาพูดขึ้นว่า

“พี่อยากเป็นเนื้อคู่กับน้องอีกไหม๊ยะคะ?”

นายบุญรีบตอบว่า

“หากซาติน่ามีจริง พี่ขอคู่ฟุตบอลโลกรอบสุดท้ายก่อนแล้วกันนะ” ;)

เงินลงทุน

เงินลงทุนในธุรกิจ มักจะเริ่มมาจากเงินออมของเจ้าของ แล้วขยายไปจนถึงการชักชวนเพื่อนฝูงและคนรู้จักมาร่วมหุ้นลงขันกัน ทำมาหาได้ มีกำไรแล้วค่อยมาแบ่งปันกัน

ไม่ปรากฏหลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษรว่า การกู้ยืมเงิน เพื่อธุรกิจเกิดขึ้นครั้งแรกในโลกที่ใดเมื่อไหร่ แต่ก็น่าจะไม่ได้ไกลจากการมีระบบธนาคารมากนัก

ระบบธนาคารจะเริ่มกันมาตั้งแต่เมื่อใดไม่รู้ ชี้เกี่ยจันรู้แต่ว่านานมาก ๆ ๆ ๆ เขาเป็นว่าธนาคารแห่งแรกในเมืองไทยไม่ใช่ของคนไทยก็แล้วกัน

ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้เป็นธนาคารพาณิชย์ต่างชาติที่ได้เข้ามาขออนุญาตเปิดกิจการธนาคารแห่งแรกในบ้านเรา เมื่อ พ.ศ. 2431 ซึ่งอยู่ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว หลังจากนั้น ก็มีธนาคารของไทย คือ ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารออมสิน และธนาคารอื่น ๆ เปิดตามกันมาอีกมากมาย (ปัจจุบันจะเห็นมีธนาคารลูกผสมระหว่างไทยและเทศอยู่ไม่น้อย ดูเขาจากชื่อก็แล้วกัน)

ระบบธนาคารทำหน้าที่เป็นคนกลางในการรับฝากเงินจากคนที่มิเกินใช้ในขณะใดขณะหนึ่ง (ยังไม่เหลือใช้นะ) แล้วเอาไปให้คนที่ต้องการใช้เงินกู้ยืมไป ดังนั้น ระบบธนาคารจึงมีความจำเป็นและมีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจในระบบเสรีนิยมหรือทุนนิยมมาก เพราะเป็นส่วนที่เสริมสร้างสภาพคล่องให้แก่ธุรกิจรวมถึงผู้บริโภค

จะเห็นได้ว่าในช่วง 3 ปีที่ผ่านมาที่ระบบธนาคารพาณิชย์ของเรามีปัญหาเอ็น พี แอล (NPL) หรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้อยู่มาก และเป็นสาเหตุหนึ่งในหลาย ๆ สาเหตุที่ทำให้ไม่อาจปล่อยสินเชื่อให้กับภาคธุรกิจ

ได้ตามปกติ ส่งผลให้ภาคธุรกิจขาดสภาพคล่องทางการเงิน และเศรษฐกิจไม่สามารถฟื้นตัวได้

กลับมาพูดถึงระบบธนาคารดีกว่า คนฝากเขาก็ไม่ได้ฝากตลอดชีวิต (แต่คนกู้ยืมก็โดยไม่มีกำหนดเวลา) ธนาคารก็เลยมีหน้าที่ต้องคอยจัดสรรเงินเข้าเงินออกให้มันสมดุลกัน และเพื่อความสะดวกในการบริหารธนาคารจึงต้องมีระยะเวลาให้ทั้งผู้ฝากและผู้กู้ โดยปกติจะกำหนดไว้รอบละหนึ่งปี มันก็เลยเป็นข้อจำกัดของคนที่ต้องการกู้เงินในระยะเวลาที่นานกว่านั้น

ส่วนทางด้านกิจการลงทุนที่ต้องใช้ระยะเวลาในการก่อสร้างติดตั้งระบบการผลิตที่กว่าจะผลิตสินค้ามาขายได้ก็ใช้เวลาหลายปี เช่น โรงเหล็ก โรงปูน ฯลฯ ขึ้นใช้เงินกู้อย่างเดียว จ่ายดอกเบี้ยกันตายเลย แถมอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยังผันแปรไปตามสภาพตลาดการเงินอีก

ถ้าบังเอิญอัตราดอกเบี้ยปรับตัวลดลงก็นับว่าโชคดีไป แต่ถ้าเป็นไปในทางตรงกันข้าม ตัวกิจการหรือโครงการก็จะมีต้นทุนทางการเงินสูงขึ้น ผิดไปจากที่ประมาณการกันไว้

แหล่งเงินทุนในรูปแบบของเงินกู้จากสถาบันการเงินที่มีอายุไม่เกินหนึ่งปี นักวิชาการเขาเรียกว่า **ตลาดเงิน**

ส่วนแหล่งเงินทุนที่มีระยะเวลาเกินกว่าหนึ่งปี เขาเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า **ตลาดทุน**

ตลาดทุน มีความหมายถึง แหล่งการระดมทุนระยะที่ยาวกว่าหนึ่งปี โดยทำในรูปของการออกเอกสารการเงินที่เป็นหุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ ซึ่งภาษาวิชาการเขาเรียกว่า “**หุ้นทุน**” เพราะผู้ที่ถือหรือเป็นเจ้าของเอกสารการเงินมีส่วนในทุนของกิจการ วิธีนี้คนที่ลงขันรวมหุ้นกันต่างก็รู้ว่า เงินที่นำไปลงทุนจะไม่มีการขายคืนจนกว่าจะเลิกกิจการ มีกำไรเมื่อไรค่อยมาแบ่งกัน เงินทุนแบบนี้จึงถือเป็นแหล่งทุนระยะยาว

ความมั่งคั่ง

มันก็เลยเกิดวิธีการระดมทุนอีกลักษณะหนึ่ง เป็นการขยายธุรกิจจากระบบครอบครัวออกไปให้คนนอกเข้ามามีส่วนร่วม เกิดการพัฒนาแหล่งเงินทุนเพิ่มขึ้น นอกเหนือจากเดิมที่มีอยู่แต่ธนาคาร

นอกจากนี้ ในตลาดทุนยังมีตราสารที่ใช้ระดมทุนอีกหลายอย่าง บริษัทใหญ่ ๆ ที่มีฐานะการเงินที่มั่นคงเป็นที่รู้จักดีในหมู่ประชาชนทั่วไป มีทางเลือกในการขอกู้ยืมเงินทุนระยะยาวจากประชาชนทั่วไป ที่รู้จักกันว่า “หุ้นกู้”

ธุรกรรมที่บริษัทออกหุ้นขายครั้งแรก ในตำราเขาให้คำนิยามว่า เป็น **ตลาดแรก** เพราะเป็นครั้งแรกของการออกหลักทรัพย์ เหมือนกับตอนที่เรานั่งรถเป็นมือหนึ่งจากบริษัทผู้ขาย ชื่อเจ้าของในทะเบียนก็จะ เป็นชื่อของเรา

ทีนี้ คนที่ซื้อหุ้นไปแล้วอาจมีความจำเป็นหรือต้องการเงินหลังจากนั้น เขาจะอย่างไร จะขายคืนบริษัทก็ได้ เหลืออยู่ทางเดียว ต้องไปตระเวนขายกับคนที่เขาสนใจ ซึ่งก็ไม่ว่าจะขายได้เมื่อไร ในราคาที่เราพอใจหรือไม่

จากความจำเป็นสำหรับสภาพคล่องของการซื้อขายแลกเปลี่ยนหุ้นข้างต้น จึงทำให้เกิดศูนย์กลางการซื้อขายหุ้น หรือ ตลาดหุ้น ขึ้น ซึ่งเรียกกันว่าเป็น **ตลาดรอง** เพราะเป็นการซื้อขายหุ้นกันระหว่างเจ้าของหุ้นเดิมกับผู้ลงทุน ไม่เกี่ยวกับบริษัท

เหมือนกับเราไปซื้อรถที่เดินที่ขายรถมือสอง (อาจจะมือที่เท่าไรก็ไม่รู้) จะเกี่ยวกับบริษัทที่ตรงที่เมื่อมีการเปลี่ยนกรรมสิทธิ์แล้ว ผู้ซื้อจะต้องไปจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงชื่อเป็นของตัวเอง ถึงจะได้สิทธิการเป็นเจ้าของรถที่สมบูรณ์

สรุปได้ว่าทั้ง ตลาดเงิน ตลาดทุน และตลาดหุ้น ต่างก็มีบทบาทและความสำคัญต่อภาคธุรกิจและเศรษฐกิจในระบบทุนนิยมอย่างมาก เพราะตลาดเงินจะทำหน้าที่สร้างสภาพคล่องทางการเงิน ในขณะที่ตลาดทุนเป็นแหล่ง

เงินทุนระยะยาว ส่วนตลาดหุ้นจะทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางของการระดมทุน และการลงทุน

ตลาดหุ้นไม่ได้ทำหน้าที่เป็นแหล่งเงินทุนโดยตรง แต่จะเปรียบเสมือนเป็นกลไกที่ทำให้การระดมทุนในตลาดแรกได้รับความสนใจ เพราะคนที่ซื้อมือแรกรู้ว่าในตลาดมือสองไว้วางใจเวลาที่เขามีความจำเป็นต้องขายเพื่อเปลี่ยนเป็นเงินสด ส่งเสริมให้เกิดการไหลเวียนของเงินทุนจากผู้ที่มีเงินออมไปสู่ธุรกิจที่มีศักยภาพ และต้องการเงินลงทุนไปดำเนินการขยายกิจการ ส่งผลไปถึงการจ้างงานและก่อให้เกิดการกระจายรายได้ในส่วนที่เป็นค่าจ้างแรงงาน และรายได้จากการเพิ่มผลผลิตไปสู่เจ้าของกิจการ รวมถึงภาษีที่กลับไปสู่รัฐในที่สุด

ประเทศที่พัฒนาแล้วจะมีสัดส่วนตลาดเงินและตลาดทุนที่ใกล้เคียงกัน แต่ถ้าดูเมืองไทยตอนนี้จะเห็นว่าเงินไปจมอยู่ที่ตลาดเงิน (ระบบธนาคารพาณิชย์เป็นหลัก) หลายล้านล้านบาท และมีอยู่ที่ตลาดทุน (มูลค่าหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหุ้น) เพียง 2 ล้านล้านบาทเศษ

อย่างนี้จะหาความมั่นคงทางเศรษฐกิจได้อย่างไร

การเสนอขายหุ้น

เวลาที่บริษัทครอบครัวอยากจะขยายกิจการ เขาอาจทำได้โดย
กู้เงินมาใช้ หรือจะลงเงินของตนเพิ่มเป็นทุนให้บริษัทก็ได้ ไม่มีปัญหา
และขั้นตอนยุ่งยากแต่อย่างใด

แต่ถ้าเป็นบริษัทมหาชนที่อยากจะออกหุ้นใหม่ขายให้กับ
ประชาชนทั่วไปเป็นครั้งแรก ศัพท์เทคนิคเรียกว่า **อินิเชียล พับบริค
ออฟเฟอริง หรือ ไอ พี โอ (Initial Public Offering : IPO)** ซึ่งหมายถึง
คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เรียกสั้น ๆ ว่า ก.ล.ต.
(หน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแลตลาดหุ้น) เขากำหนดให้ต้องทำหนังสือชี้ชวน
เสนอขายหุ้น เพื่อบอกให้รู้ว่าบริษัทประกอบกิจการอะไร มีฐานะการเงินและ
ผลการดำเนินงานในอดีตเป็นอย่างไร ใครเป็นผู้ถือหุ้นและผู้บริหารหลักทรัพย์
ที่เสนอขายเป็นชนิดใด (หุ้นทุนหรือหุ้นกู้) ต้องการเอาเงินไปทำอะไร จะมี
ผลตอบแทนและความเสี่ยงเป็นอย่างไร (เนื้อหาหนาเป็นเล่มเลย)

ทั้งนี้ เพื่อให้คนที่เขาสนใจจะมาลงทุน จะได้วิเคราะห์ผลตอบแทน
และความเสี่ยงได้

ถ้ากิจการมีผู้ที่สนใจที่จะร่วมลงทุนอยู่แล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องเสนอ
ขายเป็นการทั่วไปก็ได้ แต่สามารถเสนอขายเฉพาะเจาะจงกลุ่มได้ เขาก็มี
ศัพท์เฉพาะว่าเป็นการทำแบบ **ไพรเวท เพลซเม้นท์ หรือ พี พี (Private
Placement : PP)**

เป็นอันว่าเมื่อใดที่เขาออกข่าวว่าบริษัทจะทำ พี พี เราก็ไม่ต้องไป
สนใจ เพราะไม่มีโอกาสที่จะซื้อ ถ้าอยากได้หุ้นนั้นจริง ก็รอไปซื้อเขาในตลาดหุ้น
ก็ได้ หรือรอหลังจากที่เขาเพิ่มทุนเสร็จเรียบร้อยแล้ว และเอาหุ้นที่เพิ่มไป
จดทะเบียนในตลาดแล้ว ก็ไม่มีใครว่าอะไร

แต่ผู้ลงทุนมักสนใจที่จะซื้อหุ้นจอง (หมายถึงหุ้นที่ออกใหม่และเสนอขายแก่ประชาชนเป็นการทั่วไป) ทั้งนี้ ราคาหุ้นจองมักจะถูกกว่าหุ้นที่ซื้อขายกันในตลาด เพราะถ้าขายราคาเดียวกันก็จะมีใครสนใจ เรื่องอะไรต้องไปเสียเวลากว่าที่จะได้ใบจอง กว่าจะจับสลากได้ (กรณีที่มีผู้จองในจำนวนมากกว่าหุ้นที่ออก) ดังนั้น บริษัทผู้ออกเขาจึงต้องขายลดราคาทำนองเดียวกันกับการโปรโมทสินค้าใหม่แหละ

ทีนี้คนที่ซื้อหุ้นจองราคาถูกก็เอาไปขายในตลาด ได้กำไรกันถ้วนหน้า (สมัยที่ตลาดหุ้นคึกคักนะ)

โดยทั่วไป ราคาหุ้นของบริษัทที่ทำ ไอ พี โอ กดี หรือ ทำ พี พี กดี (ถ้าจำความหมายไม่ได้ ก็ย้อนกลับขึ้นไปอ่านอีกทีก็ได้) ด้วยการเพิ่มหุ้นทุนจะมีผลทำให้ราคาตลาดของหุ้นนั้นลดลงในระยะแรก เพราะว่าเป็นบริษัทจะยังไม่สามารถเพิ่มกำไรได้ แต่ขณะเดียวกันจำนวนหุ้นของทั้งบริษัทกลับเพิ่มจำนวนมากขึ้น (ตัวหารมากขึ้น) ก็เลยทำให้อัตรากำไรต่อหุ้นลดลง

เพราะฉะนั้น ก่อนจะซื้อหุ้นจองหรือหุ้นในตลาดของบริษัทเดียวกัน ควรต้องวิเคราะห์เรื่องราคาให้ดี ถ้าวิเคราะห์ไม่เป็นให้ปรึกษาบริษัทโบรกเกอร์ หรือถ้าพอมีความรู้ความเข้าใจอยู่บ้างก็ไปหาอ่านรายละเอียดจากหนังสือชี้ชวน ซึ่งเขาจะบอกหลักการคำนวณราคาขายไว้ว่าคิดอย่างไร

อย่างไรก็ตาม ถ้าเป็นการออกหุ้นของบริษัทที่จดทะเบียนอยู่ก่อนแล้ว อาจจะไม่ยากขึ้นในการที่เราจะดูข้อมูล ความเป็นมาของบริษัท ซึ่งนอกจากจะพิจารณาถึงผลประกอบการ ความสามารถในการทำกำไรแล้ว ยังต้องดูสถิติการซื้อขายของบริษัทด้วยว่ามีสภาพคล่องมากหรือน้อยเพียงใด โดยคำนวณจากจำนวนหุ้นที่มีการซื้อขายกันในช่วงระยะเวลาหนึ่งว่า คิดเป็นร้อยละเท่าใดของจำนวนหุ้นที่จดทะเบียนอยู่ทั้งหมด ที่เขาเรียกว่า

เทิร์นโอเวอร์ เรโซ (Turnover Ratio)

ก่อนจะซื้อหุ้นของหรือ

หุ้นในตลาดของบริษัค

เดียวกัน ควรต้อง

วิเคราะห์เรื่องราคาหุ้นให้ดี

ถ้าปรากฏว่าอัตราส่วนตัวนี้มีมาก ก็แสดงว่ามีสภาพคล่องดี อีกอย่างหนึ่งก็ให้ดูด้านราคาด้วยว่าเป็นอย่างไร มีความผันผวนมากหรือน้อย ราคาเฉลี่ยเมื่อเทียบกับราคาที่เราเสนอขายห่างกันมากน้อยเท่าไร ซึ่งคงไม่สามารถบอกได้อย่างจำเพาะเจาะจงว่าที่เปอร์เซ็นต์ถึงจะดี ต้องดูภาวะตลาดโดยรวมประกอบด้วย

ถ้าเป็นหุ้นของบริษัทที่กำลังจะเข้าตลาดก็ดูยากหน่อย เพราะยังไม่เคยซื้อขายในตลาดมาก่อน แต่ก็ต้องหาวิธีวิเคราะห์ให้ได้แหละ

เขียนหุ้นเขาจะดูว่า หุ้นนั้นใครเป็นผู้ดำเนินการจัดจำหน่าย หรือ ลีดอันเดอร์ไรท์เตอร์ (Lead Underwriter) และย้อนกลับไปดูว่าบริษัทนั้นเคยจำหน่ายหุ้นอะไรมาก่อนบ้างในอดีต และผลเป็นอย่างไร

พูดง่ายก็คือดูผลงานของผู้จัดจำหน่ายนั่นเองว่า วิเคราะห์ราคาเก่งขนาดไหน หุ้นเข้าตลาดแล้วราคาไม่ตก (ยกเว้นที่หุ้นตกทั้งตลาด บริษัทก็โชคดีไปเพราะปัจจัยความผิดไปให้ภาวะตลาดได้)

ธรรมดาผู้จัดจำหน่ายเขาจะคอยดูแลราคาหุ้นให้มันสะท้อนมูลค่าที่แท้จริงอยู่เสมอ (ไม่ใช่ปั่นหุ้นนะ แต่จะทำหน้าที่ให้คำแนะนำฝ่ายบริหารในการบริหารการเงินให้เหมาะสม) ถ้าบริษัทไหนไม่สนใจดูแล (ไม่มีบริการหลังการขาย) ที่หลังก็อย่าไปซื้อ ถ้าอยากได้หุ้นนั้นจริง ๆ เอาไว้รอซื้อตอนลดราคา (ราคาตก) เมื่อหุ้นนั้นเข้ามาซื้อขายในตลาดที่หลังก็ยังได้

เจ้าหนี้หรือเจ้าของ

พอตั้งเป็นบริษัทแล้ว มันก็ต้องมีหุ้น และก็ต้องมีเจ้าของหุ้น ที่สำคัญ ก็จะต้องมีใบหุ้นเพื่อออกไว้เป็นหลักฐานว่า ใครเป็นเจ้าของหุ้น บริษัทอะไร จำนวนเท่าไร

ฉะนั้น หุ้นก็กลายเป็นสินทรัพย์ขึ้นมา เมื่อเป็นสินทรัพย์ก็เลยทำให้ตัวมันซื้อขายแลกเปลี่ยนกันได้ ราคาที่ซื้อขายก็แล้วแต่มูลค่าของกิจการนั้น ๆ เป็นเกณฑ์ (ซึ่งจะไปอธิบายกันในตอนต่อ ๆ ไป)

คุณลักษณะที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของหุ้นก็คือ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงกรรมสิทธิ์ความเป็นเจ้าของ ก็จะต้องมีการจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อจากเจ้าของเดิมไปเป็นเจ้าของใหม่ทุกครั้ง เหมือนกับการซื้อขายที่ดินที่จะต้องมีการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงกรรมสิทธิ์ในตัวโฉนด ยิ่งไยยิ่งงั้น

จากคุณสมบัติดังกล่าวจึงทำให้หุ้นกลายเป็นทรัพย์สินที่ปลอดภัยจากการโจรกรรม เพราะถึงแม้จะถูกขโมยไป หรือเปลี่ยนมือไปอยู่กับผู้อื่น หากไม่ได้มีการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงกรรมสิทธิ์ หุ้นนั้นก็ไม่มีค่าอะไร

หากเปรียบเทียบกับกรณีสินทรัพย์ที่เป็นเงินสดและเพชรนิลจินดาแล้ว อันตรายจากการถูกโจรกรรมในสิ่งของเหล่านี้มีมากกว่าเยอะ เมื่อเงินของเราเปลี่ยนไปอยู่ในมือคนอื่นแล้ว อย่าหวังว่าจะได้คืนง่าย ๆ เพราะเป็นเรื่องยากมากที่จะพิสูจน์ทราบได้ว่าเงินเหล่านั้นเคยเป็นของเรามาก่อน (ออยเข้าปากช่างแล้วนี่นา)

กลับมาพูดเรื่องหุ้นอีกที ในบริษัทใหญ่ ๆ ที่ก่อตั้งมานาน บางทีเจ้าของเดิมหรือผู้ก่อตั้งเขาไม่อยากจะให้ผู้ที่มาถือหุ้นในภายหลังได้รับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เหมือนกันกับผู้ถือหุ้นดั้งเดิม เขาก็อาจจะกำหนดสิทธิพิเศษไว้สำหรับหุ้นจำนวนหนึ่ง

ความมั่งคั่ง

โดยทั่วไป กฎหมายเขาระบุว่าหุ้นของบริษัทนั้นจะต้องมีสิทธิเหมือนกันทุกประการ เว้นแต่จะได้อำหนดเงื่อนไขไว้พิเศษ ดังนั้น หุ้นเหล่านี้จึงเรียกว่าเป็น **หุ้นสามัญ** ส่วนหุ้นที่กำหนดเงื่อนไขเป็นพิเศษ (ส่วนมากให้สิทธิประโยชน์มากกว่าหุ้นสามัญ) เขาก็เรียกว่า **หุ้นบุริมสิทธิ**

โดยสรุป หุ้นทั้งสองประเภทต่างก็แสดงสิทธิความเป็นเจ้าของเหมือนกัน แต่สิทธิประโยชน์ที่จะได้รับ เช่น เงินปันผล จะแตกต่างกัน คือ หุ้นบุริมสิทธิจะกำหนดให้มีสิทธิได้รับจัดสรรกำไรก่อนหุ้นสามัญ (กรณีที่มีบริษัทมีกำไรมาก ๆ) แล้วมารับการจัดสรรพร้อมกับหุ้นสามัญอีกครั้งหนึ่ง จึงเท่ากับว่าได้ปันผลมากกว่าหุ้นสามัญ

แต่ถ้ามองถึงสภาพคล่อง หุ้นบุริมสิทธิมักจะไม่มีความคล่อง เพราะมีจำนวนน้อย และผู้ที่ถือส่วนใหญ่ก็คือเจ้าของเดิมของบริษัท ซึ่งเขามักจะไม่นำออกมาซื้อขาย (เว้นแต่จะดังแตก)

ทั้งผู้ที่ถือหุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิจะไม่ได้เงินค่าหุ้นคืนจนกว่าบริษัทจะเลิกกิจการไป ประโยชน์ที่เป็นตัวเงินที่ผู้ถือหุ้นได้คงมีเฉพาะส่วนแบ่งกำไร และสิทธิในลูกหุ้น (หุ้นที่ออกใหม่ซึ่งผู้ถือหุ้นเดิมมีสิทธิซื้อเพิ่มตามส่วน) เท่านั้น

นอกจากนี้ ประโยชน์ของการถือหุ้นที่สำคัญมาก (แต่คนทั่วไปมักไม่ค่อยคำนึงถึง) ก็คือ การมีสิทธิเข้าประชุมผู้ถือหุ้น ไม่ว่าจะถือหุ้นมากหรือน้อย ผู้ถือหุ้นทุกคนมีสิทธิลงคะแนนเสียงในการประชุมได้ ดังนั้น ผู้ถือหุ้นสามัญของบริษัทจำกัด จึงมีทั้งผลตอบแทนและความเสี่ยงในการดำเนินงานของบริษัท

ในบางครั้งเจ้าของบริษัท (ผู้ถือหุ้น) อาจมีโครงการลงทุนเพิ่มเติมหรือต้องการเงินทุนหมุนเวียนในระยะปานกลาง แต่ก็ไม่อยากจะเพิ่มหุ้นทุน (ซึ่งหมายถึงเพิ่มตัวหารมากขึ้น) ก็อาจจะดำเนินการกู้ยืมเงินจากประชาชน

เป็นการทั่วไปได้ ในกรณีนี้ บริษัทก็จะต้องมีหลักฐานกู้เงินให้ไว้แก่ผู้ให้กู้ ซึ่งเรียกว่า **หุ้นกู้**

รายละเอียดที่บริษัทจะต้องระบุในใบหุ้นกู้ก็คือ วงเงินกู้ทั้งหมด ที่ออกในครั้งนั้น มูลค่าของหุ้นกู้ต่อหน่วย อัตราผลตอบแทนที่บริษัทจะจ่าย ให้ต่อปี กำหนดการจ่ายดอกเบี้ย (ปีละกี่ครั้ง เมื่อใด) และกำหนดระยะเวลา ไปถือน (กี่ปี) เป็นต้น

ผู้ถือหุ้นกู้ไม่มีสิทธิเข้าประชุมผู้ถือหุ้น เพราะตนเองเป็นเพียงเจ้าหนี้ ไม่ใช่เจ้าของบริษัท แต่ผลตอบแทนที่จะได้มีความแน่นอนกว่า ทั้งในเรื่อง ของอัตราและเวลา และมีกำหนดเวลาได้คืนเงินต้นที่ชัดเจน

.....
ผู้ที่มีเงินออมจึงมีสิทธิ์ที่จะ
เลือกว่าจะอยากจะเป็นเจ้าของ
หรือเจ้าหนี้
หรือเป็นทั้งสองอย่างก็ได้

ผู้ที่มีเงินออมจึงมีสิทธิ์ที่จะเลือกกว่าอยากจะเป็นเจ้าของ หรือเจ้าหนี้ หรือเป็นทั้งสองอย่าง ก็ย่อมได้ ไม่มีกติกากำห้ามไว้แต่อย่างใด

ในส่วนของตัวกิจการแล้ว ถือได้ว่าการออกหุ้นสามัญ เป็นวิธีการระดมเงินทุนที่ปลอดภัย และมั่นคงที่สุด เพราะไม่ต้องใช้คืน

เงินค่าหุ้นให้แกผู้ถือหุ้นทราบเท่าที่ยังดำเนินกิจการอยู่ และไม่จำเป็นต้องจ่ายเงินปันผลถ้าหากปีนั้นไม่มีกำไร

การออกหุ้นกู้ถึงแม้ว่า บริษัทที่กำหนดต้องจ่ายดอกเบี้ยให้กับผู้ถือหุ้นเป็นงวด ๆ แต่ก็ยังไม่ต้องคืนเงินต้นจนกว่าจะถึงกำหนดไถ่ถอน และสามารถกู้ได้โดยจ่ายดอกเบี้ยในอัตราที่ต่ำกว่าการกู้ผ่านสถาบันการเงิน ดังนั้น จึงมีความได้เปรียบกว่าการกู้จากสถาบันการเงิน

ความมั่งคั่ง

อย่างไรก็ตาม บริษัทที่จะออกหุ้นกู้ขายเพื่อระดมเงินทุนจากประชาชนทั่วไปได้นั้นจะต้องเป็นบริษัทมหาชน เท่านั้น

ข้อกำหนดนี้เป็นส่วนหนึ่งในความตั้งใจของทางการ เพื่อให้มีการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ผู้ถือหุ้น และผู้ลงทุนที่เป็นประชาชนทั่วไป จึงกำหนดให้มีบริษัทสองประเภท

ประเภทแรก เป็นบริษัทเอกชนจำกัดหรือบริษัทจำกัด (อาจพูดได้ว่าเป็นกิจการในครอบครัว) การเปิดเผยข้อมูลต่อมหาชนเป็นการทั่วไปอาจจะมีอะไรไม่มาก เพราะไม่ได้เอาเงินชาวบ้านมาใช้

ประเภทที่สอง คือ เมื่อใดก็ตามที่บริษัทเอกชนเหล่านี้ต้องการจะระดมทุนจากประชาชนเป็นการทั่วไป ก็จะต้องแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนเสียก่อน (เมื่อตอนออกกฎหมายใหม่มีการกำหนดว่าต้องมีผู้ถือหุ้นไม่น้อยกว่า 100 ราย แต่ขณะนี้ยกเลิกไปแล้ว ให้ใช้วิธีเปิดเผยข้อมูลแทน) และจะต้องมีการกำกับดูแลมากขึ้น ที่สำคัญจะต้องมีการเปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ ให้ประชาชนที่เขาสงสัยจะเข้ามาตรวจสอบได้พิจารณามากขึ้นด้วย

เราจะสังเกตได้จากชื่อบริษัทว่า จะต้องมีการว่า มหาชน กำกับอยู่ข้างท้ายด้วยทุกครั้ง

ในปัจจุบัน หุ้นทั้งสองกลุ่มหลักที่กล่าวมาได้แตกแขนงออกไปอีกมากมาย แล้วแต่ปัญญามนุษย์จะคิดได้ ตัวอย่างเช่น สิทธิในการจองซื้อหุ้นสามัญ (วอแรนท์) หุ้นกู้แปลงสภาพ (ที่ให้สิทธิในการแปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญ) หุ้นกู้ควบหุ้นบุริมสิทธิ ฯลฯ ทั้งนี้ ก็เพื่อที่จะสนองตอบต่อความต้องการทั้งของบริษัทและผู้ลงทุนที่ต้องการผลตอบแทนและความเสี่ยงในระดับที่ต่างกัน

สิทธิที่ซื้อขายได้

ราคาตลาดของวอแรนท์
จะเปลี่ยนแปลงไปโดย
สัมพันธ์กับราคาหุ้นในตลาด

มีสินทรัพย์ทางการเงินชนิดหนึ่งที่ยังไม่แสดงสิทธิ ทั้งความเป็นเจ้าของและเจ้าหนี้ แต่ก็สามารถนำมาซื้อขายเปลี่ยนมือกันได้ มีชื่อเรียกอย่างเป็นทางการค่อนข้างยาวว่า **ใบสำคัญแสดงสิทธิในการซื้อหลักทรัพย์** หรือ เรียกสั้น ๆ ว่า **วอแรนท์ (Warrants)**

วอแรนท์ เป็นเสมือนสัญญาที่บริษัทออกให้ไว้เพื่อแสดงว่า ผู้ถือที่มีชื่อปรากฏในสัญญานั้นมีสิทธิที่จะซื้อหลักทรัพย์ (หุ้นสามัญหรือหน่วยลงทุน) ที่บริษัทจะออกในอนาคต ตามประเภท จำนวน ราคา และเงื่อนไขที่กำหนด อาจเปรียบได้กับคูปองของห้างสรรพสินค้าบางแห่งที่เราสามารถนำไปแลกซื้อสินค้าภายใต้เงื่อนไขที่เราระบุไว้

โดยปกติบริษัทจะออกวอแรนท์ควบกับการออกตราสารอื่น เช่น ออกหุ้นกู้ 10 หน่วย แถมวอแรนท์ 1 หน่วย ราคาหน่วยละ 1 บาท ที่ระบุว่า ผู้ถือจะมีสิทธิซื้อหุ้นสามัญใหม่ที่บริษัทจะออกภายใน 1 ปี จำนวน 10 หุ้น ในราคาหุ้นละ 5 บาท เป็นต้น

สมมุติว่า เราซื้อหุ้นกู้ของบริษัทนี้มา 20 หน่วย เราก็จะได้วอแรนท์มาสองใบ เมื่อได้มาแล้วเรามีสิทธิที่จะทำอะไรกับมันก็ได้ อาจจะมีหุ้นกู้ไว้แล้วขายวอแรนท์ไป หรือเก็บวอแรนท์ไว้ขายหุ้นกู้ไป ขึ้นอยู่ว่าอย่างไรจะให้ประโยชน์แก่เรามากที่สุด

ความมั่งคั่ง

ราคาตลาดของวอแรนท์จะเปลี่ยนแปลงไปโดยสัมพันธ์กับราคาหุ้นในตลาด ถ้าราคาหุ้นในตลาดดีก็จะส่งผลทำให้ราคาวอแรนท์ดีไปด้วย เขาจะมีวิธีการวิเคราะห์ราคาของวอแรนท์ ซึ่งสรุปรูปแบบได้ว่า ราคาของวอแรนท์ถึงแม้จะเคลื่อนไหวไปในทิศทางเดียวกันกับราคาหุ้น แต่อัตราการเพิ่มหรือลดของวอแรนท์จะมากกว่า เพราะผลตอบแทนของวอแรนท์ไม่มีอย่างอื่นนอกจากส่วนต่างของราคา ดังนั้น มันจึงเป็นตราสารสำหรับเก็งกำไรยิ่งวันที่ในการใช้สิทธิยิ่งเลื่อนเข้ามาใกล้เท่าไร มูลค่าของวอแรนท์ ก็จะลดลงใกล้ศูนย์มากเท่านั้น เพราะโอกาสในการเก็งกำไรจะลดลง จนกระทั่งมูลค่าของวอแรนท์เหลือเท่ากับศูนย์ เมื่อถึงกำหนดวันในการใช้สิทธิ

นอกจากนี้ ยังมีสิทธิอีกแบบหนึ่งที่ใช้สำหรับเปลี่ยนสภาพของหลักทรัพย์ประเภทหนึ่งในปัจจุบัน ให้เป็นอีกประเภทหนึ่งในอนาคต ได้แก่ **หุ้นกู้แปลงสภาพ**

จากตัวอย่างในตอนต้น เป็นการออกตราสารให้มาสองชนิด และแยกกันซื้อขายได้ แต่แบบหลังนี้เป็นการออกตราสารใบเดียว แต่กำหนดให้สิทธิว่าเมื่อถึงระยะเวลาหนึ่ง ผู้ถือสามารถเลือกใช้สิทธิได้ว่า จะถือต่อไปเป็นหุ้นกู้ธรรมดาจนครบกำหนดไถ่ถอน หรือจะขอแปลงเป็นหุ้นสามัญ (หรือหุ้นบุริมสิทธิ) ตามเงื่อนไขที่กำหนด

สิ่งที่ผู้ลงทุนจะใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจว่าควรจะแปลงสภาพดีหรือไม่ดี ก็ต้องพิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

ประการแรก ควรพิจารณาว่าอัตราผลตอบแทนจากหุ้นกู้ตลอดระยะเวลาจนครบกำหนดไถ่ถอน เมื่อเปรียบกับผลตอบแทนจากหุ้นสามัญเป็นอย่างไร แนนอนที่คุณต้องเลือกทางที่ให้ผลตอบแทนที่สูงกว่า

ประการที่สอง ให้พิจารณาความเสี่ยง ดูฐานะความมั่นคงทางการเงินของบริษัทว่าจะสามารถจ่ายดอกเบี้ยตามกำหนดเวลาและคืนเงินต้นได้ตามกำหนดหรือไม่

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเมืองไทยยุคที่ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์เฟื่องฟูนั้น บริษัทจัดการด้านอสังหาริมทรัพย์ทั้งหลายต่างก็ระดมทุนออกหุ้นกู้จำนวนมาก ออกขายกันทั้งในประเทศและขายเป็นสกุลเงินตราต่างประเทศให้กับผู้ลงทุนต่างชาติ โดยเสนออัตราดอกเบี้ยที่สูงพอสมควร

พอครบกำหนดไถ่ถอนเริ่มตั้งแต่ช่วงปี 2538 เป็นต้นมา ปรากฏว่าเศรษฐกิจไทยเริ่มชะลอตัว รายได้ที่จะเข้าบริษัทไม่เป็นไปตามคาด ก็เลยเกิดปัญหา บริษัทหลายแห่งไม่สามารถจ่ายเงินต้นคืนได้ ซ้ำร้ายพอมีการปรับอัตราแลกเปลี่ยน ค่าเงินบาทลดลง ยิ่งกลับเพิ่มภาระหนี้ให้กับบริษัทที่ต้องจ่ายคืนเงินต้นเป็นเงินต่างประเทศเข้าไปอีก

ถ้าเจอเหตุการณ์อย่างนี้ไม่ว่าจะตัดสินใจเลือกหุ้นสามัญ หรือหุ้นกู้ก็ไม่มีอะไรแตกต่างกัน เหมือนกับหนีเสือปะจระเข้เลย เจ้าประคุณเอ๋ย

ภรรยาที่นั่งอ่านข่าวพาดหัวของหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่ง และแล้วเจ้าหล่อนก็อุทานด้วยความแปลกใจพร้อมกับหันไปถามสามีซึ่งกำลังนั่งดูทีวีอยู่ว่า

“ที่รัก...เธออ่านข่าวที่รัฐบาลจะเพิ่มรางวัลที่หนึ่งสำหรับลอตเตอรี่เป็น 50 ล้าน หรือยัง”

“หรือ ... 50 ล้านบาท หรือ 50 ล้านรางวัล ละ” :)

ยิ่งครึ่งเดียวได้หลายตัว

บางครั้งคนเรามีเงินเยอะแต่ไม่รู้จะไปลงทุนทำอะไร เงินที่มีมันก็ถูกใช้ไปจนหมดได้เหมือนกัน หรือบ่อยครั้งที่คนมีสตางค์จำนวนไม่น้อย อยากลงทุนในตลาดหุ้น แต่ไม่มีความรู้ หรือมีความรู้แต่ไม่มีเวลาบริหารการลงทุน ก็อาจทำให้เสียโอกาสในการลงทุนซึ่งให้ผลตอบแทนที่ดีไปอย่างน่าเสียดาย

ด้วยเหตุนี้ จึงมีวิธีการระดมเงินลงทุนมารวมกันเป็นก้อนใหญ่ แล้ว

.....
ผู้ที่ลงทุนในโครงการลงทุน
ก็เท่ากับได้ลงทุนใน
หุ้นหลายตัว เหมือนยิงปืน
นัดเดียวได้นกหลายตัว
.....

มีผู้ดูแลรับผิดชอบบริหารนำเงินไปลงทุน เพื่อให้ได้ผลตอบแทนในระดับที่น่าพอใจ และมีความเสี่ยงที่ยอมรับได้ที่เรียกว่า **กองทุนรวม**

โครงการลงทุนทั้งหลายจะแบ่งออกเป็นหน่วยย่อย ๆ เพื่อขายให้กับผู้ลงทุนรายย่อย ใครต้องการซื้อกี่หน่วยก็ยอมได้ ในส่วนย่อยนี้เรียกว่า **หน่วยลงทุน** เช่น หน่วยลงทุน

กองทุนสินิภัย (เมื่อสมัย 20 กว่าปีก่อน ตอนนั้นได้ถอนหมดแล้ว)

เนื่องจากการทำธุรกิจแบบนี้ในเมืองไทยสมัยนั้นยังเป็นเรื่องใหม่ทางการจึงอนุญาตให้มีการดำเนินงานแบบนี้เพียงบริษัทเดียว (บริษัทหลักทรัพย์กองทุนรวม จำกัด) เมื่อเวลาผ่านไปผู้คนมีความเข้าใจมากขึ้น และที่สำคัญคือ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันในการบริหารกองทุนมากขึ้น รัฐจึงอนุญาตให้มีผู้บริหารโครงการลงทุนมากขึ้น โดยผู้ที่ประกอบกิจการเหล่านั้น มีชื่อเรียกเป็นทางการว่า **บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม** หรือ **บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน** เรียกชื่อ ย่อว่า **บลจ.**

ถ้าจะให้เข้าใจง่ายขึ้นก็คือ จะเป็นลักษณะของการที่บริษัทกำหนดโครงการลงทุนขึ้นเอง แต่บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนจะเป็นผู้รับจ้างในการบริหารการลงทุนให้กับกองทุนต่าง ๆ ที่มีอยู่ เช่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนบำเหน็จบำนาญ หรือกองทุนส่วนบุคคล เป็นต้น

บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนจะจัดตั้งโครงการลงทุนขึ้นมา อาจจะเป็นโครงการหรือหลายโครงการก็ได้ แล้วชักชวนให้ประชาชนทั่วไปมาลงทุนกัน ใครอยากลงทุนเท่าไรก็ซื้อเท่านั้น โดยเขาจะแบ่งโครงการลงทุนเป็นหน่วยเล็ก ๆ ปกติมักจะกำหนดที่หน่วยละ 10 บาท

แต่ละโครงการจะต้องมีข้อมูลหลักที่สำคัญ ๆ คือ วัตถุประสงค์ของโครงการ มูลค่าโครงการ อายุของโครงการ นโยบายการลงทุน ตัวอย่างเช่น กองทุนทวีทรัพย์ (ชื่อสมมุติ) มูลค่า 1,000 ล้านบาท อายุ 15 ปี มีนโยบายที่จะลงทุนเฉพาะในพันธบัตรรัฐบาลเท่านั้น เป็นต้น

บริษัทจัดการกองทุนจะมีทีมงานในการบริหารแต่ละโครงการลงทุนให้เป็นที่ไปตามนโยบายที่ได้ระบุไว้ ในแต่ละปีเขาก็จะนำกำไรที่ได้จากการลงทุนมาแบ่งให้กับผู้ถือหน่วยลงทุนตามอัตราส่วน ทั้งนี้ กำไรที่จะต้องหักค่าบริหารออกไปก่อนหน้านี้อแล้ว

เกิดบางปีขาดทุนหรือ ไม่มีกำไร ก็แปลว่าปีนั้นไม่มีส่วนแบ่งกำไร ลักษณะจะเหมือนกับเงินปันผลของบริษัท แต่ส่วนที่แตกต่างกันก็คือ ผู้ถือหน่วยลงทุนจะไม่มีสิทธิเข้าร่วมกำกับดูแลการบริหารกองทุน หรือเข้าร่วมประชุมประจำปี

เพื่อเป็นการคุ้มครองประโยชน์ผู้ลงทุน ทางกรมจะกำหนดให้ทุกกองทุนต้องมีผู้ดูแลผลประโยชน์ เรียกว่า **ทรัสต์ดี (Trustee)** เพื่อทำหน้าที่เหมือนตัวแทนของผู้ถือหน่วยลงทุน คอยตรวจสอบดูแลการดำเนินงาน และเก็บรักษาทรัพย์สินของกองทุน

ความมั่งคั่ง

ผู้ลงทุนอาจจะสงสัยว่า ในปัจจุบันนี้มีบริษัทจัดการกองทุนอยู่หลายแห่ง และในแต่ละแห่งก็มีโครงการลงทุนอีกมากมาย เราจะเลือกกองทุนไหนดี

ถามง่ายแต่ตอบยาก มันเหมือนกับว่า ถ้าอยากจะทำงาานควรจะเลือกผู้หญิงแบบไหนดี คำตอบก็คงเป็นในทำนองว่า ต้องสวย รวย ฉลาด และแสนดี

เออ...เห็นด้วย เรื่องสวยก็บรวยนะ พอจะตัดสินได้ไม่ยาก แต่ความฉลาดและความดีล่ะ จะรู้ได้อย่างไร

แน่นอน ในการพิจารณากองทุนก็เช่นเดียวกัน อย่าเพิ่งแต่ไปเชื่อที่เขาโฆษณา เรื่องอย่างนี้ต้องใช้เวลาพินิจพิเคราะห์กันหน่อย นอกจากจะพิจารณาถึงชื่อเสียงของบริษัทและฐานะความมั่นคงแล้ว ก็ต้องดูฝีมือในการบริหาร โดยพิจารณาจากรายชื่อผู้บริหารกองทุนว่าเป็นใคร มีคุณวุฒิและประสบการณ์อย่างไร เคยบริหารกองทุนใดมาบ้าง และผลเป็นอย่างไร ทางکارจะเป็นผู้กำหนดให้ บลจ. ต้องรายงาน ตัวเลขสินทรัพย์สุทธิของกองทุน หรือ เอ็น เอ วิ (Net Assets Value : NAV) เป็นประจำทุกเดือน เราก็สามารถดูได้ว่าสินทรัพย์ของกองทุนเพิ่มขึ้นหรือลดลง และเมื่อเทียบกับกองทุนของบริษัทอื่นที่อยู่ในประเภทเดียวกันแล้วเป็นอย่างไร

เอ็น เอ วิ นี้ คำนวณได้จากทรัพย์สินทั้งหมดที่กองทุนมีในขณะนั้น ซึ่งหมายถึง สินทรัพย์ที่ลงทุนและผลตอบแทนที่ได้รับ หักด้วยค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการ

นอกจากนั้นก็อาจจะเปรียบเทียบว่า นโยบายในการลงทุนเป็นประเภทใด มีอัตราความเสี่ยงมากน้อยเพียงใด ทั้งในแง่ของความเสี่ยง ระยะเวลา อายุของกองทุน และสภาพคล่อง

พูดถึงเรื่องสภาพคล่องของหน่วยลงทุนแล้ว ก็ต้องไปดูว่ากองทุนที่เราจะลงทุนนั้นเป็นชนิดใด เป็น กองทุนปิด (Closed-end Fund) หรือ กองทุนเปิด (Open-end Fund)

กองทุนปิด หมายถึง โครงการลงทุนที่มีมูลค่ากองทุนและกำหนดอายุเวลาไถ่ถอนที่แน่นอน ดังนั้น เพื่อให้ผู้ลงทุนมีสภาพคล่องในการไถ่ถอนการลงทุนก่อนกำหนด บริษัทจัดการกองทุนจึงจำเป็นต้องนำกองทุนประเภทนี้ไปจดทะเบียนซื้อขายในตลาดหุ้น ราคาจะเป็นเท่าใดก็ขึ้นอยู่กับภาวะตลาด

ส่วน **กองทุนเปิด** เป็นโครงการที่ไม่ได้กำหนดระยะเวลาไถ่ถอนที่แน่นอนไว้ ดังนั้น หากผู้ที่ซื้อหน่วยลงทุนต้องการถอนการลงทุนเมื่อไร ก็สามารถไปติดต่อขายคืนกับบริษัทจัดการกองทุนได้ โดยเขาจะคำนวณราคาซื้อคืนตามมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของโครงการในขณะนั้น ๆ

ไม่ว่าลักษณะของโครงการลงทุนจะเป็นประเภทใดก็ตาม มักจะเน้นนโยบายลดความเสี่ยง ซึ่งการลงทุนมักจะกระจายในหุ้นหลายบริษัท ดังนั้น ผู้ที่ลงทุนในโครงการลงทุนก็เท่ากับได้ลงทุนในหุ้นหลายตัว เหมือนยิงปืนนัดเดียวได้นกหลายตัว ยิ่งยิงยิ่งลงเลย

นอกจากนี้ โครงการลงทุนยังแบ่งเป็นประเภทตามสินทรัพย์ที่ไปลงทุนได้อีกหลายอย่าง เช่น ถ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อลงทุนในตราสารทุนอย่างเดียว หรือเฉพาะตราสารหนี้อย่างเดียว หรือลูกผสม

ก็เลือกดูเอาเองแล้วกัน ของอย่างนี้ ลางเนื้อชอบลางยา

ยิ่งเมื่อทางการเขาพิจารณาอนุญาตให้บริษัทจัดการกองทุนสามารถตั้งกองทุนที่นำเงินไปลงทุนในหุ้นต่างประเทศได้ เมื่อนั้นแหละ เราก็คงจะได้มีโอกาสเป็นผู้ร่วมลงทุนในบริษัทชั้นนำของโลก อย่างไมโครซอฟท์ (Microsoft) เจเนอรัลอิเล็กทริก (General Electric) หรือ วอลมาร์ท (Wal-Mart) กันบ้างละ

ความมั่งคั่ง

กระทิงกับหมี

สิ่งที่นักวิเคราะห์ใช้ดูทิศทาง
ของตลาดมีอยู่สองอย่าง คือ
ราคากับปริมาณหุ้นที่ซื้อขาย

คนเรานี้ก็ช่างเปรียบเทียบ
เปรย อะไรต่ออะไรกับสัตว์อยู่เรื่อย
ในสุภาหิทธิไทยจะมีอยู่เยอะทีเดียว
ไก่ได้พลอย ลิงได้แก้ว
สุนัขในรางหญ้า ชาวนากับงูเห่า
กระตู่ได้น้ำ...ไม่ทันนกกระจอก
กินน้ำ...โธ้ย! จารนัยไม่ไหว

ฝรั่งเขาก็มีของเขา โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับตลาดหุ้น เขาจะบอกว่า
ตอนนี้เป็นภาวะ **กระทิง (บูลล์ Bull)** หรือ **หมี (แบร์ Bear)**

เอ... แล้วมันเกี่ยวกันอย่างไร

ก็นั่นแหละสิ ไม่รู้ใครเป็นคนต้นคิด แต่ที่เล่าขานต่อกันมาเป็นร้อย ๆ
ปี เขาอธิบายว่า มันใช้บอกภาวะของตลาดหุ้นว่าอยู่ในช่วงขาขึ้นหรือขาลง
และมีสภาพที่คึกคัก หรือซบเซา

ถ้าสภาพตลาดอยู่ในช่วงที่คึกคัก แนวโน้มของราคาหุ้นกำลังเพิ่มขึ้น
เรียกว่าเป็น **ภาวะกระทิง** ซึ่งก็คือ อาการของวัวกระทิงที่มันปราดเปรี้ยว
กระโดดโลดเต้น และพร้อมที่จะขวิดอยู่ทุกขณะ

มีใครเคยเห็นวัวกระทิงมันขวิดลงบ้างไหม มีแต่จะขวิดขึ้นลูกเดียว

แต่ถ้าตลาดอยู่ในสภาพซบเซา ก็คล้ายกับหมีที่มักจะทำอะไรด้วยความ
อึดอาด และถ้าเห็นอะไรที่ไม่ชอบมาพากล มันก็จะใช้มือ (โตะ ไม่ใช่ หมายถึง
ถึงเท้าหน้า) ตบลง (จริงนะ ไม่เคยเห็นหมีใช้หมัดอัฟเปอร์คัทสักครั้ง)

สิ่งที่นักวิเคราะห์ใช้ดูทิศทางตลาดมีอยู่สองอย่าง คือ ราคา กับ ปริมาณหุ้นที่ซื้อขาย

ทุกครั้งที่เปิดดูรายการหรือฟังรายงานข่าวทางเศรษฐกิจ เรามักได้ยินการรายงานข่าวภาวะตลาดหุ้นเป็นระยะ ๆ เช่น

“...วันนี้ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์ปิดที่ 257.85 จุด เพิ่มขึ้นจากเมื่อวานนี้ 5.20 จุด มีมูลค่าการซื้อขายรวมทั้งสิ้น 2,500 ล้านบาท”

อะไร ทำนองนี้แหละ

มันน่าสนใจอะไรกันนักหนานะ ฟังแล้วก็ไม่รู้เรื่อง และไม่เห็นจะเกี่ยวกับเราตรงไหน

เกี่ยวแน่นอน เพราะดัชนีตลาดหุ้นที่ว่านี่จะเป็นเครื่องชี้ถึงภาวะการลงทุนและผลประกอบการของธุรกิจอุตสาหกรรมทั้งหลาย ถ้าผลประกอบการของธุรกิจอุตสาหกรรมดี หมายความว่า ทำมาค้าขายดี เป็นผลให้เศรษฐกิจของประเทศดี ผู้คนจึงสนใจที่จะลงทุน ตลาดหุ้นก็คึกคักตามไปด้วย

บรรดาพ่อบ้านแม่บ้านคงจะคุ้นเคยแต่กับกับคำว่า “ดัชนีราคาผู้บริโภค” ซึ่งก็หมายถึง เครื่องมือที่บอกให้รู้ว่า ณ ขณะใดขณะหนึ่ง ราคาสินค้าที่คนทั่วไปต้องกินต้องใช้เป็นประจำแพงขึ้นหรือถูกลง ทางการจะเป็นผู้รายงานสถานการณ์ต่าง ๆ ให้ประชาชนรู้เร็วที่สุดก็คือ เดือนละครั้ง

แต่ราคาหุ้นในตลาดนั้นเปลี่ยนแปลงเร็วมาก ในแต่ละวัน แต่ละนาที่ ราคาหุ้นนับร้อยนับพันที่ซื้อขายจะเปลี่ยนแปลงในทิศทางต่าง ๆ กัน บวกบ้าง ลบบ้าง (ที่อยู่เฉย ๆ ไม่ขยับเขยื้อนไปไหนเป็นเดือน ๆ ก็มี)

ดังนั้น เพื่อให้ผู้ลงทุนได้มองเห็นภาพรวมของราคาหุ้นทั้งตลาดได้อย่างทันต่อเหตุการณ์ จึงใช้ตัว **ดัชนีราคาหุ้น** เป็นเครื่องมือที่จะบอกให้ผู้ลงทุนได้รู้ เรียกว่ารายงานกันทุกวินาทีทางอินเทอร์เน็ตเลย

ความมั่งคั่ง

ดังนั้น ตลาดหุ้นทุกแห่งจะคำนวณดัชนีราคาหุ้น เพื่อรายงานให้
ผู้ลงทุนรู้ ลองมาดูตัวอย่างว่าจะใช้กันกันอย่างไร

อย่างที่บอกไว้ว่า ดัชนีราคาหุ้นเป็นการคำนวณราคาของหุ้นทั้ง
ตลาด ดังนั้น หน่วยจึงไม่ใช่บาท หรือเปอร์เซ็นต์ บางคนพอใจที่จะเรียกหน่วย
เป็นจุด ก็แล้วแต่สะดวก แต่สาระสำคัญอยู่ตรงที่เราจะนำไปใช้ทำอะไรได้
ตัวอย่างเช่น รายงานว่า

“...วันนี้ดัชนีราคาหุ้นปิดที่ 269.19 (อ่านว่า สองร้อยหกสิบเก้าจุด
หนึ่งเก้าจุด) เพิ่มขึ้นจากวันก่อน 10 จุด มีมูลค่าการซื้อขายรวม
ทั้งสิ้น 7 พันล้านบาท...”

หนึ่ง คือเรารู้ว่าวันนี้ดีกว่าเมื่อวานแน่นอน เพราะว่าตัวเลขราคา
เฉลี่ยของหุ้นทั้งตลาดเพิ่มขึ้น 10 จุด

สอง เราอาจเทียบได้กับตัวเลขวันฐาน (วันแรกที่ตลาดหุ้นมีการ
ซื้อขายเมื่อ 30 เมษายน 2518) โดยเริ่มที่ 100 จุด อ้อ ก็ยังดีกว่า แต่ถ้าเทียบ
กับวันที่ดีที่สุด โอ้โฮ ต่างกันเยอะทีเดียว เพราะว่าจุดที่ดัชนีขึ้นสูงสุดใน
ประวัติศาสตร์ คือที่ระดับ 1,753.73 ในวันที่ 4 มกราคม 2537 และมูลค่าการ
ซื้อขายก็มากเป็นประวัติการณ์เช่นเดียวกัน คือที่ 4 หมื่นล้านบาทเศษ

สาม เราอาจเทียบภาวะตลาดหุ้นไทยกับตลาดหุ้นอื่นได้ โดยเปลี่ยน
แปลงการขึ้นลงของดัชนีให้เป็นร้อยละ แล้วจึงนำมาเปรียบเทียบกันได้

จะเห็นว่านำไปใช้ประโยชน์อะไรได้เยอะทีเดียว

นอกจากนี้ ยังมีดัชนีราคาหุ้นที่บริษัทเอกชนเป็นผู้จัดทำขึ้น และได้
ได้รับความนิยมกว่าแบบที่ตลาดหุ้นคำนวณเองก็มี เช่น ดัชนีราคาหุ้นอุตสาหกรรม
ดาวโจนส์ สำหรับตลาดหุ้นนิวยอร์ก และดัชนีนิคเกอิ สำหรับตลาดหุ้นโตเกียว
เป็นต้น

ดัชนีที่ใช้กับตลาดหุ้นไทยมีอยู่ไม่น้อย แต่ที่ยังนิยมใช้กันในปัจจุบัน มีเพียงไม่กี่ตัว เช่น **เซต อินเด็กซ์ (SET Index)** และ **เซตฟิฟตี้ อินเด็กซ์ (SET50 Index)** โดยตลาดหลักทรัพย์เป็นผู้จัดทำและเผยแพร่

ตลาดหุ้นส่วนใหญ่มักจะคำนวณดัชนีโดยใช้ราคาหุ้นของบริษัทที่จดทะเบียนซื้อขายในตลาดทุกบริษัท (ค่าเฉลี่ยราคาถ่วงน้ำหนักด้วยจำนวนหุ้น) เพื่อต้องการสะท้อนภาพรวมทั้งหมด

สิ่งที่คุณควรระมัดระวังเกี่ยวกับการใช้ดัชนีราคาหุ้น ก็คือ ผู้ใช้ควรต้องรู้แหล่งที่มาที่ไปด้วยว่าที่มันไปเป็นอย่างไร ถ้าเป็นดัชนีราคาหุ้นที่ใช้หุ้นทั้งตลาดมาคำนวณโดยวิธีหาค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักตามมูลค่าหุ้นรวมของบริษัท บริษัทที่มีหุ้นจำนวนมากจะมีอิทธิพลต่อดัชนีมาก ยิ่งถ้าเป็นตลาดหุ้นที่มีขนาดเล็กอย่างตลาดหุ้นไทย ยิ่งเห็นได้ชัด

บางครั้ง เซตอินเด็กซ์อาจปิดในระดับที่เพิ่มขึ้น แต่เมื่อดูรายละเอียดจะเห็นว่า เป็นเพราะหุ้นใหญ่ ๆ บางตัวเท่านั้น แต่หุ้นส่วนใหญ่ราคาตกลง อย่างนี้ถ้าดูแต่เพียงดัชนีราคาอาจเข้าใจผิดในทิศทางที่แท้จริงของตลาดได้

อีกวิธีหนึ่งอาจจะใช้เฉพาะราคาเพียงอย่างเดียว โดยไม่ได้ถ่วงน้ำหนักเหมือนดัชนีดาวโจนส์ในตลาดหุ้นนิวยอร์ก ที่เลือกใช้เฉพาะหุ้นของบริษัทอุตสาหกรรมใหญ่ ๆ เพียง 30 บริษัทเท่านั้นเป็นฐานในการคำนวณ จากจำนวนที่มีมากถึง 3,000 บริษัท

จับชีพจรตลาด

จงเป็นตัวของตัวเอง
อย่าหลงไปกับเสียงเชียร์
หรือข่าวลือจั่วจลว
ถึงกลายเป็นดีที่สุด

ทำไมราคาหุ้นถึงขึ้น ๆ ลง ๆ
อยู่ตลอดเวลา ?

ถ้าตอบตามหลักวิชาการ
(หรือตามสไตล์นักการเมืองที่ใช้พูด
กับสื่อมวลชน) พูดได้สั้น ๆ ว่า ขึ้นอยู่
กับอุปสงค์และอุปทาน

แล้วอะไรที่จะทำให้อุปสงค์
และอุปทานข้างเปลี่ยนแปลงได้รวดเร็ว
แบบวินาทีต่อวินาที บางทีราคาก็ขึ้นเอา
ขึ้นเอา บางทีก็ตกกรูดอย่างไม่มีเหตุผล

ขอว่ากันตามหลักวิชาการก่อนเพื่อไม่ให้หลง (คนเขียนหลงนะ ไม่ใช่
คนอ่าน) ว่าอะไรเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์และอุปทาน

เหตุผลแรก ก็เนื่องมาจากคุณค่าของหุ้น ซึ่งขึ้นอยู่กับผลประกอบการ
ของบริษัทว่าได้กำไรหรือขาดทุน บริษัทที่ประสบความสำเร็จขาดทุนอย่าง
ต่อเนื่อง คนก็ไม่อยากถือหุ้นไว้ มีแต่คนต้องการที่จะขาย

ของที่มีคนขายมากกว่าคนซื้อ ราคามันก็นับแต่จะลดลง ๆ

ในทางกลับกัน หุ้นของกิจการที่กำไรดี คนก็อยากที่จะซื้อ ทำให้
ราคาก็ขึ้นเอา ๆ

เหตุผลต่อมา คือ อัตราผลตอบแทนเมื่อเทียบกับอย่างอื่น เช่น
เปรียบเทียบกับหุ้นตัวอื่น หรือเทียบกับผลตอบแทนจากการลงทุนในตราสาร
อย่างอื่น

อีกเหตุผลหนึ่งก็คือ ภาวะเศรษฐกิจโดยทั่วไป ถ้าภาวะเศรษฐกิจมีแนวโน้มที่จะขยายตัวอย่างต่อเนื่อง การทำมาค้าขายได้ผลดี เงินที่คนจะนำไปลงทุนก็มีมาก ตลาดหุ้นก็คึกคัก

เหตุผลที่สำคัญอีกอย่าง แต่อธิบายเหตุผลยากก็คือ ความรู้สึกนึกคิดของผู้ลงทุนส่วนใหญ่ที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง ที่ทำให้ผู้ลงทุนในตลาดหุ้นมีพฤติกรรมไปในทิศทางเดียวกัน เช่น ชื้อเหมือน ๆ กัน หรือขายเหมือน ๆ กัน

และเหตุผลสุดท้าย ได้แก่ การปั่นราคาหุ้น ที่ทำให้มีการซื้อขายเพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างผิดปกติ

จะมีทางใดที่เราสามารถพยากรณ์ล่วงหน้าได้หรือไม่? อย่างไร?

ถ้าจะว่าไปแล้ว มีผู้พยายามคิดค้นวิธีการและสร้างทฤษฎีวิเคราะห์หุ้นมากมาย แต่ถ้าจะแบ่งพวกจริง ๆ ก็คงมีสามกลุ่มหลัก

กลุ่มแรก อาศัยการใช้ข้อมูลทุกอย่างที่หาได้ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง ภาวะทางสังคม ย่อยมาจนถึงการดำเนินงานของบริษัท แล้วจึงนำสิ่งเหล่านั้นมาจัดกลุ่ม แยกแยะหาเหตุและผล พยายามสร้างรูปแบบและหาทางพยากรณ์ทิศทางของราคาที่เป็นเหตุและผลซึ่งกันและกัน

คนกลุ่มนี้เรียกตัวเองว่าเป็น **นักวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐาน** หรืออีกนัยหนึ่งพอจะอุปมาได้ว่า กลุ่มเหล่านี้ค่อนข้างจะยึดติดกับข้อมูลทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของบริษัท

กลุ่มที่สอง ไม่สนใจข้อมูล จะสนใจแต่ราคาหุ้นและปริมาณการซื้อขาย และมีความเชื่อว่าประวัติศาสตร์ย่อมมีวันซ้ำรอย ดังนั้น คนเหล่านี้จะวิเคราะห์จากเส้นกราฟ และชาร์ตที่พล็อตต่อ ๆ กันมาเป็นเวลานาน และทำนายจากรูปเหล่านั้นว่าแนวโน้มที่จะเกิดควรจะไปในทิศทางใด มี

ความเชื่อในสัญลักษณ์รูปแบบ เช่น แนวรับ แนวต้าน อะไรทำนองนี้ กลุ่มนี้เรียกว่าพวก **นักวิเคราะห์ทางเทคนิค**

กลุ่มสุดท้ายค่อนข้างจะอุดมคติสักหน่อย มีข้อสมมุติฐานว่า ตลาดหุ้นเป็นตลาดที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น มูลค่าของหุ้น ณ ขณะใดขณะหนึ่งจะสะท้อนถึงข้อมูลทุกอย่าง และสะท้อนถึงมูลค่าที่ควรจะเป็นอยู่แล้ว ดังนั้น จึงป่วยการที่จะเสียเวลาไปนั่งวิเคราะห์อีก ซื่อ ๆ ไปเถอะ หุ้นตัวไหนก็ใช้ได้ทั้งนั้นแหละ หรือจะใช้วิธีเขียนชื่อหุ้นแปะบนฝาผนัง แล้วปาลูกดอกเอาก็ได้ โดนตัวไหนก็ซื้อตัวนั้น ก็ไม่ผิดกติกาแต่อย่างใด

เอาหละ ทีนี้มาถึงตอนสำคัญที่คนมักจะถามกันอยู่เนื่อง ๆ ว่า เอ แล้วแบบไหนจะดีกว่ากัน

ตลาดหุ้นเป็นเวทีการเงินที่ใหญ่โตมโหฬาร มีผู้เข้าไปเกี่ยวข้องในทุกรูปแบบ ทั้งที่เป็นคนธรรมดา กับสถาบันต่าง ๆ นักเก็งกำไรกับผู้ลงทุนคนในประเทศกับคนต่างประเทศ

ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นความหลากหลายของทั้งแนวคิดในการลงทุน ขนาดของการลงทุน และระยะเวลาในการลงทุน ฉะนั้น การวิเคราะห์หุ้นจึงจำเป็นต้องใช้ทั้งสองแบบ คือ อาศัยการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานเพื่อเลือกหุ้นที่มีกำไร มีศักยภาพในการเติบโต และขณะเดียวกันก็ใช้การวิเคราะห์ทางเทคนิคเพื่อเลือกจังหวะเวลาที่ควรซื้อหรือขายให้เหมาะสม คือ ซื้อตอนราคาถูก และขายตอนราคาแพง

ที่สำคัญที่สุด ผู้ลงทุนจะต้องศึกษาหาประสบการณ์เพื่อปรับให้เข้ากับเงื่อนไขของแต่ละคน และจะเป็นตัวของตัวเอง อย่าหลงลมไปกับเสียงเชียร์ หรือข่าวลือข่าวลวงทั้งหลายเป็นดีที่สุด

ก่อนที่จะเริ่มวิเคราะห์ราคาหุ้น ต้องมาทำความเข้าใจกันก่อนว่ามีราคาอยู่หลายลักษณะ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ต่างกัน คือ ราคาพาร์ มูลค่าตามบัญชี มูลค่าที่แท้จริง และราคาตลาด

ราคาพาร์ (Par Value) เป็นราคาหุ้นต่อหน่วยตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องระบุไว้ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งบริษัท สมมุติว่า บริษัท ทินวัตร จัดทะเบียนหุ้นครั้งแรก 100 ล้านบาท แบ่งหุ้นนั้นออกเป็นหุ้นจำนวน 10 ล้านหุ้น ดังนั้น มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้นจึงเท่ากับหุ้นละ 10 บาท (100 ล้านบาทหารด้วย 10 ล้านหุ้น)

เมื่อเริ่มดำเนินกิจการ กฎหมายได้กำหนดไว้อีกว่าบริษัทต้องทำบัญชีเพื่อแสดงให้เห็นว่า ในแต่ละรอบเวลา กิจการมีเงินเข้าเท่าไร จ่ายเงินออกไปเท่าไร มีทรัพย์สินอะไร เบ็ดเสร็จแล้วผู้ถือหุ้นเหลือเท่าไร เมื่อนำมูลค่าสินทรัพย์สุทธิหารด้วยจำนวนหุ้นทั้งหมด ผลที่ได้ก็คือ **มูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น** ที่ในวงการหุ้นเรียกว่า **บุ๊คแวล्यू (Book Value)** (ต้องออกเสียงตามนี้จึงจะถูก ทำปากจู๋ด้วย อย่าได้อ่าน บุ๊คแวล्यू เป็นอันขาด เพราะฝรั่งจะฟังไม่รู้เรื่อง)

กรณีตัวอย่าง บริษัท ทินวัตร สมมุติว่า บุ๊คแวล्यू เท่ากับ 15 บาท อย่างนี้พอจะบอกได้ว่าพอไหว เพราะมูลค่าหุ้นเพิ่มจากแรกเริ่มดำเนินการ แสดงว่ากิจการเจริญขึ้น

แต่คนที่ซื้อขายหุ้นส่วนใหญ่จะไม่ใช้ราคานี้ เพราะบางครั้งก็ไม่ได้สะท้อนมูลค่าที่แท้จริงของกิจการ เช่น บริษัทอาจจะซื้อสินทรัพย์เป็นที่ดินซึ่งซื้อมาเมื่อ 20 ปีที่แล้วในราคาแปลงละ 1 แสนบาท ตัวเลขตามบัญชีก็จะบันทึกไว้ตามราคาดั้งเดิม ซึ่งตามข้อเท็จจริงแล้ว ถ้ามีการซื้อขายที่ดินแปลงที่ว่าในขณะนี้ ราคาอาจจะจะเป็น 10 ล้านบาทไปแล้วก็ได้ นอกจากนี้ยังมีกรณีอื่นๆ อีก

ดังนั้น นักวิเคราะห์หุ้นจะมองไปที่ **มูลค่าที่แท้จริง** หรือ มูลค่าที่ควรจะเป็นมากกว่า

เอาละสิ เริ่มซั๊กจะยุ่ง เกิดมีมูลค่าที่แท้จริงขึ้นมาอีก ฟังดูแล้วน่าจะเข้าที่ คงต้องตั้งใจอ่านกันนิด เพราะว่ามันเป็นมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของกิจการ ฉะนั้น มูลค่าที่ควรจะเป็น จึงต้องคำนวณผลตอบแทนตลอดอายุ

ของบริษัท แล้วทอนมูลค่านั้นกลับมาเป็นมูลค่าปัจจุบัน ตัวเลขนี้เรียกว่า **อินทริเนสิกแวลู (Intrinsic Value)**

เมื่อได้มูลค่าที่แท้จริงแล้ว ก็นำไปเปรียบเทียบกับราคาซื้อขายกันในตลาดหุ้น ว่าสูงหรือต่ำกว่าอย่างไร

หากมูลค่าที่แท้จริงสูงกว่าราคาตลาดก็ควรจะซื้อ เพราะราคาหุ้นมีโอกาสที่จะวิ่งไปสู่มูลค่าที่แท้จริงทางเศรษฐศาสตร์ และในทางกลับกัน ถ้าอินทริเนสิกแวลูสูงกว่าราคาตลาดก็ไม่ควรซื้อ หรือมีอยู่ก็ควรจะขาย ถึงราคาจะต่ำก็ขายออกไปเสีย เพราะในที่สุดแล้วราคาตลาดก็จะตกลงมาสู่มูลค่าที่แท้จริง

ด้วยเหตุที่การคำนวณหามูลค่าที่แท้จริง จะต้องอาศัยการใช้ดุลยพินิจเข้ามาใช้ในการประเมินสถานการณ์ต่าง ๆ ดังนั้น มูลค่าที่คนหนึ่งหาได้จึงไม่จำเป็นจะต้องเท่ากับคนอื่นเสมอไป คน 100 คน คำนวณอาจจะได้ 100 มูลค่า จึงทำให้เกิดความต้องการที่ซื้อและขายในหุ้นเดียวกันหลายระดับราคา

ชายต่างวัยสองคนนั่งคุยกันในร้านอาหารแห่งหนึ่ง คนที่หนุ่มกว่าพูดให้อีกฝ่ายหนึ่งฟังว่า

“เหตุผลที่ผมแต่งงานก็เพราะว่าผมเบื่อกับการกินอาหารนอกบ้านเต็มที และไหนจะต้องทำความสะอาดบ้านเอง แถมยังใส่แต่เสื้อยับ ๆ ไปทำงานอีก”

ชายคนที่สูงวัยพูดต่อว่า

“นั่นหรือ ผมก็เพิ่งหย่ากับเมียด้วยเหตุผลอย่างเดียวกันกับที่คุณเพิ่งพูดนี่แหละ” :)

ไม่ใช่เป็นเพียง ตัวเลขเท่านั้น

การวิเคราะห์หลักทรัพย์แบบหา อินทรีในคอก โดยการลงทุน
ค่าผลตอบแทนที่จะได้รับทั้งหมดในอนาคตให้มาเป็นมูลค่าปัจจุบันนั้น ค่อนข้างจะยุ่งยาก เพราะต้องตั้งข้อสมมุติฐานหลายอย่าง นับตั้งแต่ต้อง
วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจ ภาวะอุตสาหกรรม และตัวบริษัท

ต้องตั้งข้อสมมุติฐานว่าผลอัตราขยายตัวของกำไรของบริษัท
ควรจะเป็นเท่าไร แปลงมาเป็นเงินปันผลได้มากน้อยเพียงใด แล้วจึงนำมา
เข้าสู่ตรรกอนค่ากลับ และเมื่อถึงตอนนั้น คงจะต้องนั่งเทียนกันเอาไว้ว่าจะใช้
ค่าเสียโอกาส หรือส่วนลดที่เรียกว่า **ดิสเคาน์ เรท (Discount Rate)** ใน
อัตราเท่าไร ยิ่งกำหนดอัตราดอกเบี้ยสูง มูลค่าปัจจุบันของเงินก็ยิ่งน้อย กว่า
จะได้ค่าอินทรีในคอกในแต่ละครั้ง ใช้เวลาเก็บหาและวิเคราะห์ข้อมูล
จำนวนไม่น้อย

ยังมีวิธีวิเคราะห์ราคาหุ้นอีกสองแบบที่ใช้กันอยู่ คือ ดูที่อัตรา
ส่วนการจ่ายเงินปันผล **ดีวиденด์ ยิลด์ (Dividend Yield)** และอัตราส่วน
ราคาต่อกำไรสุทธิต่อหุ้น หรือเรียกสั้น ๆ ว่า **พี อี เรโซ (P/E Ratio : Price
per Earnings Ratio)**

โดยปกติทั่วไปบริษัทจะจ่ายเงินปันผลปีละหนึ่งครั้ง ดังนั้น ค่าของ
อัตราส่วนเงินปันผลต่อราคาหุ้นในช่วงต้นจะคำนวณโดยใช้เงินปันผลใน
รอบปีสุดท้ายมาหารด้วยราคาหุ้น ผลลัพธ์ที่ได้จะมีหน่วยเป็นร้อยละ

อัตราส่วนเงินปันผลต่อราคาหุ้น เป็นข้อมูลที่ใช้กันอย่างตรงไป
ตรงมา คือ บอกว่าอัตราผลตอบแทนที่เป็นเงินปันผลของหุ้นนี้เท่ากับเท่าไร

คอร์บ้างไม่อย่างก็มี

ความมั่งคั่ง

ซึ่งยังไม่รวมผลตอบแทนอีกสองอย่าง คือ ส่วนต่างระหว่างราคาตลาด ณ ขณะใดขณะหนึ่ง กับราคาที่เราลงทุน (ซึ่งอาจเป็นบวกหรือลบก็ได้) และสิทธิในการจองซื้อหุ้น ถ้าหากบริษัทมีการเพิ่มทุน ที่เรียกว่า **ไรท์ (Right)**

กรณีของ พี อี เรโซ คำนวนได้โดย นำราคาหุ้นมาหารด้วยกำไรสุทธิต่อหุ้นของบริษัทในรอบปีล่าสุด ผลลัพธ์ที่ได้จะมีหน่วยเป็นเท่า

ยกตัวอย่าง เช่น หุ้นบริษัทหนึ่งมีค่า พี อี เท่ากับ 8 หมายความว่า ถ้าทุกอย่างคงที่ และไม่มีการคำนึงถึงมูลค่าตามระยะเวลา ราคาหุ้นนั้นจะต้องใช้เวลา 8 ปี หรือต้องได้รับกำไรเท่ากันทุก ๆ ปี รวมทั้งหมด 8 ปี จึงจะเท่าทุน

แล้วหุ้นที่มีค่า พี อี สูงดี หรือต่ำดี ก็เหมือนกับคำถามที่ว่า ช้างหรือม้าดีกว่ากัน

คำตอบ คือ แล้วแต่ที่เราจะพิจารณาในด้านไหน ถ้าต้องการใช้สัตว์ที่กำลังมาก ช้างย่อมดีกว่า แต่ถ้าต้องการที่ความเร็ว ม้าย่อมดีกว่า (เอ...แต่แปลกนะ เวลาพูดถึงกำลังเครื่องยนต์กลับเรียกว่าแรงม้า ไม่ยกก็เรียกแรงช้าง)

กลับมาเรื่อง พี อี ตัวของมันเองให้ความหมายเพียงอย่างเดียวว่า ราคาเป็นกี่เท่าของกำไร แต่ไม่ได้บอกความน่าเสี่ยง หรือนำลงทุนหรือไม่ ด้วยเหตุนี้เราจึงต้องใช้วิธีพิจารณาเปรียบเทียบ เช่น ถ้าหุ้นสองตัวมีค่า พี อี เท่ากัน ก็อาจหมายถึง หุ้นตัวที่มีค่า อี (หมายถึง กำไร) สูงกว่า จะถือว่ามีพื้นฐานดีกว่า หรือกรณีที่หุ้นตัวที่มีค่า พี (หมายถึง ราคา) เท่ากัน หุ้นตัวที่มีค่า พี อี สูงกว่า ย่อมแสดงว่าผู้ลงทุนนิยมหุ้นตัวนี้มากกว่า ดังนั้น โอกาสที่จะทำกำไรย่อมมีมากกว่า หรืออาจมองได้อีกแง่หนึ่งว่า มีราคาสูงเกินไปก็ได้

นอกจากนี้ ผู้ลงทุนอาจใช้ค่า พี อี เป็นตัวเปรียบเทียบระดับราคาหุ้นเพื่อดูจังหวะเวลาว่าควรที่จะซื้อหรือขายได้เช่นกัน เพราะปรกติ ถ้ากิจการใดไม่มีโครงการอะไรใหม่ ๆ หรือสถานการณ์ของธุรกิจเป็นไปตามปกติ ค่า พี อี ของหุ้นมักจะมีช่วงของการเปลี่ยนแปลงในระดับหนึ่ง เช่น สูงสุด 12 เท่า ต่ำสุด 9 เท่า แต่ถ้าปรากฏว่าในวันใดก็ตามที่ ค่า พี อี เกิดสูงกว่าค่าสูงสุด

ที่เคยเป็น ก็เป็นสัญญาณเตือนว่าไม่ควรที่จะซื้อ เพราะ ราคาหุ้นสูงเกินปกติ แล้ว หรือถ้ามีอยู่ก็ควรขายเอากำไรไว้ก่อน เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมีอัตราส่วนทางการเงินที่ใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของหุ้น (บริษัท) อีกมากมาย ทั้งนี้ เพื่อวัดการดำเนินงาน ในด้านต่าง ๆ เช่น

ใช้ **ดี อี เรโซ (D/E : Debt to Equity Ratio)** เพื่อดูฐานะกิจการว่ามีหนี้เป็นกี่ส่วนเมื่อเทียบกับเงินทุน มีมากไปก็ไม่ดี เพราะความเสี่ยงในการล้มมีมาก น้อยไปก็ไม่ดี เพราะแสดงว่าไม่รู้จักบริหารการเงินให้มีประสิทธิภาพ

ใช้ **อาร์ โอ อี (ROE : Return on Equity)** เพื่อวัดว่าอัตราผลตอบแทนต่ออัตราส่วนผู้ถือหุ้นมากหรือน้อย ทั้งนี้ ยังมีอัตราส่วนทางการเงินอื่น ๆ อีกมาก

แต่ประเด็นสำคัญ คือ แล้วเราจะเลือกบริษัทที่ควรลงทุนอย่างไร เพราะอัตราส่วนมีเยอะเหลือเกิน เราควรจะดูตัวไหนเป็นหลัก ขอแนะนำสำหรับผู้เริ่มต้นอย่างนี้

ขั้นแรก ให้นึกเสมอว่าการที่เราลงทุนนั้น ก็เพื่อหวังผลตอบแทนจากมูลค่าที่เพิ่มขึ้นของกิจการ (กำไร) ฉะนั้น ให้เลือกเฉพาะบริษัทที่มีกำไรก่อน มีมากหรือน้อยค่อยว่ากันอีกที แต่ก่อนที่จะดูตัวเลข ก็ต้องดูด้วยว่า รายงานทางการเงินนั้นมีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด (ดูชื่อที่ปรึกษาทางการเงิน ชื่อผู้สอบบัญชีของบริษัท)

สอง เราต้องการความมั่นคงและความต่อเนื่องของการดำเนินงาน ดังนั้น ก็ต้องเลือกบริษัทที่มีประวัติการดำเนินงานที่นานและมีความต่อเนื่องของผลกำไร (บางช่วงบางปีอาจขาดทุนบ้างก็ไม่เป็นไร แต่เลือกบริษัทที่ขาดทุนน้อยกว่า)

ความมั่งคั่ง

สาม ดูว่าขนาดของกิจการที่มีโอกาสเติบโต ตรงนี้ต้องดูที่ทีมบริหารว่าเป็นใคร มีความสามารถแค่ไหน เคยมีประวัติเสียหรือไม่ (อันนี้สำคัญเพราะใจรักกับใจหรือของคุลีมาลสมัยนี้หายากส์) อาจดูได้จากพื้นฐานทางการศึกษา ประสบการณ์การทำงานด้านบริหาร ผลงานที่ปรากฏต่อสาธารณชน

สี่ พิจารณาสภาพคล่องของหุ้น เพราะเราต้องแน่ใจว่าหุ้นที่เราจะลงทุนนั้น หากมีความต้องการเงินสดเมื่อใดก็ย่อมจะมีผู้ซื้อ ดังนั้น ให้เลือกหุ้นที่มีเทิร์นโอเวอร์ เรโซ มากกว่า หรือใกล้เคียงกับของตลาด

เอาแค่นี้ก่อน ถ้าได้ก็นับว่าปลอดภัยพอสมควร (ความเสี่ยงไม่สูงมากนัก) กิจการเกือบ 400 บริษัทในตลาดหุ้น คงจะพอมองหาเพื่อการลงทุนได้บางน่า

ชายคนหนึ่งเขาไปติดต่อขอกู้เงินจำนวน 200 บาทจากธนาคาร โดยกำหนดจะชดเชยคืนภายใน 6 เดือน พร้อมทั้งให้อารถเบนซ์ 500 เอส อี ของเขาที่จอดอยู่ใต้ถุนธนาคารนั้น ไว้เป็นหลักประกันจนกว่าเขาจะชำระหนี้ 6 เดือนต่อมา เขาก็ได้มาชำระเงินกู้ตามสัญญาพร้อมกับจ่ายดอกเบี้ยให้ธนาคารเป็นเงิน 20 บาท พนักงานธนาคารที่รับเรื่องอดสงสัยไม่ได้ จึงถามเขาว่า

“ทำไมคนที่มียารถเบนซ์อย่างคุณต้องมากู้เงินเพียง 200 บาทด้วย”

ชายคนนั้นตอบว่า

“ผมต้องไปทำธุรกิจต่างประเทศนานถึง 6 เดือน แล้วจะหาที่รับฝากรถราคาถูกเพียง 20 บาทอย่างนี้ได้ที่ไหนอีกล่ะ” :)

ระหว่างฝีมือกับดวง

การลงทุนในตลาดหุ้น

จะมีทั้งผู้ลงทุน

และนักเก็งกำไร

การลงทุนกับการเก็งกำไร แตกต่างกันอย่างไรร

การที่ใครคนใดคนหนึ่งนำเงินไปแลกเปลี่ยนกับอะไรบางอย่าง เพื่อหวังว่าวันหนึ่งในอนาคตเขาจะได้ผลตอบแทนมากกว่าเงินที่จะต้องใส่เข้าไปในปัจจุบัน

เช่น นายทักษิณา มีเงินอยู่ 1 ล้านบาท ถ้าเขาอยากจะทำบ้านเล็ก ๆ ไร่เป็นเรือนหอสักหลัง เขาอาจจะทำได้ไม่ยาก (ตอนนี้ราคาบ้านถูกมาก ๆ เมื่อเทียบกับตอนที่เศรษฐกิจยังเฟื่องฟู) แต่เขาเป็นคนฉลาด เขาจึงตัดสินใจเอาเงิน 1 ล้านนั้นไปเช่าห้องแถว 1 คูหา เดือนละไม่กี่หมื่นบาท ต้องจ่ายค่าเช่าล่วงหน้า พร้อมทั้งวางเงินประกันความเสียหายอีก 5 เดือน รวมถึงเหลือเงินอีกตั้งเยอะ

ครั้นจะเช่าไว้อยู่เพียงอย่างเดียวก็อาจจะไม่คุ้ม เขาจึงเอาเงินที่เหลือไปเช่าเครื่องถ่ายเอกสาร ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ รวมถึงอุปกรณ์สำนักงาน เพื่อให้บริการแก่ธุรกิจนั้น รวมถึงนักเรียนนักศึกษาที่อยู่แถวนั้น คิดสะระตะแล้วภายใน 1 ปี เขาคงได้เงินค่าอุปกรณ์ทั้งหลายคืน และรายได้ในปีต่อ ๆ ไป ก็เป็นกำไรของเขาทั้งหมด อย่างนี้เรียกได้ว่าเป็น**การลงทุน**

ส่วนเพื่อนเก่าของเขาอีกคนหนึ่งชื่อ ชวน (อ่านว่า ชะ วะ นะ) มีเงินอยู่ 5 พันบาท (แหมทำไมจึงต่างกันมากเหลือเกิน) นายคนนี้ไม่ยอมทำงานหนัก เขาจึงเอาเงินนั้นไปซื้อสร้อยทองเก็บไว้ เขาคิดว่าอีกเดือนสองเดือน

ความมั่งคั่ง

ใครบ้างไม่อยากมี

พอราคาของค่าขึ้น เขาก็จะขายไปและมีกำไร อย่างนี้กล่าวได้ว่าเป็นลักษณะของ**การเก็งกำไร**

จากตัวอย่าง พอจะมองเห็นความแตกต่างระหว่างการลงทุนและการเก็งกำไรได้ ดังนี้

อย่างแรก การลงทุนมักจะต้องมีการดำเนินงานบางอย่าง เพื่อสร้างมูลค่าให้เพิ่มขึ้นมากกว่าเดิม ขณะที่การเก็งกำไรจะคาดหวังเฉพาะการเปลี่ยนแปลงทางด้านราคาเพียงอย่างเดียว

อย่างที่สอง การลงทุนมักจะมีระยะเวลาสั้นกว่า เพราะต้องอาศัยเวลาเป็นตัวช่วยลดความแปรปรวน (ยังจำได้ไหม) ให้น้อยลง

เมื่อพูดถึงหุ้น ผู้ลงทุนในตลาดหุ้น ก็หมายถึง ผู้ที่ซื้อหุ้นโดยมีจุดประสงค์หลักที่จะได้ผลตอบแทนในเงินปันผล หรือมูลค่าเพิ่มของหุ้น อันเนื่องมาจากความมั่งคั่งของกิจการเป็นสำคัญ

ส่วนนักเก็งกำไร ก็หมายถึง ผู้ที่ซื้อหุ้นโดยมุ่งผลตอบแทนในราคาที่เปลี่ยนแปลงไปที่เพิ่มขึ้นในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ

อย่างไรก็ตาม ไม่มีใครที่สามารถแบ่งการลงทุนกับการเก็งกำไรออกจากกันได้อย่างชัดเจน บางทีตอนแรกตั้งใจว่าจะเก็งกำไรในหุ้นสักหน่อย แต่จนแล้วจนรอดราคาหุ้นก็ไม่ขึ้นสักที จึงจำใจต้องเก็บหุ้นนั้นไว้เป็นปี ๆ จนกลายเป็นลักษณะของการลงทุนไปก็เป็นได้ (ในปัจจุบันการลงทุนประเภทนี้มีเยอะ)

การลงทุนในตลาดหุ้นจะมีทั้งผู้ลงทุนและนักเก็งกำไร และทั้งสองพวกอาจเปลี่ยนการลงทุนเป็นการเก็งกำไร หรือเปลี่ยนการเก็งกำไรไปเป็นการลงทุนได้ตลอดเวลา

ลองนึกภาพดูว่าถ้าในตลาดหุ้นมีแต่ผู้ลงทุน คือ พวกที่ซื้อหุ้นเพื่อหวังรับเงินปันผลไปเรื่อย ๆ หมายถึงว่า คนที่ขายหุ้นคงแทบจะไม่มีเลย สภาพ

ตลาดคงจะเจียบเหงาทีเดียว ถ้าเป็นตลาดสด เจ้าของตลาดอาจจะจ้างลิเก มาเล่นเพื่อเรียกลูกค้าก็ได้

ในทางกลับกันถ้ามีแต่นักเก็งกำไร ซื้อขายกันเพื่อหวังแต่ราคา ที่เพิ่มขึ้นลูกเดียว ราคาหุ้นทั้งหลายก็คงจะผันผวนจนหาจุดยืนไม่ได้ เหมือน กับบ่อนการพนันไปเลย

ฉะนั้น ตลาดหุ้นที่มีทั้งผู้ลงทุนและนักเก็งกำไรในสัดส่วนที่เหมาะสมพอ ๆ กัน ราคาหุ้นในตลาดก็จะค่อนข้างมีเสถียรภาพ ขณะเดียวกัน การที่มีกิจกรรมซื้อขายอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้ตลาดมีสภาพคล่อง และสามารถดึงดูดให้มีผู้ลงทุนใหม่เข้ามาในตลาด ซึ่งจะทำให้การระดมเงินทุนในระยะยาวเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แต่ไม่ว่าจะเป็นการเล่นหุ้นเพื่อการลงทุนหรือเพื่อเก็งกำไร ต่างก็ต้องอาศัยฝีมือ หมายถึง ผู้เล่นต้องศึกษาเรียนรู้กฎกติกาต่าง ๆ ให้กระจ่าง เพื่อไม่ให้ถูกโกงและไม่ไปทำอะไรที่ผิดกฎหมาย รวมทั้งต้องหมั่นอ่านข้อมูล เพื่อให้ทันเกม และที่สำคัญต้องสร้างโอกาสที่จะถอยได้เมื่อถึงจังหวะเวลาที่ตลาดหุ้นไม่อำนวย

เงินน้อยแต่ซื้อได้มาก

คนที่ว่าเล่นหุ้นนั้น
ต้องรู้จักประมาณตน
อย่าลืมนักลงทุนกำลังทรัพย์
ที่ตนเองจะรับไหว

อยากซื้อหุ้นแต่มีเงินไม่พอ จะทำอย่างไร?

คนทำธุรกิจเมื่อมีเงินไม่พอ หรือขาดเงินทุนหมุนเวียน เขาอาจจะไปขอยืมหรือกู้จากคนรู้จักหรือไม่กี่กู้ธนาคาร คนเล่นหุ้นก็เช่นกัน ขอเงินไปซื้อหุ้นได้ แต่ไม่จำเป็นต้องกู้ที่ธนาคาร อาจจะขอกู้ที่บริษัทนายหน้าค่าหุ้น หรือ โบรกเกอร์ที่ตนเป็นลูกค้าอยู่นั้นแหละ

ในวงการผู้ลงทุนเขาเรียกว่า **ขอเปิดบัญชีมาร์จิ้น (Margin)**

แต่ไม่ใช่ว่าอยากกู้เท่าไรก็ได้นะ เพื่อความปลอดภัยของทั้งผู้กู้และผู้ให้กู้ทางการ (หน่วยงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์) จะมีการกำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องทำตามหลายอย่าง คือ

ขั้นแรก ถ้าลูกค้าต้องการยืมเงินโบรกเกอร์เล่นหุ้น บริษัทก็จะตรวจสอบฐานะความสามารถในการใช้คืนของลูกค้าว่าเป็นอย่างไร เพื่อกำหนดวงเงินกู้ (หลักการเดียวกับไปขอโอดีที่แบงก์นั่นแหละ) ต่อจากนั้น ลูกค้าจะต้องนำเงินมาฝากไว้จำนวนหนึ่ง ยกตัวอย่างเช่น 1 แสนบาท

ขั้นที่สอง เมื่อใดก็ตามที่ลูกค้าตัดสินใจจะใช้เงินกู้ซื้อหุ้น บริษัทจะให้กู้ได้ไม่เกินร้อยละ 65 ของราคาหุ้นที่จะซื้อ (ข้อนี้ทางการเขาเป็นคนกำหนด และเปลี่ยนไปเป็นอัตราอื่นได้แล้วแต่จะเห็นว่าเหมาะสมกับภาวะตลาดหุ้น) เช่น ถ้าจะซื้อหุ้นมูลค่า 1 แสนบาท โบรกเกอร์ก็จะให้กู้เพียง 6 หมื่น

5 พันบาท นั่นก็หมายความว่า ลูกค้าจะต้องใช้เงินตัวเองที่เปิดบัญชีไว้สมทบด้วยอีก 3 หมื่น 5 พันบาท

ตกลงลูกค้าเหลือเงินในบัญชีอีก 6 หมื่น 5 พันบาท รวมกับหุ้นที่เพิ่งซื้อมูลค่า 1 แสนบาท ซึ่งบริษัทจะเก็บไว้เป็นหลักประกันด้วย รวมเป็นทรัพย์สินทั้งหมด 1 แสน 6 หมื่น 5 พันบาทถ้วน

เนื่องจากราคาราคาหุ้นมักจะเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา บริษัทจะปรับตัวเลขในบัญชีให้เป็นไปตามมูลค่าตามราคาตลาดในแต่ละวัน

ในวันใดวันหนึ่งที่ราคาราคาหุ้นนั้นลดลงจนถึงระดับที่ตลาดหุ้นกำหนด (เอ้า! เคยบอกแล้วไงว่าราคาราคาหุ้นมันขึ้น ๆ ลง ๆ) หมายความว่า มูลค่าหลักประกันที่โบรกเกอร์ถือไว้ตั้งแต่ครั้งแรกลดลง โบรกเกอร์จะต้องเรียกหลักประกันเพิ่มเพื่อให้อยู่ในระดับที่ปลอดภัย ที่เขามักจะใช้ภาษาเทคนิคว่า **เมนทิแนนซ์มาร์จิ้น (Maintenance Margin)**

อันนี้สำคัญ เมื่อโบรกเกอร์เรียกหลักประกันเพิ่ม แต่ลูกค้าไม่ได้ดำเนินการอะไรภายในเวลาที่กำหนด โบรกเกอร์มีสิทธิที่จะนำหุ้นที่ลูกค้าวางไว้เป็นประกันไปขาย ซึ่งเรียกว่า **บังคับขาย หรือฟอสเซด (Forced Sale)** เพื่อนำเงินมาชำระหนี้แล้วปิดบัญชี ทั้งนี้ เขาจะทำการหักดอกเบี้ยไว้ก่อนแล้วเหลือเท่าไรลูกค้าจึงจะได้คืนไป

วิธีการที่กำหนดให้ลูกค้าต้องเปิดบัญชีเงินสด และมีการปรับมูลค่าหุ้นในบัญชีเงินกู้ตามราคาตลาดทุกวัน เพื่อปรับเพิ่มหรือลดหลักประกันนี้ ตลาดหุ้นเรียกว่า **เครดิตบาลานซ์ (Credit Balance)**

ถ้าราคาของหุ้นเพิ่ม ทำให้เงินในบัญชีเพิ่ม ลูกค้าอาจถอนเงินสดเพื่อให้เงินในบัญชีเหลือเท่ากับวงเงินขั้นต่ำที่โบรกเกอร์กำหนดก็ได้ หรือจะใช้วงเงินที่เกินซื้อหุ้นเพิ่ม หรือจะฝากค้างไว้ในบัญชีอย่างนั้นก็ได้เช่นกัน

เมื่อตอนปลายปี พ.ศ. 2540 ที่ราคาราคาหุ้นเกือบทั้งตลาดตกลงอย่าง

ความมั่งคั่ง

ต่อเนื่อง ลูกค้ำมาร์จินถูกบังคับขายหุ้นกันไปไม่่น้อย โบรกเกอร์ที่รักษาภูมิกติกา ก็สบายไปเพราะหลักประกันคุ้ม แต่รายที่ไม่ให้ความสนใจในเรื่องนี้ก็เสียหายกันเยอะ เพราะหุ้นหลายตัวเหลือราคาไม่ถึงหนึ่งบาท บังคับขายก็ยังไม่คุ้ม และไม่รู้จักจะไปเรียกเอาจากใครได้อีก

ดังนั้น การมีมาร์จินเป็นประโยชน์แก่หลายฝ่าย ฝ่ายแรก ผู้ลงทุนได้ประโยชน์ เพราะเท่ากับว่าเป็นการเพิ่มกำลังซื้อ และไม่เสียโอกาสที่จะเก็บหุ้นที่ดีไว้

ตลาดหุ้นโดยรวมก็ได้ประโยชน์ เพราะว่ามาร์จินช่วยเพิ่มสภาพคล่องในการซื้อหุ้น

อย่างไรก็ดี ขอแนะนำว่า คนที่จะเล่นหุ้นนั้น ต้องรู้จักประมาณตน อย่าลงทุนเกินกำลังทรัพย์สินที่ตนเองจะรับไหว การกู้เงินเล่นหุ้นควรกระทำเป็นครั้งคราวตามความจำเป็น หรือเมื่อขาดสภาพคล่องจริง ๆ ก็จะได้ดีกว่า เพราะถ้าหุ้นตกก็ยังนอนตาหลับ ไม่ต้องกังวลเรื่องจะหาเงินมาจ่ายดอกเบี้ย

ชายสูงอายุผู้เป็นนายใหญ่เรียกพนักงานของบริษัทเขาไปพบ

“...เธอทำงานกับบริษัทมาเกือบครบปีนี่แล้วนะ”

เปิดดูข้อมูลประวัติพนักงานพักหนึ่ง แล้วพูดต่อว่า

“ครั้งแรกเธอทำหน้าที่เสมียน 2 เดือนต่อมาได้รับมอบหมายให้ดูแลงานจัดซื้อ ไม่นานไรก็ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้จัดการฝ่ายขาย และล่าสุดก้าวขึ้นมาเป็นรองประธานบริษัท”

“ขณะนี้นั้นก็อายุมากแล้วอยากจะพักผ่อนเสียที และฉันอยากให้คุณมาทำหน้าที่ประธานแทนฉัน เธอจะว่าอย่างไร”

“ขอบคุณครับผม” พนักงานหนุ่มตอบ

“เธอพูดได้เท่านั้นหรือ” ชายสูงอายุถาม

“ขอบคุณมากครับ พ่อ” :)

โบรกเกอร์

ผู้ลงทุนจะต้องสั่งซื้อขายหุ้น
ผ่านบริษัทสมาชิกหรือโบรกเกอร์
อย่าทำเงินไปที่ตลาดหุ้นเองเป็นอันขาด

สำหรับคนที่ใหม่
ต่อวงการหุ้น อาจจะไม่รู้
ว่า โบรกเกอร์ที่คนในวงการ
หุ้นพูดถึงนั้นเป็นใคร หรือ
หน้าตาเป็นอย่างไร คนไทย
หรือต่างประเทศ

โบรกเกอร์ ที่พูดถึงนี้ มีความหมายถึง บริษัทหลักทรัพย์ที่ได้จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายและได้รับอนุญาตให้ทำหน้าที่เป็นนายหน้าซื้อขายหุ้นให้แก่ลูกค้า แต่ความจริงแล้ว บริษัทหลักทรัพย์สามารถทำธุรกิจหลักทรัพย์อย่างหนึ่งอย่างใด หรือทุกอย่าง ในสี่ประเภท คือ

ประเภทแรก ทำหน้าที่เป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ โดยรับคำสั่งจากลูกค้าไปทำการซื้อหรือขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ และสามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเป็นค่าตอบแทน ที่ได้ยื่นกันบ่อย ๆ ว่า ค่านายหน้า หรือ ค่าคอมมิชชั่น (Commission)

ประเภทที่สอง ทำหน้าที่ค้าหลักทรัพย์ คือ เป็นผู้ลงทุนในตลาดหุ้นเสียเองเหมือนกับผู้ลงทุนประเภทสถาบันทั่วไป กำไรขาดทุนเป็นเรื่องของบริษัท

ประเภทที่สาม ทำหน้าที่จัดจำหน่าย และรับประกันการจำหน่ายหลักทรัพย์ให้กับบริษัทมหาชนที่ต้องการออกหุ้นใหม่ เสนอขายให้กับประชาชนทั่วไป โดยจะทำหน้าที่ในการช่วยจัดจำหน่าย ซึ่งเริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการประกาศชี้ชวนให้ประชาชนทั่วไป รู้ รับจองและรับชำระเงินจากผู้ที่สนใจจะลงทุน ไปจนถึงทำการจัดสรรหุ้น เป็นอันจบกระบวนการ

ประเภทสุดท้าย ก็คือ ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาการลงทุนให้กับนิติบุคคลและคนธรรมดาทั่วไป โดยคนเหล่านี้ต้องมีสังกัดคือ ต้องเป็นเจ้าของหน้าที่ของบริษัทหลักทรัพย์ จะบินเดี่ยวไม่ได้

นอกจากนี้ บริษัทหลักทรัพย์ที่ทำหน้าที่เป็นนายหน้าซื้อขายหุ้นให้ลูกค้า ยังแบ่งได้อีกเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่เป็นสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์เรียกสั้น ๆ ว่า **บริษัทสมาชิก** หมายถึง มีสิทธิในการเข้าไปทำการซื้อขายหุ้นในตลาดได้โดยตรง ซึ่งในปัจจุบันนี้ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 34 บริษัท (ณ 2 ก.ค. 2545) แต่ก่อนนี้ในวงการผู้ลงทุนจะไม่เรียกชื่อบริษัทเพราะว่ายาวยืดยาดเรียกกันเป็นเบอร์หรือหมายเลขสมาชิก แต่พอจำนวนสมาชิกเพิ่มมากขึ้นซึ่งเคยมีถึง 50 บริษัท ชักจำเบอร์กันไม่ค่อยถูกแล้ว เลยกลับมาเรียกชื่อบริษัทหรือชื่อย่อกัน

อีกอย่างหนึ่ง ที่สะท้อนการเป็นตลาดหุ้นระดับสากลได้ดี (รวมถึงระบบตลาดการเงินของไทย) คือ ขณะนี้เราจะเห็นชื่อบรรดาบริษัทหลักทรัพย์จำนวนไม่น้อย ได้ร่วมทุนกับบริษัทการเงินต่างชาติหลายสัญชาติด้วยกัน ทั้งฝรั่ง จีน ญี่ปุ่น นี่ยังเพื่อความมั่นคงทางการเงิน (อย่ากรูว่าร่วมกับชาติไหนดูชื่อก็คงพอเดาได้)

ยังมีบริษัทหลักทรัพย์อีกพวกหนึ่งที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งในวงการตลาดหุ้นเรียกกลุ่มนี้ว่า **ซิปโบรกเกอร์** โดยกลุ่มนี้ต้องสั่งซื้อขายหุ้นผ่านโบรกเกอร์ ซึ่งตัวเองไม่มีสิทธิส่งคำสั่งเข้าไปซื้อขายเองในตลาดหุ้นได้

กรณีนี้ เคยเกิดเรื่องฮือฮากันมาแล้ว ที่โบรกเกอร์รายหนึ่งปล่อยให้คำสั่งของซิปโบรกเกอร์ตัวเองป้อนข้อมูลเข้าระบบซื้อขายของตลาดแล้วเกิดพลาดขึ้นมา เพราะว่าพิมพ์จำนวนหุ้นผิด แทนที่จะเป็นหลักพัน กลายเป็นหลักล้าน

อย่างไรก็ตาม ในอนาคตอันใกล้นี้ กลุ่มซัพโบรกเกอร์นี้จะลดน้อยลงเรื่อย ๆ จนอาจจะหมดไปในที่สุดก็ได้ เพราะเข้าไปเป็นบริษัทสมาชิกหรือโบรกเกอร์กันเพิ่มขึ้น (ตลาดหลักทรัพย์เคาเพิ่งเปิดรับโบรกเกอร์ใหม่ ตอนต้นปี 2545 และมีซัพโบรกเกอร์สนใจสมัครหลายราย) โดยสรุป ผู้ลงทุนจะต้องสั่งซื้อขายหุ้นผ่านบริษัทสมาชิกหรือโบรกเกอร์ ยกเว้นเงินไปที่ตลาดหุ้นเองเป็นอันขาด เพราะตลาดหุ้นทั่วโลกเขาไม่ยอมให้ลูกค้าเข้าไปซื้อขายเอง เพราะในการสั่งซื้อสั่งขายมีกติกา กฎระเบียบ มากมายพอสมควร คนที่ผ่านการอบรมฝึกฝนมาโดยเฉพาะเท่านั้น จึงจะเข้าใจและไม่ทำผิดพลาด เพราะถ้าเกิดความผิดพลาดขึ้นมา ความเสียหาย และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นนั้นมากมายมหาศาล โดยเฉพาะความเชื่อมั่นของผู้ที่เกี่ยวข้องอาจจะลดลง

อย่างไรก็ตาม ขณะนี้ได้มีบริการที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการสั่งซื้อขายหุ้นสำหรับผู้ลงทุนโดยผ่านอินเทอร์เน็ตได้แล้ว ซึ่งทำให้สะดวกรวดเร็วมากขึ้นสำหรับผู้ลงทุนที่อยู่ต่างจังหวัด

สมชายมักมีปัญหาเกี่ยวกับหัวหน้า เพราะเขาไปทำงานสายอยู่เป็นประจำ วันหนึ่งหัวหน้าได้ยื่นคำขาดกับเขาว่า

“ถ้าหากไม่หาทางแก้ไข เขาอาจจะถูกให้ออกจากงาน”

ดังนั้น สมชายจึงไปปรึกษาหมอเพื่อหาทางรักษา หมอสั่งยาให้มาทานก่อนนอน หลังจากทานยาที่หมอสั่งเขาก็หลับสนิท

เช้าวันนั้นสมชายตื่นขึ้นด้วยความสดชื่น ทานอาหารเช้าเสร็จแล้ว ก็เดินทางไปถึงที่ทำงานเร็วกว่าที่เคย

“หัวหน้าครับ ยาที่หมอให้ดีจังเลย ทำให้ผมหลับสนิท ตื่นขึ้นมาก็รู้สึกสดชื่นดีทีเดียว”

แต่หัวหน้ากลับพูดเสียงขี้นว่า

“ก็ดีแล้ว แต่ว่าเมื่อวานนี้คุณหายไปไหนทั้งวัน” :)

ความมั่งคั่ง

การซื้อขายออนไลน์

เมื่อนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้
กฎเกณฑ์บางอย่างก็ต้องเปลี่ยนไปบ้าง
แต่ก็ยังคงหลักการสำคัญเอาไว้
หมายถึง ยังเป็นการประมูลราคาอยู่

ภายในห้องนั้น
คนจำนวนมากกำลังส่งเสียง
ตะโกนโหวกเหวก และต่างก็
จ้องมองไปที่กระดานสีขาว
ที่อยู่ด้านหน้า ต่างคนใน
ห้องล้วนแต่อยู่ในอาการ
เร่รือบ ตื่นเต้น และดูเหมือน
จะแข่งอะไรกันบางอย่าง

คนกลุ่มหนึ่งมีหน้าที่วิ่งแข่งกันเพื่อเขียนบางสิ่งบนกระดาน แต่
บางคนเพียงวิ่งไปเคาะกระดาน พร้อมกับปากก็ตะโกนเรียกหมายเลขรหัส
บางอย่าง จนกว่าอีกฝ่ายจะวิ่งมาแล้วทำการตกลงอะไรกัน

เหตุการณ์เช่นนี้จะดำเนินไปอย่างต่อเนื่องตลอดสองชั่วโมงเต็ม
ของทุกวัน หลังจากนั้นจะเหลือเพียงห้องที่ว่างเปล่า เสียงที่เคยอึกกระทึก
ก็จะหายไป เหลือเพียงเจ้าหน้าที่ทำความสะอาดคอยเก็บกวาดกระดานที่
เกลื่อนกลาดเต็มพื้น คงเหลือคนบางคนที่ยังนั่งเขียนอะไรอยู่เงียบ ๆ ที่โต๊ะ
ทำงานของตน

นี่คือ สภาพห้องซื้อขายหุ้นในอดีตเมื่อกว่า 20 ปีมาแล้ว สมัยที่
ตลาดหลักทรัพย์ยังใช้วิธีการซื้อขายแบบให้เจ้าหน้าที่ของบริษัทสมาชิก
เป็นผู้เขียนตัวเลขบนกระดานซื้อขายเพื่อประมูลราคากัน ไม่ว่าจะเป็นที่
อาคารศูนย์การค้าสยามชั้น 4 หรือที่อาคารสินธร ถนนวิทญู เราจะได้เห็นห้อง
กระจกใหญ่ที่มีกิจกรรมเหล่านั้น

ชื่อของหุ้นจะถูกเขียนบนกระดานไว้เป็นการถาวร แบ่งกลุ่มกันตามประเภทกิจการ เช่น หุ้นกลุ่มธนาคาร ก็จะถูกเรียงกันตามลำดับอักษรภาษาอังกฤษ ดังนั้น ยิ่งจำนวนบริษัทในตลาดมีมากเท่าใด พื้นที่กระดานที่ใช้เขียนก็ยังมีมากขึ้นไปด้วย

เมื่อเริ่มชั่วโมงซื้อขายในแต่ละวัน เจ้าหน้าที่ของบริษัทสมาชิกจะเข้านั่งประจำตามโต๊ะของตนที่ตลาดหลักทรัพย์จัดไว้ให้ ทันทีที่ได้รับคำสั่งจากลูกค้าให้ซื้อหรือขายหุ้นใด เจ้าหน้าที่ก็จะต้องวิ่งไปเขียนราคาเสนอซื้อหรือราคาเสนอขาย (แล้วแต่กรณี) บนกระดาน เกิดมีลูกค้าที่ต้องการหุ้นเดียวกันในราคาตรงกับที่เสนอ อีกฝ่ายที่ต้องการจะต้องเคาะกระดานให้ผู้เสนอมาตกลงจำนวนหุ้นที่จะซื้อหรือขายกัน

เมื่อใดที่ความต้องการซื้อหรือขายจากลูกค้ามีมากรายการ และในหุ้นหลายตัว การวิ่งแข่งร้อยเมตรจึงบังเกิดขึ้น (หลายครั้งก็มีการเหยียบตาปลากัน)

ผู้ที่เคยเห็นการซื้อขายแบบเก่าจะมีความรู้สึกสนุกและตื่นเต้นไปด้วย แม้ว่าตัวเองจะไม่ได้ซื้อขายก็ตาม เราสามารถบอกสภาพตลาดได้จากความซุกซุนหรือความเงียบเหงาภายในห้องคานี้

แต่ปัจจุบันการซื้อขายได้เปลี่ยนมาใช้ระบบคอมพิวเตอร์หมดแล้ว เราจะรู้สภาพของตลาดได้จากสีของราคาหุ้นบนกระดานอิเล็กทรอนิกส์

ถ้าตัวเลขส่วนใหญ่บนกระดานขึ้นเป็นสีเขียวแล้วละก็ แปลว่าราคาหุ้นเพิ่มขึ้นจากวันก่อน แต่ถ้าเป็นสีแดง หมายถึง ราคาหุ้นลดลง และถ้าเป็นสีเหลืองส้ม แปลว่า ราคาไม่เปลี่ยนแปลง

มีผู้ลงทุนกลุ่มหนึ่งไปทัวร์ตลาดหุ้นที่ได้หวันแล้วกลับมาเล่าให้พรรคพวกฟังว่า หุ้นที่ได้หวันตกทุกวันเลย เพราะเห็นตัวเลขบนกระดานมีแต่สีแดงเกือบไปหมด ที่ไหนได้กลับกลายเป็นตรงกันข้าม เพราะที่โน่นจะใช้สีแดงบอกถึงราคาหุ้นที่เพิ่มขึ้น

ความมั่งคั่ง

ใครบ้างไม่อยากมี

เหตุผลของการนำระบบคอมพิวเตอร์มาแทนการซื้อขายแบบเดิม ก็เพราะวิธีซื้อขายแบบเก่าไม่อาจสนองตอบความต้องการ ของการลงทุนได้ ทั้งนี้ เนื่องจากจำนวนบริษัทมีมากขึ้น ปริมาณการซื้อขายก็มากขึ้น ประกอบกับการทำเอกสารสัญญาซื้อขาย การเคลียร์บัญชีสำหรับการซื้อขายของแต่ละวันก็เพิ่มเป็นเงาตามตัว ว่ากันว่าหลังจากการซื้อขายสิ้นสุดในเวลาบ่าย เจ้าหน้าที่โบรกเกอร์ต้องทำงานที่วุ่นวายกันจนถึงเช้าวินรุ่งขึ้นเป็นประจำ หหมดแรง ข้าวต้มบนอุบไปตาม ๆ กัน แต่ก็ไม่มีใครยอมถอย (ปิดโ้ ใครถอยก็โง่ งานเยอะโบ้หนักก็เยอะ มีอยู่แห่งหนึ่งจ่ายกันถึง 18 เดือนทีเดียวในช่วงตลาดหุ้นบูม)

เมื่อนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ กฎเกณฑ์บางอย่างก็ต้องเปลี่ยนไปบ้าง แต่ก็ยังคงหลักการสำคัญเอาไว้ หมายถึง ยังเป็นการประมูลราคาอยู่ ด้วยเชื่อว่าวิธีนี้น่าจะเป็นธรรมที่สุด คือ ผู้ที่เสนอราคาต่ำกว่ามีโอกาสที่จะขายก่อนคนที่เสนอราคาสูงกว่า และในทางกลับกัน ผู้ที่เสนอซื้อในราคาที่สูงกว่าคนอื่นก็ย่อมมีสิทธิที่จะซื้อได้ก่อน

ด้วยความสามารถและความรวดเร็วของคอมพิวเตอร์ สถานที่ และปริมาณการซื้อขายจึงไม่ใช่ข้อจำกัดอีกต่อไป หลังจากที่เปลี่ยนมาใช้ระบบการซื้อขายด้วยคอมพิวเตอร์ไม่นาน ก็มีการขยายเวลาซื้อขาย จากที่เคยมีรอบเดียวในตอนเช้ามาเป็นสองรอบต่อวัน คือ เพิ่มรอบบ่ายอีกหนึ่งรอบ

นอกจากนี้ ตลาดหุ้นไทยยังได้พัฒนาไปอีกขั้นหนึ่งจากการที่เปิดให้ซื้อขายหุ้นผ่านอินเทอร์เน็ต โดยตั้งบริษัทย่อยขึ้นมาเพื่อให้บริการแก่ผู้เกี่ยวข้องเป็นการเฉพาะ

คราวนี้มาดูว่า ถ้าเกิดสนใจจะสั่งซื้อขายหุ้น จะเริ่มกันอย่างไร

ขั้นแรก ต้องไปเปิดบัญชีเป็นลูกค้ากับบริษัทสมาชิก หรือโบรกเกอร์ก่อน เหมือนกับขั้นตอนเปิดบัญชีที่ธนาคาร ต้องเตรียมหลักฐานส่วนตัว เช่น บัตรประชาชน สำเนาทะเบียนบ้านเป็นอย่างแรก นอกจากนั้น อาจจะเป็นหลักฐานทางด้านการประกอบสัมมาอาชีพะ รายได้ และอื่น ๆ

ในช่วงเริ่มต้น อาจะทดลองฝากซื้อขายหุ้นในบัญชีของคนที่เรา รู้จักและไว้วางใจก่อนก็ได้ หลังจากตัดสินใจแน่นอนแล้วค่อยเปิดบัญชีส่วนตัว ก็ไม่ผิดกติกาแต่อย่างใด

สำหรับผู้ที่เปิดบัญชีด้วยตนเอง คุณจะได้รับสัญญาประจำตัว เพื่อใช้ในการสั่งซื้อหรือขายหุ้นเฉพาะ ห้ามคนอื่นรู้เป็นอันขาด เพื่อป้องกันปัญหา ข้อฉลหรือถูกแอบอ้างในภายหลัง

การสั่งซื้อหรือขายหุ้นทำได้สามแบบ คือ อย่างแรก ลูกค้ำไปติดต่อ เขียนใบคำสั่งซื้อขายที่สำนักงานของบริษัทโบรกเกอร์ด้วยตัวเองเลย อย่างที่สอง สั่งซื้อขายทางโทรศัพท์ หรืออย่างที่สาม เป็นการสั่งซื้อขายแบบออนไลน์ ผ่านอินเทอร์เน็ต

กรณีที่คุณค้ำสั่งซื้อหุ้น โบรกเกอร์จะตรวจสอบถึงความถูกต้องว่า มูลค่าหุ้นที่ซื้ออยู่ในวงเงินที่คุณค้ำสามารถชำระได้ (เพราะไม่ต้องจ่ายเงิน ตอนสั่ง จะไว้จ่ายกันหลังจากสั่งซื้อได้แล้ว) ถ้าซื้อด้วยมาร์จิน เขาก็จะดู เช่นกันว่า มีวงเงินที่ได้อนุมัติไว้เหลือเพียงพอ แล้วจึงซื้อค้ำสั่งซื้อผ่านระบบ คอมพิวเตอร์ไปที่ตลาดหลักทรัพย์

กรณีขาย ลูกค้ำจะต้องมีหุ้นที่จะขายฝากไว้ในบัญชีก่อน โบรกเกอร์ ถึงจะสั่งขายให้

คำสั่งซื้อขายที่แต่ละโบรกเกอร์ได้รับในแต่ละวันที่เข้าสู่ระบบ คอมพิวเตอร์ของตลาดหลักทรัพย์มีจำนวนมหาศาล ระบบคอมพิวเตอร์จะ ทำการจับคู่คำสั่งซื้อขายที่ตรงกันตามกฎเกณฑ์และโปรแกรมที่เขียน ไว้โดยอัตโนมัติ และส่งผลยืนยันการซื้อขายกลับไปบริษัทโบรกเกอร์ ภายในพริบตา ลูกค้ำก็สามารถทราบผลการซื้อขายทันที

ก่อนที่จะสั่งซื้อขายหุ้นด้วยตัวเอง ควรจะต้องรู้เสียก่อนว่า การสั่ง ซื้อขายหุ้นในระบบคอมพิวเตอร์ของตลาดหุ้นนั้นมีรูปแบบต่างกัน ทั้งนี้ ก็ เพื่อให้เกิดความสะดวกแก่การส่งเสริมให้เกิดสภาพคล่องโดยรวม

ความมั่งคั่ง

ใครบ้างไม่อยากมี

เอาเฉพาะหลัก ๆ จะมีคำสั่งอยู่ 3 ลักษณะ

แบบแรก เป็นคำสั่งเกี่ยวกับเงื่อนไขเวลา คือ ผู้สั่งต้องการให้ดำเนินการซื้อหรือขายทันที ไม่ต้องการให้รอ เช่น สั่งให้ขายหุ้นในราคา 15 บาท หากมีคำสั่งซื้อที่ราคาเดียวกันก็เป็นอันว่าจับคู่ซื้อขายกันได้ แต่ถ้าไม่มีคำสั่งซื้อหรือราคาไม่ใกล้เคียงกันเลย คำสั่งนั้นจะยกเลิกโดยอัตโนมัติ

แบบที่สอง เป็นคำสั่งที่มีเงื่อนไขเกี่ยวกับจำนวน คือ ให้ซื้อหรือขายตามจำนวนที่กำหนดพอดี ไม่อย่างนั้นก็ยกเลิก เช่น มีผู้สั่งซื้อหุ้นหนึ่งจำนวน 2,000 หุ้น ในราคาหุ้นละ 100 บาท และในขณะนั้น มีคำสั่งขายเข้ามาต้องการขายในราคาเดียวกัน แต่มีจำนวนเพียง 1,500 หุ้น การจับคู่ก็จะยังไม่เกิดเพราะไม่ครบตามที่สั่ง ขณะที่คำสั่งซื้อยังรออยู่ เกิดมีคำสั่งขายเข้ามาในราคาเดียวกันอีก 500 หุ้น อย่างนี้คำสั่งขายแรกกับคำสั่งขายที่สองรวมกันแล้วได้จำนวนหุ้น 2,000 หุ้นพอดี การจับคู่ก็จะเกิดการซื้อขายขึ้น

แบบที่สาม เป็นเงื่อนไขเกี่ยวกับราคา โดยปกติคำสั่งซื้อหรือขายหุ้นจะต้องระบุราคา ทั้งราคาเฉพาะเจาะจง ราคาขั้นต่ำถาวรนี้ขาย หรือราคาขั้นสูงกรณีซื้อ เพื่อที่ระบบจะได้จับคู่ถูกต้อง แต่บางครั้งผู้สั่งซื้อหรือขายอาจไม่มีเวลาที่จะติดตามต่อรองราคา และต้องการซื้อหรือขายหุ้นให้ได้ โดยไม่คำนึงว่าราคาจะเป็นเท่าไร อาจจะกำหนดว่าให้ซื้อหรือขายหุ้นในราคาตลาด หรือเรียกว่า **เอ็ม พี** ซึ่งย่อมาจากคำว่า **มาร์เก็ต ไพร์ส (MP: Market Price)**

คำสั่ง เอ็ม พี เป็นคำสั่งที่ค่อนข้างอันตราย เพราะเราอาจจะซื้อได้ที่ราคาสูงสุด หรือขายได้ในราคาต่ำสุด ของวันนั้นก็ได้

ต่อจากนั้น ก็เป็นหน้าที่ของลูกค้ำที่สั่งซื้อ จะต้องชำระค่าซื้อภายใน 3 วันทำการ ซึ่งลูกค้ำสามารถเลือกวิธีการชำระราคาได้หลายวิธีแล้วแต่จะสะดวก จะใช้แบบดั้งเดิมคือไปเขียนเช็คจ่ายที่บริษัทโบรกเกอร์

ก็ได้ แต่อย่าลืมกฎของตลาดซึ่งกำหนดให้ต้องเขียนเป็นเช็คสั่งจ่ายเข้า บัญชีบริษัทและขีดคร่อม ห้ามจ่ายเช็คเงินสด หรือ จ่ายด้วยเงินสด

นอกจากนี้ บางโบรกเกอร์หรือทั้งหมดไม่แน่ใจ มีการใช้วิธีตัด บัญชีธนาคารเหมือนกับวิธีที่ใช้ชำระค่าโทรศัพท์ ค่าน้ำค่าไฟ ฯลฯ เป็น การอำนวยความสะดวกให้ทั้งสองฝ่ายด้วย

ฝ่ายที่ขายต้องส่งมอบหุ้นให้และรับค่าขายถัดไปอีกหนึ่งวัน ซึ่ง โดยปกติผู้ขายต้องมีหุ้นฝากในบัญชีที่ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์อยู่แล้ว ผู้ขาย ก็มีหน้าที่คอยตรวจสอบบัญชีหุ้นให้ถูกต้องเสมอ

อ้อ เงินกำไรที่บุคคลธรรมดาได้จากการขายหุ้นในตลาดหุ้น จะ ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ แต่ถ้าขายนอกตลาดแล้วมีกำไร ส่วนต่างที่ได้ จะต้องนำไปคำนวณภาษีเงินได้ตามปกติ แต่ถ้าขายในราคาขาดทุน ก็ไม่ ต้องเสียภาษี

นวนลวินั่งอ่านหนังสือพิมพ์ ขณะที่สามีของหล่อนกำลังเพลิดเพลิน กับวารสารเล่มหนึ่ง ทันใดนั้น นวลวินก็ปล่อยปากเสียงดังลั่น พลางพูด กับเขาว่า

“คุณเห็นโฆษณานี้หรือยัง ตลกสุด ๆ เลข...คนอาร์ยบอกว่าจะ แลกเมียตัวเองกับตัวฟุตบอล 1 ใบ”

“อืมม” สามีเธอขานรับ

“คุณ จะทำอย่างนี้หรือเปล่า”

“โอ ไม่มีทาง”

“ແหม ซินใจจิง...บอกหน่อยซิว่าทำไม?”

“โธ่ ก้อราคาตัวมันแพงกว่านี้มันนา ??? :)

จับเสือมือเปล่า ?

การมีชอร์ตเซล ก็เท่ากับเป็นการสร้างกลไก
ที่จะชะลอการลดลงของราคาอย่างรุนแรงได้

ธรรมชาติของมนุษย์ย่อมต้องการความสะดวกสบายด้วยกันทั้งนั้น ไม่มีใครหรอกที่อยากลำบาก แต่ด้วยทรัพยากรในโลกที่มีอยู่จำกัด และนับวันแต่จะลดน้อยถอยลง มีหน้าซำที่เหลืออยู่ก็ถูกมนุษย์กระทำให้เกิดมลภาวะเสียอีก

แล้วไงล่ะ ก็เพราะเหตุที่วันนี้แหละ คนเราถึงต้องทำมาหากินนะสิ ทุกอย่าง(แต่ไม่ใช่ทั้งหมด) ต้องแลกมาด้วยทรัพย์สินเงินทอง ซึ่งก็ต้องมาจากสติปัญญาทั้งนั้น ไม่มีอะไรที่ได้มาฟรี ๆ หรือ

อย่างเล่นหุ้นนี้แหละ ที่แน่ ๆ คือเราต้องลงเงินของเราไปก่อน จะลงทุนหรือเก็งกำไรไม่สำคัญ ถึงจะได้หุ้นมา ต่อจากนั้นเราจะเก็บไว้หรือจะรอเวลาขาย ก็เป็นเรื่องของเรา แม้กระทั่งตัวเองยังกำหนดไม่ได้เลย เกิดวันดีคืนดีราคามันพุ่งปรูดปราด เห็นแหง ๆ ว่าได้กำไรก้อนโต ถ้ามั่นใจพอจะมีก็คนที่ทำใจแข็งไม่ยอมขายมั่ง

แต่อย่างว่า จะขายหรือไม่ขายก็เรื่องของเขา ไม่ใช่ปัญหาอะไร

แต่ที่เป็นปัญหาก็คือ พวกที่ไม่มีหุ้นแต่อยากขายหุ้นนี่สิ

อ้าว ! แล้วทำได้ไง

ความจริงการขายหุ้นโดยที่ผู้ขายยังไม่มีหุ้นอยู่ในครอบครองนั้น เมื่อก่อนทำไม่ได้เพราะเป็นเรื่องผิดกฎหมาย แต่ก็มีผู้แอบทำกันเยอะ (เพราะ กฎระเบียบยังไม่รัดกุม) การกระทำเช่นนี้เรียกสั้น ๆ ว่า **ขายชอร์ต** หรือเรียกว่า **ชอร์ตเซล (Short Sale)** หรือ **ชอร์ต (Short)** เฉย ๆ ก็ได้ แต่คนไทย บางคนเรียกว่า จับเสือมือเปล่า

เพราะว่าผู้ขายไม่ต้องลงทุนอะไรเลย ถ้าตลาดหุ้นมีแนวโน้มที่จะตก ซึ่งหุ้นส่วนใหญ่จะมีราคาตกลง พวกจับเสือมือเปล่าก็มีวิธีทำกำไร ขาลงได้ โดยไปสั่งขายหุ้นไว้ก่อน สมมุติว่าที่ราคา 10 บาท พอราคาหุ้นตกลง ไปเหลือ 6 บาท เขาก็สั่งซื้อหุ้นเดียวกันนั้นแหละ (เพื่อเอาไปไว้ส่งมอบให้กับผู้ซื้อ) ทีนี้เมื่อนำรายการซื้อกับขายมาหักลบกัน ก็เห็นอยู่แล้วว่าได้กำไร หนา ๆ 4 บาท

อย่างนี้ก็เท่ากับเป็นการเล่นจับเสือมือเปล่า เป็นการเอาเปรียบ ผู้ที่มีหุ้นนะสิ

เปล่าเลย สมัยก่อนอาจจะเลี้ยงกันทำ แต่เดี๋ยวนี้ ทางกรกำหนด กฎเกณฑ์ป้องกันเอาไว้แล้ว กำหนดกติกาไว้สำหรับผู้ที่ขายชอร์ตไว้ ดังนี้

การขายหุ้นโดยที่ผู้ขายได้ยืมหุ้นนั้นมาจากบริษัทหลักทรัพย์ หรือจากสถาบันที่ให้บริการยืมหุ้น ผู้ขายชอร์ตจะต้องวางเงินประกัน (Margin) ไว้กับบริษัทผู้ให้ยืมหุ้น ในจำนวนที่ไม่ต่ำกว่าอัตราที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด และเงินจากการขายหุ้นดังกล่าวจะต้องเก็บรักษาไว้ที่บริษัทนายหน้าเพื่อเป็นหลักประกันด้วย ทั้งนี้ จนกว่าผู้ขายชอร์ตจะส่งคืนหุ้นจำนวนที่ยืมไปนั้น ซึ่งจะส่งคืนหุ้น ณ วันที่ถึงกำหนดส่งคืนหุ้น หรือส่งคืนก่อนวันครบกำหนดก็ได้ ในระหว่างที่ยังไม่ส่งคืนหุ้น หากหุ้นนั้นได้รับสิทธิประโยชน์ใด ๆ จากบริษัท ผู้ออกหุ้น ผู้ขายชอร์ต จะต้องส่งมอบสิทธิต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้นให้แก่บริษัท นายหน้าของตน เพื่อส่งมอบต่อให้แก่เจ้าของหุ้นที่ยืมอีกทอดหนึ่ง สิทธิ

ความมั่งคั่ง

ใครบ้างไม่อยากมี

ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น เช่น การจ่ายเงินปันผล การให้สิทธิของซื้อหุ้นเพิ่มทุน เป็นต้น

อ่าว ถ้าอย่างนั้นเวลาหุ้นตก เราก็ไปยืมหุ้นมาขายเอากำไรก่อนได้นะสิ

ใช่เลย และเมื่อทุกคนคิดอย่างเดียวกันกับเรา ทุกคนก็จะไปยืมหุ้นกันหมด ถ้าหุ้นมีจำนวนน้อย ค่าธรรมเนียมก็อาจจะสูง (ตามหลักอุปสงค์อุปทาน) ซึ่งอาจจะไม่คุ้ม

ทีนี้เมื่อมีการขายชอร์ตมาก ๆ ก็ต้องมีการซื้อหุ้นตามมา เพื่อนำหุ้นนั้นไปใช้คืน ทำให้ราคาหุ้นที่กำลังตกจะปรับราคาเพิ่มขึ้นในทันที เพราะมีอุปสงค์มาก

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ชอร์ตเซลนั้นมีประโยชน์อยู่เหมือนกัน โดยเฉพาะตลาดหุ้นที่อยู่ในภาวะขาลง การมีชอร์ตเซลก็เท่ากับเป็นการสร้างกลไกที่จะชะลอการลดลงของราคาอย่างรุนแรงได้ หากมีการกำหนดกฎเกณฑ์ที่เหมาะสม และมีการกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติอย่างรัดกุม

โดยสรุปก็คือ ถ้าคุณไม่มีหุ้น แต่อยากจะทำกำไรจากตลาด คุณก็ต้องไปยืมหุ้นมาขาย แนนอนคุณจะต้องจ่ายค่าธรรมเนียมบ้าง แล้วก็เป็นหน้าที่ของคุณที่จะต้องซื้อหุ้นมาคืนภายหลัง

แหล่งที่สามารถให้ยืมหุ้นได้ก็คือ ผู้ลงทุนสถาบัน ซึ่งมักจะลงทุนระยะยาวจึงมีหุ้นเก็บไว้มาก ซึ่งเดิมก็ไม่ได้นำไปทำอะไร เมื่อเกิดธุรกิจให้ยืมหุ้นได้ก็เท่ากับช่วยเพิ่มผลตอบแทนให้อีกทางหนึ่ง

คำคอมเสี

ใช่เลย เรากำลังพูดถึงกันถึง **คำคอมมิชชั่น** ในการซื้อขายหุ้น

คนที่อยู่ในวงการหุ้นจะคุ้นเคยกับเรื่องคำคอมมิชชั่นดี และเรื่องนี้ก็เป็นสิ่งที่สร้างความหงุดหงิดให้กับตลาดหุ้นและทางการ รวมถึงผู้ลงทุนรายย่อยเป็นอย่างมาก ก่อนที่จะไปคุยถึงรายละเอียดของปัญหา มาทำความเข้าใจในพื้นฐานกันก่อนว่า อะไรเป็นอะไร (โดยเฉพาะผู้ลงทุนหน้าใหม่)

อย่างที่เคยกล่าวมาแล้วถึงระบบการซื้อขายหุ้นของตลาดหุ้นทุกแห่งว่า ผู้ลงทุนจะต้องสั่งซื้อหรือขายหุ้นผ่านบริษัทนายหน้า หรือที่เรียกทับศัพท์ว่า โบรกเกอร์ และก็จะต้องจ่ายค่าธรรมเนียมในการสั่งซื้อขายทุกครั้ง

นับตั้งแต่เปิดดำเนินการมา ตลาดหุ้นกำหนดให้โบรกเกอร์เรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการสั่งซื้อหรือขายหุ้นได้ในอัตราคงที่ คือ ร้อยละ 0.5 ของมูลค่าหุ้นที่สั่ง และมีมีนัมชาร์ท 50 บาท หมายความว่า ลูกค้าต้องจ่ายอย่างน้อย 50 บาท

แรก ๆ ก็ไม่มีปัญหาอะไร ทุกฝ่ายต่างก็เคารพติดากันดี แต่ในช่วงที่ตลาดหุ้นบูม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530 คนเริ่มให้ความสนใจเข้ามาซื้อขายหุ้นมากขึ้น มูลค่าซื้อขายเฉลี่ยต่อวันทะลุถึงระดับหมื่นล้านบาทเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ตลาดหุ้นไทย จนพูดกันติดปากว่าเป็นยุคที่ใครมาตลาดหุ้นแล้วรวยทุกคน ลานจอดรถอาคารสินธรเต็มไปด้วยรถใหม่ป้ายแดง ราคาแพง ๆ บรรดาแม่บ้านแม่เรือนคุยกันอย่างภาคภูมิใจว่า ไปหาค้กับข้วที่ตลาดหุ้น

ดังนั้น จำนวนโบรกเกอร์ที่มีอยู่ 28 บริษัท ในตอนนั้นไม่สามารถให้บริการได้เพียงพอ ก็เลยมีการตั้งบริษัทหลักทรัพย์กันเพิ่มขึ้นมากเป็น

ความมั่งคั่ง

ใครบ้างไม่อย่างก็มี

ประวัติศาสตร์ และตลาดหุ้นก็เปิดรับสมาชิกเพิ่ม มีการเปิดห้องค้าในต่างจังหวัด ทำให้เกิดสภาวะการแข่งขันกันอย่างรุนแรงระหว่างบริษัทหลักทรัพย์ทั้งหลาย

พอดีสภาวะตลาดหุ้นเองก็เดี๋ยวดีเดี๋ยวร้าย จำนวนผู้ลงทุนไทยก็ไม่ได้เพิ่มปริมาณมากนัก แต่ผู้ลงทุนต่างชาติกลับเพิ่มขึ้นอย่างผิดสังเกต โดยมูลค่าซื้อขายแต่ละครั้งของผู้ลงทุนต่างชาติเหล่านั้นจะสูงมาก สัดส่วนของผู้ลงทุนต่างชาติที่เคยมีเพียงร้อยละ 3-5 ในช่วงเริ่มต้น ก็เพิ่มพรวดพราดมาเป็นร้อยละ 15 ในปี 2534 และเพิ่มสูงสุดถึงร้อยละ 43 ในปี 2541 อันเป็นปีที่ตลาดหุ้นไทยก้าวถึงความเป็นตลาดเสรีอย่างสมบูรณ์ (ต่างชาติเข้ามามีอิทธิพลต่อทิศทางการตลาดหุ้นได้มาก....เฮ้อ)

ทุกโบรกเกอร์ประสบปัญหาการแข่งขันอย่างรุนแรง ทั้งจากธุรกิจหลักทรัพย์ภายใน และบริษัทโบรกเกอร์ต่างประเทศ ทุกบริษัทจึงต่างก็พยายามแย่งลูกค้าที่เป็นผู้ลงทุนต่างชาติ ทำให้เกิดมีการลดราคาคอมมิชชันกันขึ้น (ในตอนนั้นค่าคอมมิชชันในตลาดหุ้นไทยสูงกว่าที่อื่นหลายแห่ง) แทนที่ลูกค้าต่างชาติจะเสียค่าคอมฯ ร้อยละ 0.5 ก็เหลือเพียงร้อยละ 0.4 บ้าง 0.3 บ้าง แล้วดวงเงินที่สั่งซื้อขายแต่ละครั้ง (การลดค่าคอมนี้ เป็นลักษณะแอบกระทำ เพราะเป็นเรื่องผิดกฎตลาด)

ที่นี้พอผู้ลงทุนรายใหญ่ไทยรู้ก็ทำบ้าง ในที่สุดตกลงว่าไทยหรือเทศไม่รู้แหละ ถ้าเป็นรายใหญ่มีโอกาสได้ลดค่าคอมฯ แต่ถ้ารายย่อยก็เสียเปรียบเพราะไม่มีพลังต่อรองก็เลยต้องจ่ายตามกฎ

ตลาดหุ้นก็รู้อยู่ว่ามันมีปัญหา เพราะลูกค้าไปร้องเรียนบ้าง โบรกเกอร์ไปฟ้องกันเองบ้าง ก็ตรวจสอบกันไป จับได้บ้างแต่ก็ไม่มากนัก เพราะผู้กระทำจะมีวิธีในการลดค่าคอมฯ โดยอาศัยเป็นลักษณะเป็นผลประโยชน์อย่างอื่น เช่น ให้เป็นสร้อยทองตอนช่วงเทศกาลต่าง ๆ บ้าง ให้เยี่ยมโทรศัพท์มือถือหรือเพจเจอร์ (โดยไม่คิดเอาคืน) บ้าง หรือแม้กระทั่งยก

คอมพิวเตอร์ไปให้ใช้แล้วลืมเก็บคืน เป็นต้น โดย จารณีย์วิรัตน์ไม่หมด

ทุกฝ่ายก็รับรู้เรื่องนี้ว่าเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไข ไม่ควรปล่อยให้มีการตักตึงและสร้างความได้เปรียบเสียเปรียบกันอย่างนั้น แต่เนื่องจากแนวความคิดที่จะเปลี่ยนเกิดแตกออกเป็นสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเห็นว่าควรที่จะกำหนดค่าคอมฯ ให้เป็นลักษณะเสรี คือ ไม่ต้องกำหนดอัตราให้โบรกเกอร์กับลูกค้าไปต่อรองกันเขาเอง

อีกฝ่ายหนึ่งก็บอกว่าไม่ได้ ถ้าทำอย่างนั้น ลูกค้ารายย่อยจะเสียเปรียบเพราะต้องจ่ายแพงกว่า และโบรกเกอร์บริษัทเล็กที่ไม่มีอำนาจต่อรองก็จะเสียเปรียบโบรกเกอร์บริษัทที่ใหญ่กว่า อะไรทำนองนั้น

ในที่สุด ก็เกิดการเปลี่ยนแปลงในลักษณะแบบประนีประนอมของสองแนวคิด คือ ให้ต่อรองกันได้ในระดับหนึ่ง คือ มีอัตราที่ต่อรองกันได้จนถึงอัตราต่ำสุดที่ร้อยละ 0.25 จนกระทั่งพัฒนามาเป็นค่าคอมฯ แบบเสรี คือ ต่อรองกันตามสบาย แต่ในที่สุดแล้ว การปล่อยให้แบบต่อรองกันอย่างเสรีนั้น ก็มีปัญหาในทางปฏิบัติ ทำให้ตลาดหลักทรัพย์ต้องเปลี่ยนมากำหนดให้โบรกเกอร์เก็บค่านายหน้าจากลูกค้าทุกประเภท ในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 0.25 ของมูลค่าการซื้อขาย และไม่ต่ำกว่าร้อยละ 0.20 สำหรับการซื้อขายหุ้นผ่านอินเทอร์เน็ต (ตั้งแต่วันที่ 4 ม.ค. 2545 เป็นต้นมา)

อย่างไรก็ตาม อย่างเพิ่งเห็นแก่ค่าคอมมิชชั่นถูก ๆ ผู้ลงทุนต้องคำนึงถึงประโยชน์อย่างอื่นด้วยว่า โบรกเกอร์ได้ให้บริการอะไรบ้าง เช่น มีรายงานหุ้นให้เราไหม มีบทวิเคราะห์ที่จะเป็นประโยชน์ในการพิจารณาลงทุนหรือไม่ หรือว่ารับคำสั่งซื้อขายเพียงอย่างเดียว นั่นคือความแตกต่างของค่าคอมฯ กับการให้บริการ

ลายแทง

อย่าไปยึดติดกับค่าตัวเลข

ตัวใดตัวหนึ่งเพียงอย่างเดียว

จะถ่วงดูเปรียบเทียบกับ

ตัวเลขอื่นประกอบกันไปด้วย

ก่อนเริ่มต้นลงทุนในตลาดหุ้น เราต้องรู้ก่อนว่าความพร้อมของเราเองมีมากแค่ไหน ไม่อย่างนั้นก็เท่ากับเป็นการเสี่ยงแบบไปตายเอาดาบหน้า

ความพร้อมเรื่องเงินที่สามารถกันไว้จำนวนหนึ่งโดยไม่จำเป็นต้องนำมาใช้ ความพร้อมในด้านความรู้ความเข้าใจในการลงทุน และความพร้อมในเรื่อง

ของเวลาที่จะดูแลติดตามการลงทุนอย่างสม่ำเสมอ (บางคนซื้อหุ้นทิ้งไว้ไม่ได้ติดตามผลเป็นเดือน ๆ กลับมาดูอีกที อ้าว ราคาหายไปกว่าครึ่ง อย่างนั้นก็)

เขาเป็นว่า ถ้าพร้อม ก็ไปเริ่มลุยกันเดี๋ยวนี้เลย

ก่อนอื่นต้องรู้ว่า จะหาข้อมูลได้จากที่ไหนง่ายที่สุดคือถ้ายังไม่ได้เป็นลูกค้าของโบรกเกอร์ เราก็อ่านเอาจากหนังสือพิมพ์นั่นแหละ เพราะธรรมชาติของคนทำข่าวจะต้องเสาะแสวงหาสิ่งที่น่าสนใจและทันต่อเหตุการณ์มาบอกมาเสนอคนอ่านอยู่แล้ว

จะหาเรื่องหุ้นก็ต้องเปิดไปดูในหน้าข่าวเศรษฐกิจ จะอ่านจากฉบับไหนก็ได้ ตัวที่เป็นเนื้อข่าวก็น่าจะเหมือน ๆ กัน แต่ถ้าเป็นบทวิเคราะห์นั้นก็อีกเรื่องหนึ่ง

ดูแนวโน้มตลาดหุ้นว่าไปในทิศทางใด ตลาดอยู่ในช่วงขาขึ้นหรือขาลง หรือช่วงทรงตัว กระแสการขึ้นลงกำลังร่อนแรงหรือแผ่ว มีปัจจัยอะไร

ที่ส่งผลกระทบต่อ (เหมือนอย่างกับทิศทางลม)

จากแนวโน้มใหญ่ ๆ ก็เริ่มดูย่อยลงมาเป็นภาคอุตสาหกรรม แล้วลงไปทีละจุดเฉพาะตัว ข้อมูลเหล่านี้จะหาได้จากรายงานการซื้อขายหลักทรัพย์ประจำวัน ซึ่งจะบอกรายละเอียดว่าหุ้นตัวไหนมีการซื้อขายในวันหนึ่ง ๆ จำนวนกี่หุ้น ราคาที่ซื้อขายกัน สูงสุด ต่ำสุด เฉลี่ยเท่าไร รวมถึงมูลค่าที่ซื้อขายกันเป็นกี่บาท

ไม่จำเป็นต้องไปอ่านทั้งหมดหรอก รับรองว่าจะเกิดอาการตาลาย คลื่นไส้ก่อนจะอ่านจบ ดูเฉพาะที่น่าสนใจก็พอ

ถ้าเปิดบัญชีกับโบรกเกอร์แล้ว ก็อาจจะไปเปิดดูจากหน้าจอคอมพิวเตอร์ที่บริษัทได้อีกทางหนึ่ง ซึ่งเขาจะมีข้อมูลสรุปให้มากมายหลายรูปแบบ ทั้งกราฟ ชาร์ต (ถ้าไม่รู้เรื่องก็ปรึกษาโบรกเกอร์ได้ หากไม่ได้รับบริการก็เปลี่ยนไปใช้โบรกเกอร์อื่น ซึ่งมีให้เลือกเยอะแยะไป)

ตัวลูกค้าเองก็ต้องเตรียมทำการบ้านไปด้วยว่า ต้องการซื้อหุ้นแบบไหน เช่น อยากซื้อหุ้นที่ค่อนข้างมั่นคงและต้องมีการจ่ายเงินปันผล หรือต้องการหุ้นที่มีสภาพคล่องโดยไม่สนว่าจะเป็นกิจการอะไร ขอให้มีโอกาสลุ้นราคา เพื่อเจ้าหน้าที่เขาจะได้แนะนำให้ตรงใจลูกค้าได้ง่ายขึ้น

เมื่อโบรกเกอร์บอกแล้ว ไม่ใช่ว่าจะทำตามเขาไปหมด คุณต้องรู้ด้วยว่าที่เขาแนะนำนั้นมันหมายความว่าอย่างไร เช่น ถ้าบอกว่า “หุ้นตัวนี้เหมาะมาก เพราะว่าราคาต่ำกว่ามูลค่า” หรือ “ตัวนี้มีโอกาสกำไร เพราะ พี อี เท่ากับ 10” อะไรทำนองนี้

อย่างน้อยคุณก็ควรจะมีใจตัวเลขเหล่านั้นว่ามันหมายถึงอะไร เท่าไรถึงจะเรียกว่าดีหรือไม่ดี แต่โปรดจำไว้อย่างหนึ่งว่า อย่าไปยึดติดกับค่าตัวเลขตัวใดตัวหนึ่งเพียงอย่างเดียว จะต้องดูเปรียบเทียบกับตัวเลขอื่นประกอบกันไปด้วย

ความมั่นคง

นอกจากแหล่งที่ว่าแล้ว ผู้ลงทุนหน้าใหม่ (หรือหน้าเก่าที่กลับมาใหม่) ก็อาจดูจากระบบข้อมูลของหน่วยงานหลักสองแห่ง แห่งแรกที่เป็นสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือ ก.ล.ต. ไม่ต้องเดินทางไปด้วยตัวเองหรอก เพียงเปิดคอมพิวเตอร์เข้าอินเทอร์เน็ตแล้วจะไปได้เลยที่ <http://www.sec.or.th> ต้องบอกว่าข้อมูลเพียบ จะดูกฎระเบียบเรื่องต่าง ๆ พัฒนาการของตลาดหุ้น ความคิดเห็น และอื่น ๆ เอาเป็นว่าเข้าไปดูเองก็แล้วกัน

อีกแหล่งหนึ่งที่สำคัญ คือ เว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ <http://www.set.or.th> จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับตลาดหุ้น ราคาซื้อขาย ชื่อและชนิดของหลักทรัพย์ ข้อมูลบริษัทจดทะเบียน คำศัพท์ต่าง ๆ เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมีสมาคมและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์อีกมากมาย ไปเสาะหากันได้ตามใจชอบ

เสียตายอยู่อย่างหนึ่ง ข้อมูลสถิติต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการวิเคราะห์ ตอนนี้อา(ฟรี)ได้ไม่มาก ที่จริงเราน่าจะส่งเสริมเหมือนกับต่างประเทศนะ เขาก็มีกราฟชาร์ต สัดส่วนทางการเงิน และอะไรต่าง ๆ อีกมากมายให้คลิกเข้าไปดูได้ทางอินเทอร์เน็ต เท่ากับเป็นการส่งเสริมให้ผู้คนสนใจข้อมูลพื้นฐานมากขึ้น และเป็นการยกระดับความรู้ผู้ลงทุน

คนที่ใช้ข้อมูลเหล่านั้นไม่จำเป็นต้องเป็นลูกค้าหรือผู้ลงทุนในตลาดหุ้นเสมอไป อาจจะเป็นนักเศรษฐศาสตร์ นักการเงิน นักวิเคราะห์หลักทรัพย์ นักวิชาการ นักศึกษา นักเรียน ก็สามารถไปประโยชน์จากข้อมูลเหล่านั้นได้ เป็นการสร้างแนวร่วมที่ดีในการร่วมกันพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศต่อไป

ซื้อขายหุ้นโดยไม่มีใบหุ้น

เอ้า จั่วหัวอย่างนี้หมายความว่าอย่างไร จะโยงกันหรือไง

เปล่าหรือคุณพี ใคร ๆ เขาก็ทำกันแบบนี้แหละ

น่าแปลก ที่เวลาเราซื้อของก็ต้องได้ของสิ แล้วทำไมซื้อหุ้นถึงจะไม่ได้ใบหุ้นล่ะ

ได้ครับ เมื่อคุณซื้อหุ้นในตลาดหุ้น รับรองว่าได้หุ้นแน่ถ้าคุณจ่ายเงินครบ เพียงแต่เขาไม่ได้ให้ใบหุ้นคุณไปเท่านั้น

เมื่อสมัยก่อน เป็นอย่างที่คุณเข้าใจ คือ เมื่อใครก็ตามมีหุ้นของบริษัทจดทะเบียนอยู่ในมือและต้องการขาย ก็จะต้องนำใบหุ้นไปมอบให้บริษัทโบรกเกอร์ก่อน เพื่อจะนำไปตรวจสอบกับนายทะเบียนหุ้นของบริษัทผู้ออกว่าเป็นของจริง

มีเรื่องจริงเกิดขึ้นในช่วงที่ตลาดหุ้นเปิดใหม่ ๆ ว่า มีใบหุ้นปลอมระบาดเข้ามาขายในตลาดหุ้นจำนวนไม่น้อย ที่นี้พอคนซื้อได้หุ้นแล้วนำไปขอจดทะเบียนเป็นชื่อของตน ปรากฏว่าเป็นหุ้นปลอม ทำให้เกิดความวุ่นวายเสียหายกันมาก

ตอนหลัง โบรกเกอร์จึงต้องตรวจให้รู้แน่ชัดก่อนว่าเป็นใบหุ้นจริง

ทางฝ่ายผู้ซื้อ เมื่อสั่งซื้อและชำระเงินเป็นที่เรียบร้อยแล้ว หลังจากนั้น 3 วัน โบรกเกอร์ก็จะเอาใบหุ้นมาส่งมอบให้ การซื้อขายและส่งมอบหุ้นได้ใช้วิธีนี้มานานพอสมควร

แต่เมื่อมีบริษัทเข้ามาจดทะเบียนมากขึ้น การซื้อขายเพิ่มขึ้น วิธีการซื้อขายที่ต้องส่งมอบใบหุ้นกันจริง ๆ ก็ทำให้เกิดปัญหาความล่าช้าในช่วง

ความมั่งคั่ง

ใครบ้างไม่อยากมี

ตลาดหุ้นบูม พนักงานรับส่งเอกสารของโบรกเกอร์ต้องชนไบหูนเป็นลั้งซ้อนใส่รถมอเตอร์ไซด์ เกิดอุบัติเหตุสรุปคว่าไบหุนกระจายเกลื่อนถนน

ที่สำคัญยังเป็นภาระทำให้เสียค่าใช้จ่าย เสียเวลาในการตรวจสอบและขนส่งไบหุนระหว่างบริษัทโบรกเกอร์กับตลาดหลักทรัพย์ในแต่ละวันซึ่งคิดเป็นมูลค่ามหาศาล

ตลาดหลักทรัพย์เลยพัฒนาระบบการชำระค่าหุ้นและส่งมอบหุ้นระหว่างโบรกเกอร์ใหม่ โดยจัดตั้ง ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ เป็นหน่วยงานของตลาดหลักทรัพย์ ตอนหลังแยกออกเป็น **บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด** ทำหน้าที่ให้บริการหลังการซื้อขายหุ้นแก่โบรกเกอร์ได้แก่ การรับฝากและถอนหุ้น เป็นคนกลางในการเคลียร์บัญชีค่าหุ้นระหว่างโบรกเกอร์ บันทึกรายชื่อข้อมูล จำนวน อายุัด และเพิกถอนอายุัดหุ้น

ปัจจุบัน ผู้ที่มีหุ้นและต้องการจะขายก็ต้องนำหุ้นไปมอบให้โบรกเกอร์เหมือนเดิม แล้วโบรกเกอร์จะนำหุ้นของลูกค้ทั้งหมดไปฝากไว้ที่ศูนย์รับฝากฯ (เหมือนกับนำเงินไปฝากแบงก์) ทางศูนย์รับฝากฯ ก็จะออกหลักฐานการรับฝากให้

เมื่อเกิดการซื้อขายกันขึ้น ฝ่ายที่ซื้อที่ต้องได้ไบหุน ก็จะได้แค่หลักฐานว่าได้มีการโอนหุ้นเข้าบัญชีแล้ว และถ้ามีการขายเมื่อไร ศูนย์รับฝากฯ ก็จะโอนหุ้นนั้นไปให้ผู้ซื้อรายอื่น เป็นไปในลักษณะนี้ต่อไป

บทบาทสำคัญอีกอย่างของศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ก็คือ

การดูแลและจัดสรรสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ให้กับลูกค้

โดยทำหน้าที่เป็นธนาคารหุ้นคอยรับฝากและถอนหุ้น

การโอนหุ้นจึงไม่ได้มีการเคลื่อนย้ายตัวใบหุ้นอีกต่อไป เป็นเพียงการหักบัญชีระหว่างกัน ด้วยวิธีนี้ ทำให้การส่งมอบหุ้นมีความปลอดภัยและประหยัดค่าใช้จ่ายด้วยกันทุกฝ่าย

บทบาทสำคัญอีกอย่างของศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ ก็คือ การดูแลและจัดสรรสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ให้กับลูกค้า โดยทำหน้าที่เป็นธนาคารหุ้นคอยรับฝากและถอนหุ้น (เหมือนกับระบบธนาคารพาณิชย์ที่รับฝากและถอนเงิน)

ในอดีต ถ้าบริษัทต้องการออกหุ้นใหม่หรือเพิ่มทุน จะต้องพิมพ์ใบหุ้นใหม่ (ซึ่งจะมีการออกแบบให้มีระบบป้องกันการปลอมแปลง) ทำให้เสียค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง และต้องให้กรรมการบริษัทลงนามในใบหุ้นทุกฉบับ

แต่ในปัจจุบันนี้ บริษัทจดทะเบียนมีทางเลือกใหม่ที่ไม่ต้องมีใบหุ้นก็ได้ เพียงแต่บริษัทแจ้งว่าต้องการเพิ่มทุนโดยไม่ออกใบหุ้น เป็นอันว่าผู้จองซื้อก็จะได้ใบหุ้น จะได้เฉพาะใบเสร็จที่บอกว่าเราเป็นเจ้าของหุ้นนั้นจำนวนกี่หุ้น ในวงการเขาเรียกว่าเป็น **ระบบไร้ใบหุ้น หรือสคริปเลส (Scriptless)**

รายละเอียดของหุ้นและสิทธิต่าง ๆ ของเจ้าของหุ้น ก็ยังคงมีเหมือนเดิม เพียงฉบับที่ไว้เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เท่านั้น

แมงเม่า

ข้อมูลใดก็ตามที่เป็นความลับมักจะเป็นเรื่องที่สำคัญ มีคนที่ยากจะรู้ และมีมูลค่าที่ซื้อขายกันได้ แต่เมื่อใดที่ข้อมูลนั้นถูกเปิดเผยออกมา ความสำคัญของมันก็จะหมดไปทันที

ความลับมักจะถูกกับข่าวลือ เลยทำให้ข่าวลือกลายเป็นเรื่องที่คุณคนให้ความสนใจไปโดยปริยาย แต่ข่าวลือส่วนใหญ่มักจะเป็นเรื่องที่ไม่จริง และไม่อาจหาที่มาที่ไปได้ จนบางครั้ง คนๆ หนึ่งเองยังหลงเชื่อไปกับข่าวลือที่วกกลับมาถึงตนในภายหลังก็มี

แต่ขณะเดียวกัน ในบางครั้งข่าวลือก็เป็นความจริง อย่างนี้ก็เรียกว่า ข่าวร้าย

โลกเราปัจจุบันได้ก้าวเข้าสู่ยุคของข้อมูลข่าวสารอย่างสมบูรณ์แบบ จึงทำให้ความสำคัญของข้อมูลถูกใช้เป็นอาวุธ และถือเป็นความได้เปรียบสำหรับผู้ที่มิระบบข้อมูลที่ทันต่อเหตุการณ์ จะเห็นได้จากตัวอย่างเครือข่ายของ ซี เอ็น เอ็น ที่มีอยู่ทั่วโลก ที่ทำให้คนทั้งโลกต้องติดตามอยู่ตลอดเวลา

ในวงการตลาดหุ้น ข้อมูลข่าวสารเป็นเรื่องที่มีความสำคัญที่สุด โดยเฉพาะข่าวลือ เพราะคนจะให้ความสำคัญกับข่าวลือมากกว่าข่าวจริงเสมอ นักลงทุนคนหนึ่งเคยบอกไว้ในทำนองว่า ข่าวที่เปิดเผยอย่างเป็นทางการจากตลาดหุ้นฟังดูแล้วไม่มีความรู้สึก ไม่มีอารมณ์ ผู้ข่าวที่มีการปิดนิตปิดหน้อยไม่ได้

.....
ในวงการตลาดหุ้น
ข้อมูลข่าวสารเป็นเรื่อง
ที่มีความสำคัญที่สุด
.....

นักเล่นหุ้นมักจะอ่อนไหวกับข่าวลือ ซึ่งเป็นเรื่องของจิตวิทยา มวลชน หากใครเริ่มพูดกันถึงเรื่องอะไร ก็จะมีการพูดถึงเรื่องนั้นต่อ ๆ ไป จนเกิดสิ่งที่เขาเรียกว่า **มิน้ำหนัก** เมื่อมีน้ำหนัก คนก็จะพยายามตีความไปเกี่ยวกับราคาหุ้นว่า มันจะขึ้นหรือควรจะลง และถ้าบังเอิญราคาของหุ้นนั้น เกิดขึ้นหรือลงจริง ๆ คราวนี้ละ จะไม่มีใครฟังใคร เพราะทุกคนจะเฮลไปโน ทางเดียวกันหมด

บรรดาผู้ลงทุนรายย่อยที่แห่ตามก็ตกเป็นเหยื่อ กว่าจจะรู้สึกตัวก็สายเสียแล้ว ในวงการตลาดหุ้นจึงเปรียบเทียบกับคนเหล่านี้เหมือนกับ แมงเม่า ที่บินตอมดวงไฟแล้วก็ตกลงมาตายในที่สุด

ด้วยเหตุดังกล่าว ทางกรจึงกำหนดกฎหมายเกี่ยวกับการเปิดเผย ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับหุ้นและการดำเนินงานของบริษัทในตลาดหุ้น เพื่อเป็นการปกป้องคุ้มครองผู้ที่ลงทุนให้ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร ที่ถูกต้อง ครบถ้วน และทันต่อเหตุการณ์

หลักการสำคัญของกฎหมายบอกไว้เลยว่า เป็นหน้าที่ของผู้บริหาร บริษัทในตลาดหุ้นที่จะต้องเก็บรักษาข้อมูลทางบัญชี และผลการดำเนินงาน ของบริษัทไว้เป็นความลับ จะเปิดเผยได้ก็ต่อเมื่อถึงระยะเวลาที่กำหนด และ ต้องเปิดเผยให้สาธารณชนได้ทราบพร้อมกัน เช่น ข้อมูลที่เป็นกำไรสุทธิ มติ คณะกรรมการในเรื่องการจ่ายหรือไม่จ่ายเงินปันผล มติการเพิ่มทุนหรือ ลดทุนของบริษัท ฯลฯ

นอกจากนี้ ยังห้ามผู้ใดนำข้อมูลข่าวสารดังกล่าวที่ยังไม่ได้เปิดเผยไปใช้หาประโยชน์เพื่อตัวเองด้วย ผู้ที่ฝ่าฝืนมีสิทธิถูกปรับหรือถูกจำคุก หรือทั้งสองอย่างได้ (ใครอยากเสี่ยงก็ลองดู) ภาษาทางเทคนิค เขาเรียกข้อมูล เหล่านี้ว่า **ข้อมูลภายใน** ผู้บริหาร กรรมการ หรือผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัทที่สามารถล่วงรู้ข้อมูลภายในได้ เรียกว่าเป็น **อินไซด์เดอร์ (Insider)** หรือ บุคคลภายใน หรือบุคคลวงใน

ความมั่งคั่ง

ใครบ้างไม่อยากมี

หากบังเอิญมีรายการซื้อขายที่มีการใช้ข้อมูลภายใน ก็เรียกว่า **อินไซด์เดอร์เทรดดิ้ง (Insider Trading)**

นอกจากข้อมูลทางการเงินการบัญชีแล้ว ข้อห้ามในการเปิดเผยข้อมูลยังรวมไปถึงแผนงานและโครงการต่าง ๆ ของบริษัทที่อยู่ในระหว่างตัดสินใจด้วย ถ้าหากยังไม่มีคามแน่นอน ไม่มีข้อมูลรายละเอียด ก็ห้ามปากโป้งด้วย เพราะข้อมูลเหล่านี้แหละเอาไปลือกันดีนัก ถ้าเป็นข่าวลือเกี่ยวกับบริษัทซึ่งผู้บริหารรู้ว่าไม่จริง ก็ต้องรีบมีหนังสือแจ้งให้ตลาดหุ้นรู้เพื่อรีบออกข่าวให้ผู้ลงทุนรู้ทันที เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหาย

หากบริษัทยังไม่รู้ไม่ชี้ หรือตะกวดเวลาที่จะส่งข่าว ตลาดหุ้นเขาอาจจะติดเบรคสั่งห้ามซื้อขายหุ้นที่ว่าเป็นการชั่วคราวได้ ที่เขาพูดกันว่า **เอส พี (SP) หรือ ฮอลต์ (H:Halt) หุ้น** นี้แหละ

เห็นหรือยังว่าข้อมูลข่าวสารมีความสำคัญกับการลงทุนแค่ไหน

อ้อ! ไม่ใช่มีข้อห้ามเฉพาะผู้บริหารของบริษัทเท่านั้นนะ ตัวผู้ลงทุนเองก็เช่นกัน ขึ้นไปปล่อยข่าวลือให้เกิดผลการซื้อขายที่ผิดไปจากปกติ ก็อยู่ในข่ายต้องถูกลงโทษได้เหมือนกัน

ดังนั้น ใ้ดีที่สุดตอนไปเล่นหุ้นก็ต้องไม่จ้อมาก ไม่พูดเลยดียิ่งดี ฟังเอาไว้ทุกเรื่อง แต่อย่าเชื่อในทุกเรื่อง จงใช้ดุลยพินิจและวิจารณญาณตัดสินใจด้วยตัวเองจะเป็นการปลอดภัยกว่า และจะได้ไม่ต้องมานั่งเสียใจภายหลัง แล้วพูดว่า

“แหม ร้อยยำนี่ขายเสียก็ดี”

ปลาหมอตายเพราะอยาก

การจะเป็นนักเล่นหุ้นที่ดี นั้น จะรู้จักแต่วิเคราะห์หุ้นอย่างเดียว ไม่ได้จะต้องเข้าใจถึงองค์ประกอบของ ตลาดหุ้น พฤติกรรมของผู้ลงทุน กฎ กติกาที่สำคัญในตลาดด้วย เพราะ หากลงทุนโดยไม่ดูตาม้าตาเรือ อาจจะถูก กลายเป็นหมูเดินเข้าไปชนบั้งต่อได้

องค์ประกอบที่สำคัญของ ตลาดหุ้นมีอยู่สี่อย่าง ได้แก่ ตัวหุ้นและ กิจการผู้ถือหุ้น นายหน้าซื้อขายหุ้น ผู้ลงทุน และตัวตลาด (หมายถึงสถานที่ที่อำนวยความสะดวกให้มีการซื้อขาย)

ตลาดหุ้นที่มีประสิทธิภาพ หมายถึง **ตลาดที่สามารถทำหน้าที่ เป็นศูนย์กลางในการระดมทุนและการลงทุน ราคาหุ้นที่ซื้อขายกัน ในตลาดสามารถสะท้อนถึงอุปสงค์และอุปทานที่แท้จริงได้**

ศาสตราจารย์ ชิดนิย์ ร็อบบิ้นส์ ผู้ที่ถือว่าเป็นผู้วางรากฐานการ พัฒนาตลาดทุนและตลาดหุ้นในประเทศไทย ได้กล่าวไว้ว่า

“ตลาดหุ้นใดที่ราคาหุ้นไม่ได้สะท้อนถึงมูลค่าของกิจการทั้งหลาย ก็ย่อมไม่แตกต่างไปจากบ่อนการพนันนั่นเอง”

อธิบายง่าย ๆ ได้ว่า จะต้องเป็นตลาดที่ไม่มีผู้ใดที่จะสามารถไป กำหนดราคาและปริมาณการซื้อขายหุ้นได้ตามอำเภอใจ หรือสามารถบงการ ทิศทางการเคลื่อนไหวของราคาตลาดได้ หรือที่เรียกว่าการ **ปั่นหุ้น**

ตลาดหุ้นใดที่ราคาหุ้นไม่ได้

สะท้อนถึงมูลค่าของกิจการ

ทั้งหลาย ก็ย่อมไม่แตกต่าง

ไปจากบ่อนการพนันนั่นเอง

ความมั่งคั่ง

ไม่ต้องกังขาเลยว่า ในแวดวงธุรกิจการเงินการลงทุนและตลาดหุ้นจะไม่มีมีมนุษย์ที่ฉ้อฉลแอบแฝงตัวอยู่ในตลาด บรรดาผู้ลงทุนที่บริสุทธิ์ทั้งหลายจึงต้องพยายามทำความเข้าใจว่า เหล่ามีจฉฉนั้นมิใช่วิธีการฉ้อฉลอย่างไร

อย่างแรกที่ทำง่ายที่สุด ก็คือ การปล่อยข่าวลือว่าราคาหุ้นจะขึ้นหรือจะลง โดยผ่านช่องทางที่ผู้ลงทุนต้องติดต่อและอาศัยข้อมูลข่าวสารอยู่เป็นประจำ ได้แก่ สื่อสารมวลชน และโบรกเกอร์ สองกลุ่มดังกล่าวนี้อาจจะถ่ายทอดข่าวลือนั้นต่อ ทั้งจะโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม แต่อย่างน้อยก็ทำให้เกิดการแพร่สะพัดของข่าวไปแล้วอย่างกว้างขวาง

เนื้อหาสาระของข่าวที่จะกระตุ้นความสนใจของผู้ลงทุนก็มีสารพัด แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับสถานการณ์ในขณะนั้น เช่น ถ้าเป็นช่วงใกล้ปิดบัญชีของบริษัท ก็มักจะมีข่าวลือเกี่ยวกับผลกำไรหรือขาดทุน หรือถ้าสถานการณ์ทางการเมืองไม่มั่นคง ก็อาจจะเป็นข่าวลือเรื่องการยุบสภา และเปลี่ยนแปลงรัฐบาล หรือในช่วงที่เศรษฐกิจเฟื่องฟูที่กิจการต่าง ๆ มักจะขยายกิจการ ก็อาจจะมีข่าวลือเกี่ยวกับการเพิ่มทุนของบริษัท หรือข่าว **การเทคโอเวอร์ (Takeover)** หมายถึงการเข้าซื้อหุ้นเพื่อเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ และมีอำนาจในการควบคุมการดำเนินงานของบริษัท เป็นต้น

การปล่อยข่าวลือเพียงอย่างเดียว บางครั้งอาจจะยังไม่ได้ผล กลุ่มมาเพียตลาดหุ้น (ขอเรียกอย่างนี้ดีกว่า) ก็จะต้องทำต่อในขั้นที่สอง เพื่อให้ราคาหุ้นเคลื่อนไหวสอดคล้องกับข่าวลือ จะได้ดูน่าเชื่อถือ

ฉะนั้นก็แปลว่า พวกมาเพียนี้จะต้องมีเงินมากพอที่จะทำการซื้อหุ้นในราคาที่ขยับสูงขึ้นไปอย่างผิดสังเกต หรือไม่มีหุ้นมากพอที่ขาย เพื่อถล่มให้ราคาหุ้นตกลงมาอย่างผิดสังเกต

แปลว่า พวกปลาฉิวปลาสร้อยอย่างเรา ถึงอยากจะปั่นหุ้น ที่ศัพท์เฉพาะในวงการหุ้นเรียกว่า **แมนิปูเลชัน (Manipulation)** แต่ก็คงไม่มีปัญญาที่จะทำหรอก

ไม่ว่าจะปล่อยข่าวลือก่อนแล้วกระทุ้งราคาหุ้น หรือกระทุ้งแล้วค่อยปล่อยข่าวก็ได้ผลไม่ต่างกัน นั่นคือ ทำให้เหล่านักเก็งกำไรทั้งหลายแห่ตามกันเป็นขบวนได้เสมอ

ในช่วงนี้แหละเป็นช่วงที่กลุ่มมาเพียจะต้องรีบระบายหุ้นที่ซื้อออกมาขายเพื่อทำกำไรเข้ากระเป๋า ปล่อยให้เหล่าแมงเม่าบินกันว่อน และติดหุ้นเจ็บตัวกันไป

อีกรูปแบบที่ทำกันเป็นประจำก็คือวิธีการโยนหุ้น โดยนาย ก. จะเป็นผู้เปิดเกมสั่งซื้อหุ้นใดหุ้นหนึ่งในราคาที่สูงกว่าวันก่อนหน้า แล้วนาย ข. จะสั่งซื้อต่อ ขณะที่นาย ก. ซื้อแล้วก็สั่งขายทันที นาย ค. นาง ง. นาง จ..... ที่ต่างก็เป็นพวกเดียวกัน จะตกลงกันมาก่อนเพื่อสั่งซื้อเพื่อให้ราคาสูงขึ้นไปเรื่อย ๆ จนพอมีแมงเม่าเริ่มเข้ามาซื้อ พวกนี้ก็จะขายเอากำไรไปหมดแล้ว

วิธีนี้สมัยแรก ๆ ทำกันเยอะ แต่เดี๋ยวนี้ทำได้ไม่มากนัก เพราะระบบคอมพิวเตอร์ของตลาดหลักทรัพย์สามารถตรวจสอบได้ง่ายขึ้น ถูกจับได้ไม่ยาก

วิธีการสูบน้ำเงินจากกระเป๋ามหาชนอีกรูปแบบหนึ่งที่ทำกันอย่างค่อนข้างเปิดเผย และยังมีกำไรระโคมขาวสู่สาธารณชนอย่างเย้ยฟ้าทำดินอีกด้วย คือ กรณีที่บริษัทจดทะเบียนทำโครงการลงทุนขึ้นมา เพื่อการขยายงานแบบดูสมเหตุสมผล เพราะเป็นการขยายการผลิตและบริการในอุตสาหกรรมเดิมที่ทำอยู่ในลักษณะต้นน้ำบ้าง (ขยายการลงทุนไปทางด้านวัตถุดิบ) เหตุผลส่วนใหญ่เพื่อสร้างความมั่นใจว่าบริษัทจะไม่มีปัญหาทางด้านสภาพคลาย และสามารถควบคุมต้นทุนให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมได้

บ้างก็ขยายไปทางปลายน้ำ คือ ด้านการจัดจำหน่าย ด้วยเหตุผลที่คล้ายคลึงกันว่าต้องการรักษาส่วนแบ่งตลาด หรือขยายตลาด ก็สุดแท้แต่จะมีการทำประมาณการให้ดูสวยหรู มีที่ปรึกษาทางการเงินที่น่าเชื่อถือซึ่งทำได้ไม่ยาก แต่สิ่งหนึ่งที่ไม่ได้คำนึงถึงกันก็คือ โอกาสด้านความสำเร็จ

ความมั่งคั่ง

ของแผนงานหรือโครงการเหล่านั้น เพราะไม่ใช่ว่ามีเงินแล้วจะทำอะไรสำเร็จได้ทุกอย่าง

หัวใจของเรื่องก็คือ ความพร้อมของบุคลากร เวลาบริษัทมีการขยายงาน ได้คำนี้หรือไม่ว่ามีทรัพยากรบุคคลที่จะดูแล บริหาร จัดการ ซึ่งปัจจุบันสิ่งเหล่านี้ปรากฏให้เห็นเป็นรูปธรรมแล้วว่า โครงการลักษณะนี้จำนวนมากไม่อาจดำเนินต่อไปได้

อีกอย่างหนึ่ง แนวคิดด้านการบริหารของบริษัทไทยมีลักษณะที่สวนทางกับการบริหารของประเทศที่พัฒนาแล้ว เพราะในขณะที่บริษัทในประเทศที่มีความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจพยายามลดขนาดของบริษัทให้สามารถบริหารได้อย่างคล่องตัว และใช้วิธีการสร้างแนวร่วมขึ้นมาเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน แต่บริษัทของไทยกลับพยายามสร้างอาณาจักรของตนเอง โดยไปซื้อบริษัทอื่นเข้ามาอยู่ในเครือที่เกี่ยวข้องกับกิจการหลักก็มี ที่ไม่ใช่ก็เยอะ (เช่น ทำกิจการอุตสาหกรรมอยู่ดี ๆ ก็อยากมีบริษัทการเงินเป็นของตัวเองบ้าง เรียกว่าอุตสาหกรรมมาให้ผู้ถือหุ้นจริง ๆ)

เรื่องราวต่าง ๆ เหล่านี้ สามารถใช้เป็นบทเรียนสำหรับผู้บริหารกิจการและผู้ลงทุนได้เป็นอย่างดี เสียดยายอยู่อย่างหนึ่งว่า ข้อมูลเหล่านี้ยิ่งนับวันจะยิ่งค้นคว้าได้ยากเต็มที่

ใครก็ตามที่อยากกระโจนเข้าเวทีตลาดหุ้นต้องรู้เล่ห์เหลี่ยม และศึกษาประวัติศาสตร์เหล่านี้เอาไว้ อย่าเห็นแก่ได้

โบราณเขาเปรียบเทียบพวกที่กินไม่เลือก หรือเห็นแก่กิน โลกมาก เหมือนกับปลาหมอต่กินเหยื่อทุกชนิด ในที่สุดก็ต้องติดเบ็ดอย่างง่าย่ายตาย ถูกคนจับมาแกงกินสบายใจเฉิบ

กระจายไข่ใส่ตะกร้า

คนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง มักจะชอบทำอะไรและตัดสินใจด้วยตนเอง และยังไม่ค่อยยอมแพ้อะไรง่าย ๆ พลัดแล้วก็ต้องลองใหม่ไปเรื่อย ๆ ซึ่งก็เป็นเรื่องที่ดี ถ้าสิ่งที่จะทำนั้นมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจน

เช่นเดียวกับการเล่นหุ้น ต้องมีหลักการ มีการกำหนดเป้าหมายว่าทำไปเพื่ออะไร (เอ แปลก ไม่น่าถาม ก็เพื่อกำไรนี่สิ)

โดยทั่วไปคนที่ซื้อขายหุ้นก็เพื่อต้องการสร้างความมั่งคั่งในอนาคต แต่ก็ยังมีบางคนที่ทำเพื่อวัตถุประสงค์อื่น เช่น ซื้อหุ้นเพื่อเข้าไปก่องาน การประชุมผู้ถือหุ้น และข่มขู่เรียกเงินค่าปิดปากจากบริษัท (นี่เรื่องจริงนะ ในญี่ปุ่นจะมีเป็นแก๊งเลย) หรือไม่ก็บางคนขายหุ้นในราคาต่ำกว่าราคาตลาดเพื่อเลี้ยงภาษี เป็นต้น

ในการเล่นหุ้นตามปกติวิสัย หลักการสำคัญต้องรู้จักบริหารความเสี่ยงและอัตราผลตอบแทนให้เหมาะสม และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ เช่น ถ้าไม่ต้องการเสี่ยงมากก็ควรเลือกลงทุนในพันธบัตร เป็นต้น

นอกจากนี้ การกระจายความเสี่ยงโดยการลงทุนในหุ้นหลายตัวที่ภาษาตลาดหุ้นเรียกว่า **พอร์ตโฟลิโอ (Portfolio)** ขอเรียกสั้น ๆ ว่า “พอร์ต” ก็แล้วกัน ก็เป็นวิธีหนึ่ง

การบริหารพอร์ต สามารถทำได้สองลักษณะ คือ จัดการให้อัตราความเสี่ยงลดลงในขณะที่อัตราผลตอบแทนที่คาดหวังยังคงเดิม หรือทำในลักษณะที่อัตราความเสี่ยงคงที่ ในขณะที่อัตราผลตอบแทนที่คาดหวังสูงขึ้น

นักการเงินได้ทำการทดลองและพิสูจน์กันแล้วว่าสามารถทำได้ โดยการหาค่าความสัมพันธ์ของราคาหุ้นแต่ละตัวกับดัชนีราคาหุ้นว่า เมื่อ

ความมั่งคั่ง

ดัชนีราคาหุ้นเปลี่ยนแปลงไปที่ระดับหนึ่ง ราคาหุ้นก็จะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันหรือไม่ น้อยกว่าหรือมากกว่ากันแค่ไหน

จากแนวคิดของทฤษฎีนี้ก็คือ ถ้าใครไม่อยากเสี่ยงมาก (ขณะที่ตลาดหุ้นนั้นก็มีความเสี่ยงอยู่แล้ว) ก็ควรเลือกซื้อขายหุ้นที่ราคาเปลี่ยนแปลงขึ้นลงน้อยกว่าดัชนีตลาด หมายความว่า ถ้าดัชนีลดลงส่วนหนึ่ง ราคาหุ้นที่ว่าจะลดลงเหมือนกันแต่น้อยกว่า อย่างนี้ถึงขาดทุนก็ขาดทุนน้อยกว่าในทางกลับกัน ราคาหุ้นก็ขึ้นช้ากว่า นั่นก็หมายถึงกำไรน้อยกว่าด้วย

ไหน ๆ พูดเรื่องนี้ ก็อยากให้อู๋จ๊กกับศัพทเทคนิคกันหน่อย ค่าความสัมพันธ์ระหว่างหุ้นกับตลาดโดยรวม เรียกกันว่า **เบต้า (Beta)** ซึ่งจะเป็นได้ทั้งเลขบวกและเลขลบ อธิบายได้ว่า หุ้นที่มีเบต้าเท่ากับบวก 1 นั้น จะเคลื่อนไหวไปในทางเดียวกันกับตลาดหุ้นทุกประการ ติดสอยห้อยตามกันไปทุกอย่างก้าว

แต่ถ้าค่าเป็นเลขลบ หมายความว่า ชาตินี้อย่าได้พบกันเลย เธอไปขาย ฉันไปชิวา หรือเธอเดินหน้า ฉันถอยหลัง

ดังนั้น ในการจัดหุ้นเข้าพอร์ตจึงต้องคำนึงถึงค่าเบต้าให้แตกต่างกันด้วย เป็นการเผื่อไว้ทุกกรณี คือ มีหุ้นที่เบต้าเป็นบวกบ้าง และเป็นลบบ้าง เรียกว่าขอมิเอี่ยวด้วยทุกสถานการณ์

ตัวแปรอีกอย่างหนึ่งของการจัดพอร์ต คือ น้ำหนักของหุ้นแต่ละตัวที่เราจะให้น้ำหนัก ในที่นี้หมายถึง จำนวนเงินลงทุนว่าจะแบ่งให้หุ้นตัวไหนในสัดส่วนเท่าใด มากหรือน้อยอย่างไร และต้องหมั่นติดตามผล และปรับพอร์ตบ้างเป็นครั้งคราว ซึ่งเดี๋ยวนี้เป็นเรื่องที่ยากมาก

โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปที่ใช้บริหารพอร์ตมีมากมายหลายตัว หรือถ้าจะเรียนรู้อะไรก็ได้ไม่ยาก ก่อนตัดสินใจรับพอร์ตทดลองเล่นกับตัวเลขดู จะรู้ได้ทันทีว่าฐานะของพอร์ตจะเป็นอย่างไร อัตราผลตอบแทนจะเพิ่มขึ้นหรือลดลง และความเสี่ยงจะเปลี่ยนไปในระดับที่เราจะรับไหวหรือไม่

นอกจากจะต้องพิจารณาความสัมพันธ์ของหุ้นแล้ว ยังต้องดูทิศทางของตลาดหุ้นด้วย เมื่อใดที่รู้ว่าตลาดอยู่ในภาวะขาลง ก็ควรเลือกซื้อหุ้นที่มีค่าความสัมพันธ์กับตลาดต่ำ แต่เมื่อใดก็ตามที่ตลาดหุ้นเป็นช่วงขาขึ้น ก็ต้องเปลี่ยนไปเล่นหุ้นตัวที่มีค่าความสัมพันธ์กับตลาดสูง

มีผู้เปรียบเทียบการกระจายความเสี่ยงในการลงทุน เหมือนกับการแยกไข่ไปใส่ไว้ในตะกร้าหลาย ๆ ใบ เพราะถ้าไม่แยกแล้ว เกิดอะไรขึ้น ไข่ที่รวมอยู่ในตะกร้าใบเดียวกันอาจกระทบกัน และสุดท้ายก็อาจจะแตกหมด

แต่ก็ไม่ควรใส่ไว้ในหลายตะกร้าจนไม่มีปัญญาจะถือก็แล้วกัน

การกระจายความเสี่ยงในการลงทุนไม่ได้จำกัดเฉพาะเลือกลงทุนในหุ้นหลายตัวเท่านั้น ความหมายในวงกว้างยังรวมความไปถึงการต้องกระจายความเสี่ยงไปลงทุนในตราสารทางการเงินหลายชนิดด้วย ซึ่งอาจเป็นการถือหุ้นกู้ หรือพันธบัตร และแม้กระทั่งฝากแบงก์ เรียกว่าต้องเล่นกันทั้งตลาดหุ้นและตลาดเงิน แต่จะในสัดส่วนอย่างไร เท่าไร ขึ้นอยู่กับอัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงของตลาดหุ้นและตลาดเงิน และยังขึ้นอยู่กับความพอใจของเราด้วย

ถ้าเงินไม่พอ แทนที่จะเปิดพอร์ตเอง ก็อาจจะไปรวมกับพอร์ตที่เขากำหนดไว้แล้วก็ได้ เช่น กองทุนประเภทต่าง ๆ ที่มีอยู่ เพราะเป็นที่พิสูจน์แล้วว่า ถ้าลงทุนในสินทรัพย์สองอย่างที่มีอัตราผลตอบแทนเท่ากันและความเสี่ยงเท่ากัน จะเป็นผลทำให้อัตราผลตอบแทนรวมเท่ากับค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของทั้งสองอย่าง แต่ขณะเดียวกันอัตราความเสี่ยงจะน้อยกว่าเดิม

จากหลักการนี้ชี้ให้เห็นว่า ยิ่งกระจายการลงทุนออกไปยิ่งมากเท่าใด อัตราความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากตัวสินทรัพย์นั้นจะถูกขจัดออกไปจนเหลือเพียงความเสี่ยงของตลาดอย่างเดียว ซึ่งความเสี่ยงประเภทนี้ (อัตราเงินเฟ้อ ภาวะการเมือง...) เป็นความเสี่ยงที่ไม่อาจขจัดได้

ต้องการสี่

.....

คนมีเงินออมจึงจำเป็นต้องหาทางลงทุน

.....

อย่างน้อยก็เพื่อรักษาค่าเงินเอาไว้

.....

ผู้หลักผู้ใหญ่ เคยสอนไว้ว่า เงินทองที่หาได้ต้องแบ่งไว้เป็นสองส่วน **หนึ่ง** เก็บไว้ใช้ในสิ่งจำเป็นกับเก็บออมไว้ในยามฉุกเฉิน **สอง** เก็บไว้

ใช้เมื่อยามแก่เฒ่าและเก็บออมไว้ให้ลูกหลานมัน

นั่นอาจจะเป็นเพราะว่าสมัยโน้นคนยังไม่รู้จักธนาคาร มีทรัพย์สินเงินทองต้องเก็บไว้กับตัว แต่เดี๋ยวนี้อะไรต่ออะไรต่างก็เปลี่ยนแปลงไป (ยกเว้นความโลภของคน ขอแซวสักนิดก็ยิ่งดี) เงินทองที่มีหากเก็บไว้กับตัวเฉย ๆ ก็มีแต่จะเสื่อมค่าลงทุกวัน ๆ

ดูกันง่าย ๆ เราเคยใช้เงินเพียง 38 บาท แลกเงินได้ 1 เหรียญสหรัฐฯ แต่ทุกวันนี้เราต้องใช้เงินถึงกว่า 40 บาท ถึงจะแลกเงินเหรียญสหรัฐฯได้เท่าเดิม ค่าของเงินบาทหายไปเยอะเลยทีเดียว

คนมีเงินออมจึงจำเป็นต้องหาทางลงทุน อย่างน้อยก็เพื่อรักษาค่าเงินเอาไว้

ปัจจุบัน การจัดการเรื่องการเงินของบุคคลจึงต้องแบ่งส่วนย่อยมากขึ้น ตามกิจกรรมและเป้าหมายชีวิตของแต่ละคน คนที่มีรายได้แล้ว อย่างน้อยก็ต้องแบ่งเป็นสี่ส่วนก่อนละ ส่วนคนที่ยังอยู่ในพวงบุงการอุปถัมภ์ก็ต้องเตรียมคิดเอาไว้

รายได้ที่หามาด้วยน้ำพักน้ำแรงนั้น **ส่วนที่หนึ่ง** ต้องกันไว้เพื่อการใช้จ่ายปกติประจำวัน เดือน ปี รายจ่ายบางอย่างอาจยึดได้หดได้ เช่น ค่า

เดินทาง ปกติเคยขับรถไปทำงานทุกวัน ช่วงที่ราคาน้ำมันเพิ่มขึ้น กังวลใช้รถส่วนตัวเสียบ้าง หรือที่เคยขับซึ่งก็ลดความเร็วลงบ้าง เพื่อเป็นการประหยัดค่าน้ำมัน

ส่วนที่สอง ควรกันไว้เป็นเงินสะสมเพื่อใช้ในยามจำเป็น เช่น เป็นค่ารักษาพยาบาลยามที่เจ็บป่วย หรือแม้ไม่เจ็บป่วยก็ต้องมีเผื่อไว้เพื่อการรักษาสุขภาพพลานามัยให้สมบูรณ์แข็งแรง อย่างที่โบราณว่า ความไม่มีโรคเป็นลาภอันประเสริฐ อันนี้หมายถึงรวมทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต

สุขภาพจิตนี้สำคัญมาก เพราะเห็นข่าวการแก้ปัญหาชีวิตด้วยวิธีการที่รุนแรงในหนังสือพิมพ์แล้วน่าสลดใจจริง ๆ

เอาละ มาว่ากันต่อใน**ส่วนที่สาม**ของรายได้ ส่วนนี้เป็นของการออม ไม่ว่าจะด้วยวิธีใดก็ตามแต่ ถือได้ว่าเป็นส่วนที่เก็บสงวนไว้ใช้เมื่อยามชรา อาจทำในรูปของการสมทบเงินเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ทำประกันชีวิต ฝากประจำกับธนาคาร หรือแม้กระทั่งซื้อหุ้น ซื้อพันธบัตร แล้วแต่ความพร้อมของแต่ละคน

ส่วนที่สี่ ไม่ค่อยจะมีใครนึกถึงเท่าไรในปัจจุบัน แต่ปู่ตายายของเราได้ปฏิบัติกันมานานแล้ว ได้แก่ การทำบุญทำทาน รวมถึงการบริจาคเพื่อประโยชน์แก่สังคม (มีมาแล้ว ในปัจจุบันจึงมีคนเห็นแก่ตัวมากกว่าแต่ก่อน)

ที่นี้มาว่ากันแต่เฉพาะในส่วนของการลงทุน เดียวนี้มีทางเลือกให้เราเลือกลงทุนได้มากมาย ขึ้นอยู่กับความพร้อมของแต่ละปัจเจกบุคคล 4 ด้าน

หนึ่ง **ความสามารถทางการเงิน** มีเงินมากก็มีทางเลือกมาก ถ้าจำนวนเงินที่จะลงทุนมีน้อย ทางเลือกในการลงทุนก็มีจำกัด บางคนอยากเล่นหุ้น แต่พอลงถามว่ามีเงินเท่าไร ตอบอย่างภาคภูมิใจว่ามีอยู่ 500 บาท (ไอ้โฮ มีนไปเลย)

ความมั่งคั่ง

ปัจจัยที่สอง **ความจำเป็นในการใช้เงินและระยะเวลาของการออมเงินสั้นหรือยาวแค่ไหน** ถ้ารู้ระยะเวลาที่แน่นอนว่าต้องการใช้เงินเมื่อใด เช่น ในหนึ่งปีข้างหน้า ทางเลือกที่เหมาะสมก็คือ เอาไปฝากกับสถาบันการเงินที่มีระยะเวลาและอัตราผลตอบแทนที่แน่นอน

หรือบอกไม่ได้ว่าจะต้องใช้เงินเมื่อใด แต่ต้องการสภาพคล่องเป็นสำคัญ ก็อาจจะไปลงทุนในตลาดหุ้นได้

ปัจจัยต่อไปเป็นเรื่องของ **ความเข้าใจในการลงทุนและเวลาที่จะดูแลการลงทุน** ผู้ที่มีเงินออมและมีความรู้เกี่ยวกับการลงทุนพอสมควร แต่ไม่มีเวลา ก็อาจเลือกลงทุนกับกองทุนต่าง ๆ ที่เขามีผู้บริหารให้

ปัจจัยสุดท้ายที่สำคัญก็คือ **คุณกล้าเสี่ยงแค่ไหน** ถ้าเงินในใจถึง ลงทุนอะไรก็ไม่สำคัญ เพราะไม่ทำให้เดือดร้อนมาก แต่ถ้าเบียดน้อยหย่อนน้อย ก็ต้องใคร่ครวญให้ถ่องแท้ ซึ่งน้ำหนักให้ตีระหว่างผลตอบแทนกับความเสี่ยงที่คุณยอมรับได้

หากจัดอันดับอัตราผลตอบแทนกับความเสี่ยงในสินทรัพย์ลงทุนที่เป็นตราสารทางการเงินที่มีอยู่ในปัจจุบัน มองได้ดังนี้

สูงสุด (หมายถึงอัตราผลตอบแทน) **และสุดเสี่ยง... ได้แก่...**
หุ้นสามัญ และอันดับรอง ๆ ลงไป คือ หุ้นบุริมสิทธิ หน่วยลงทุน หุ้นกู้แปลงสภาพ หุ้นกู้ธรรมดา พันธบัตร

หลักการสำคัญของการจัดสรรเงินลงทุนที่ทุกคนจะต้องเขียนแปะข้างฝาไว้เป็นข้อเตือนใจ มีดังนี้

หนึ่ง อย่ายึดติดกับตัวสินทรัพย์ลงทุนประเภทใดประเภทหนึ่ง เพราะไม่มีสินทรัพย์ใดที่คงความเสี่ยงไว้ในระดับหนึ่งตลอดไป

จากการศึกษาอัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการลงทุนในอเมริกา พบว่าความเสี่ยงจากการลงทุนในหุ้นสามัญในระยะยาวจะน้อย

กว่าพันธบัตร ทั้งนี้ เป็นเพราะว่าอัตราผลตอบแทนจากหุ้นสามัญ ไม่ว่าจะเป็นส่วนต่างของราคาขายก็ดี หรือเงินปันผลก็ดี จะไม่ได้รับผลกระทบจากภาวะเงินเฟ้อ ขณะที่ผลตอบแทนของพันธบัตรจะถูกผลกระทบ ทำให้มูลค่าที่แท้จริงของผลตอบแทนจะน้อยกว่า หรือกำลังซื้อของเราลดลง

สอง ต้องกำหนดอัตราผลตอบแทนที่ต้องการ หรือมีสิ่งที่จะใช้เปรียบเทียบให้ชัด เขาบอกว่าเวลาลงทุนอย่าเพียงแต่หวังว่าจะต้องได้กำไร โดยไม่รู้ว่าจะได้เท่าไร เพราะวิธีนี้คุณจะไม่มีความรู้เลยว่าการลงทุนของคุณ ประสบผลสำเร็จหรือไม่ มีประสิทธิภาพเพียงใด อย่างน้อยก็ต้องเทียบกับอัตราที่คุณคิดว่าควรได้แน่ ๆ อยู่แล้ว เพราะถ้าคุณฝากธนาคาร เอาละคุณได้แน่นอนประมาณ 2 %

ถ้าคุณต้องการอัตราผลตอบแทนเพียงแค่นี้ ก็ไม่ควรไปทำอย่างอื่น นอกจากฝากธนาคาร

สาม ต้องกำหนดระยะเวลาลงทุนให้ชัดเจนว่า คุณต้องการเงินต้น หรือดอกเบี้ยในลักษณะใด อย่างไร เช่น ต้องการสะสมไว้ใช้ตอนเกษียณอายุ หรือต้องการเป็นรายได้ประจำ

ถ้าสามารถบังคับตนเองให้ยึดกฎตามข้อนี้ได้ เท่ากับว่ามีชัยไปกว่าครึ่งแล้ว ที่สำคัญต้องหมั่นใส่ปุ๋ยพรวนดิน หมายถึง ดูแลปรับเปลี่ยนหลักทรัพย์ที่ลงทุน และปรับอัตราส่วนอย่างสม่ำเสมอ ถ้าคุณคำนวณโดยใช้ตัวเลขข้อมูลรายปี ก็ควรปรับอย่างน้อยปีละครั้งหรือน้อยกว่า ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับฐานข้อมูลที่มีว่ามีค่าแค่ไหน

ซื้อขายอนาคต

ตลาดอนุพันธ์
หรือตลาดตราสารอนุพันธ์
แปลตรงตัวก็คือ เป็น
สินค้าที่ชำระค่างอง
สินค้าอันเป็นตัวอ้างอิง

ถ้าเราสามารถหยั่งรู้
อนาคตได้ หรือสามารถทำนายอนาคต
ได้อย่างถูกต้องตรงเผง เราคงไม่ต้อง
เสี่ยงกับอะไร ถึงแม้ว่าขณะนี้เราจะ
ยังไม่ถึงขั้นนั้น แต่ก็มีความพยายาม
อยู่ตลอดเวลา

ในแวดวงของการ
ลงทุนเอง ก็มีการคิดค้นหาวิธีการลด
ความเสี่ยงและเพิ่มผลตอบแทนกัน
อยู่อย่างไม่หยุด เกิดนวัตกรรมทาง
การเงินมากมาย เคยได้ยินคำว่า
ตลาดล่วงหน้า กันบ้างไหม

แนวคิดของเรื่องนี้ก็มาจากฝรั่งอีกนั่นแหละ (เอ... เมื่อไรจะมีตำรา
สากลที่บอกว่ามาจากความคิดของคนไทยบ้างนะ)

เริ่มมาจากการซื้อขายผลิตผลทางการเกษตร ซึ่งถือว่าเป็นหน่วย
ที่สำคัญที่สุดของระบบเศรษฐกิจดั้งเดิม แม้แต่ในประเทศอุตสาหกรรมก็ตาม
กิจกรรมทางการเกษตรก็ยังคงเป็นสิ่งที่รัฐยังต้องให้การสนับสนุน (เพราะ
คนเรายังต้องกินเพื่ออยู่ เอ๊ะ ... หรืออยู่เพื่อกิน)

ที่นี้การเกษตรก็มีปัญหาเยอะ ปีใดที่ฝนฟ้าดี ผลิตผลก็ดี เมื่อ
ของขายมีมาก ราคาที่ตก ปีไหนฝนแล้งมีภัยธรรมชาติ ราคาผลิตผลดี แต่
เกษตรกรก็ไม่รวยอยู่ดีเพราะไม่มีของจะขาย คนที่ได้ก็คือ พ่อค้าคนกลาง
สรุปแล้วเกษตรกรรับกรรมทั้งขึ้นทั้งล่อง

ฝรั่งเขาก็หาวิธีช่วยเกษตรกรของเขาโดยวิธีหาทางประกันราคา คือ ตกลงซื้อขายกันก่อน แล้วไปผลิตและส่งมอบสินค้ากันในภายหลัง วัตถุประสงค์ก็คือ การรักษาอุปสงค์และอุปทานให้อยู่ในสภาวะสมดุลมากที่สุดเท่าที่จะทำได้

นั่นก็คือจุดเริ่มต้นของตลาดล่วงหน้าสำหรับผลิตผลทางเกษตรที่เกิดขึ้น ซึ่งต่อมาได้ขยายไปถึงการซื้อขายสินค้าอื่น ๆ ไปจนถึงอัตราแลกเปลี่ยน และตราสารทางการเงินทั้งหลาย

ตลาดคอมโมดิตี (Commodities Exchange) ที่ชิคาโก ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นตลาดล่วงหน้าของผลิตผลทางการเกษตรที่ใหญ่ที่สุดในโลก และมีอายุมากกว่า 150 ปี แต่ประเทศที่เริ่มการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้ากลับเป็นญี่ปุ่นกับจีน ที่ทำการซื้อขายกันมากกว่า 6,000 ปีมาแล้ว

หลังจากนั้นนานพอสมควร ตลาดล่วงหน้าทางการเงินถึงได้เกิดตามมา โดยเริ่มที่อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในสกุล เงินสวิส ฟรังก์ และเงินเยน และได้มีการเพิ่มสินค้าทางการเงินเพิ่มขึ้นอีกมากมาย โดยอ้างอิงที่อัตราดอกเบี้ย ราคาหุ้น ดัชนีราคาหุ้น และอื่น ๆ อีกมากมาย

ไม่ว่าจะเป็นตลาดล่วงหน้าสินค้าเกษตร หรือตราสารทางการเงิน ต่างก็เกิดขึ้นด้วยวัตถุประสงค์เดียวกันคือ เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากความผันผวนของราคา อย่างหนึ่ง ความเสี่ยงจากการเบี้ยวของคู่สัญญา อย่างที่สอง และความเสี่ยงต่อสภาพคล่องในการเปลี่ยนการลงทุนไปเป็นเงินสด อย่างสุดท้าย

ตลาดล่วงหน้าเป็นแหล่งกลางที่มีการซื้อขายสัญญาที่อ้างอิงถึงสินทรัพย์อื่น ดังนั้น นักวิชาการจึงเรียกตลาดเหล่านี้ว่า **ตลาดอนุพันธ์** หรือ **ตลาดตราสารอนุพันธ์** แปลตรงตัวก็คือ เป็นสินค้าที่ใช้ราคาของสินค้าอื่นเป็นตัวอ้างอิง ฝรั่งเรียกว่า **ดีริเวทีฟ (Derivatives)** เช่น อนุพันธ์ของหุ้น ซึ่งเราจะขยายความให้เป็นที่เข้าใจต่อไป

ความมั่งคั่ง

ทำไมเมื่อเราสามารถที่จะซื้อหรือขายหุ้นในตลาดปัจจุบันได้อยู่แล้ว มีเหตุผลหรือความจำเป็นอะไรที่จะต้องหาเรื่องเสี่ยงซื้อขายในตลาดล่วงหน้า แต่ข้อเท็จจริงกลับกลายเป็นว่า การมีตลาดล่วงหน้านั้นเป็นการป้องกันความเสี่ยง ไม่ใช่เพิ่มความเสี่ยง

นี่ ลองสมมุติตัวอย่างเพื่อให้ได้เข้าใจมากขึ้น (บทนี้เนื้อหาค่อนข้างยาก ก่อนอ่านขอแนะนำให้นั่งสมาธิก่อนซัก 5 นาที).....

เอาละ ถ้าพร้อมแล้ว เริ่มกันเลย

สมมุติว่า ขณะนี้เรามีเงินที่ยังไม่มีความจำเป็นต้องใช้อยู่ 1 แสนบาท กะว่าอีกหกเดือนข้างหน้าจึงจะใช้ ถ้าไม่คิดอะไรมากก็นำไปฝากประจำกับธนาคาร โดยมีกำหนดเวลา 6 เดือน ในอัตราดอกเบี้ย 2.5% นี่เป็นวิธีที่ง่ายที่สุดและปลอดภัย (เว้นแต่จะเกิดเหตุการณ์ธนาคารปิดกิจการ)

แต่ถ้าเห็นว่าอัตราดอกเบี้ยค่อนข้างต่ำ จะนำไปลงทุนอย่างอื่นที่อาจจะให้ผลตอบแทนมากกว่าแต่ความเสี่ยงก็เพิ่มขึ้นด้วย และถ้าคุณจะลองเสี่ยงดู เพื่อนคนหนึ่งแนะนำว่าให้ไปลงทุนซื้อหุ้นของบริษัท...(บอกชื่อไม่ได้ผิดจรรยาบรรณ) แถมยังรับประกันอีกด้วยว่า ภายใน 6 เดือน ราคาหุ้นจะต้องเพิ่มจาก 12 บาทเป็น 18 บาท แห่ง ๆ

เมื่อมาคำนวณอัตราผลตอบแทนดูแล้ว โอ้โฮ มากกว่าฝากธนาคารตั้งไม่รู้กี่สิบเท่า จึงตัดสินใจซื้อ

3 วันต่อมา อากาศประสาทมืดเริ่มหลอนละลือ เพราะราคาหุ้นกลับตกลงไปที่ 1 บาท ถ้าเป็นอย่างนี้ต่อไปเรื่อย ๆ กว่าจะถึง 6 เดือน ตามที่ตั้งใจไว้ ราคามิต่ำกว่า 1 บาทหรือ

ระบบตลาดล่วงหน้าจะเข้ามาช่วยตรงนี้แหละ คือเรามีโอกาสที่จะเข้าไปทำข้อตกลงที่จะขายหุ้นที่เราถืออยู่เป็นการล่วงหน้าได้ ว่าเราต้องการซื้อสิทธิที่จะขายหุ้นให้เขา ในราคา 12 บาท ในวันที่ 30 ธันวาคม 2545

และจ่ายเงินเพื่อซื้อสิทธินั้นไป 2 บาท เงิน 2 บาทที่จ่ายไปนี้ เขาเรียกว่าเป็น **ค่าพรีเมียม (Premium)** ซึ่งจะถูกหรือแพงจะขึ้นอยู่กับว่า โอกาสที่แนวโน้มราคาจะไปในทางใดมีมากแค่ไหน

สมมติต่อไปว่า ถึงวันที่ 30 ธันวาคม ตามสัญญา (เวลาผ่านไปไวเหมือนโกหก) ปรากฏว่าราคาหุ้น...ที่ซื้อขายกันในตลาดหุ้น กลับขึ้นไปเป็น 16 บาท

ถามว่าคุณอยากจะนำหุ้นไปขายในตลาดหุ้นเพื่อได้ราคาที่สูงกว่าหรือจะขายให้กับคู่สัญญาในราคา 12 บาท? ถ้าคุณตัดสินใจยกเลิกข้อตกลงโดยไม่ขายหุ้นให้จะได้หรือไม่?

หากคุณกลับไปอ่านข้อความในสัญญานี้ให้ดี เขาบอกว่าคุณมี **“สิทธิที่จะขาย”** ไม่ใช่ **“ข้อผูกมัด”** ที่คุณต้องขาย **“Right not obligation”** (ขอแถมภาษาอังกฤษหน่อยเถอะ)

ดังนั้น กรณีนี้ คุณมีสิทธิเต็มที่ที่จะไม่ขายให้คู่สัญญา เพื่อเอาหุ้นที่คุณมีนั้นไปขายในตลาดแทนได้

แต่ถ้าสถานการณ์กลับเป็นตรงกันข้ามคือ เมื่อครบกำหนดตามสัญญา ราคาหุ้นกลับตกลงมาเหลือ 6 บาท อย่างนี้ไม่ต้องถามก็รู้ว่า คุณต้องขายให้กับคู่สัญญาแน่ ๆ และคู่สัญญาของคุณก็ต้องรับซื้อในราคาที่ตกลงกันไว้คือ 12 บาท จะบิดพลิ้วไม่ได้

ข้อตกลงในสิทธิที่จะซื้อหรือขายนี้แหละ ในวงการเขาเรียกทับศัพท์ว่า **ออปชัน (Options)** ที่นี้ก็ขึ้นอยู่กับว่าสินค้าอ้างอิงที่ระบุในสัญญานั้นเป็นอะไร ถ้าเป็นหุ้นก็เรียก **สต็อค ออปชัน (Stock Options)** ถ้าเป็นดัชนีราคาหุ้นเขาก็เรียก **อินเด็กซ์ ออปชัน (Index Options)**

ความมั่งคั่ง

ใครบ้างไม่อยากมี

จากตัวอย่างที่พูดถึงข้างต้นเป็นสิทธิที่จะขาย เรียกว่า **พุต ออปชัน (Put Options)** ในขณะที่เดียวกันเขาก็มีสิทธิที่จะซื้อด้วย เรียกว่า **คอล ออปชัน (Call Options)**

โดยสรุป ถ้าเราซื้อหุ้นไปแล้วกลัวราคาจะลดลงก็ซื้อ **พุต ออปชัน** เป็นการประกันความเสี่ยงไว้ หรือถ้าอยากจะทำซื้อหุ้นในอนาคต แต่กลัวว่าราคาจะแพงกว่าปัจจุบัน ก็ซื้อ **คอล ออปชัน** ไว้ เป็นหลักการเดียวกับการทำประกันภัย

คุณอาจจะเคยได้ยินคำว่า **ตลาดฟิวเจอร์ส (Futures Market)** หลักการก็คล้ายกับออปชัน เพียงแต่เงื่อนไขในสัญญา นั้น ถือเป็น **“ข้อผูกมัด”** สำหรับทั้งสองฝ่ายที่จะต้องดำเนินการตามสัญญา ไม่มีสิทธิเลือกเหมือนออปชัน

สิ่งที่นิยมซื้อขายกันในตลาดฟิวเจอร์สนี้ ก็คือ **ดัชนีราคาหุ้น** เรียกว่า **“อินเด็กซ์ ฟิวเจอร์ส” (Index Futures)**

กลุ่มผู้ที่เข้าไปทำสัญญาจะซื้อหุ้นหรือขายหุ้นก็ดี ก็ด้วยเหตุผลเพื่อที่ประกันความเสี่ยงไม่ให้เกิดกับการลงทุนของตน ดังนั้น จึงมีการเรียกขานคนกลุ่มนี้ว่าเป็น **เฮดเจอร์ (Hedger)**

ส่วนผู้ที่ออกสัญญาไปขาย ก็เป็นคนอีกกลุ่มหนึ่งที่มองแนวโน้มตลาดในทางตรงกันข้าม ยกตัวอย่างเช่น ขณะที่คนส่วนใหญ่มองว่าตลาดมีแนวโน้มลดลง แต่คนกลุ่มนี้มองว่าอาจจะเพิ่มขึ้นได้ และถ้าเหตุการณ์เป็นจริงดังที่คาดคะเน เขาก็ไม่ต้องรับภาระจ่ายเงินซื้อหุ้นตามสัญญา เท่ากับว่าได้กำไรจากค่าพรีเมียมไปฟรี ๆ คนกลุ่มนี้ชื่อเรียกกันในแวดวงว่า **นักเก็งกำไร หรือ สเปคคิวเลเตอร์ (Speculator)**

คนสองกลุ่มนี้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของตลาดล่วงหน้า ถ้ามีพวกใดพวกหนึ่งมากเกินไป กลไกของราคาและเสถียรภาพของตลาด ก็จะถูกกระทบ

ข่าวที่โด่งดังที่สุดที่เกี่ยวกับตลาดล่วงหน้าในทศวรรษที่ผ่านมา (กุมภาพันธ์ 2538) เห็นจะได้แก่กรณีที่ นายนิค ลีสัน ผู้จัดการค้าหุ้นของบริษัทแบริงไนลิ่งคโปร์ เอาเงินของบริษัทไปเล่นเก็งกำไรในตลาดล่วงหน้าที่สิงคโปร์ โดยซื้ออินเด็กซ์ ฟิวเจอร์สของดัชนีราคาหุ้นนิคเกอิ เพราะคาดว่าตลาดหุ้นญี่ปุ่นจะขึ้น แต่เหตุการณ์กลับตรงกันข้าม ดัชนีกลับปัดหัวลง แต่ลีสันไม่ยอมแพ้วางจะเอาคืน และกลับนำเงินของบริษัททุ่มลงไปอีก รวมเงินที่เขาลงไปทั้งหมด 1.4 หมื่นล้านเหรียญสหรัฐฯ (มูลค่าตอนนั้นก็ 4 แสนล้านบาท) โดยเขาหวังว่าจะได้กำไรคืนมาหลายหมื่นล้านเหรียญ แต่ในที่สุดก็พลาด

ที่บอกว่าเป็นเหตุการณ์ที่ต้องบันทึกไว้ในประวัติศาสตร์ เพราะผลการกระทำโดยพลการของนายนิค ลีสัน ในครั้งนั้น ถึงกับทำให้ธนาคารแบริงแห่งลอนดอน ซึ่งเป็นบริษัทแม่และเป็นธนาคารที่เก่าแก่ที่สุดในอังกฤษ ถึงกับล้มละลาย นอกจากนั้น ปัญหาการควบคุมภายในของธนาคารที่หย่อนยาน ยังส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงของธนาคารชาติอังกฤษด้วย ที่ถูกตั้งข้อกังขาว่าเหตุใดระบบการควบคุมและการตรวจสอบ จึงไม่สามารถพบเบาะแสมาก่อนเลยหรืออย่างไร (งงและช่วยกันไปเลย)

ปิดกรุ

ถ้าเราสามารถหยั่งรู้เหตุการณ์ที่จะเกิดล่วงหน้าได้ ชีวิตนี้มันคงจะแข็งเส้นดี

ทำไมกลับเป็นอย่างนั้นไป

ที่นี้ ลองสมมุติว่า คุณรู้ว่าจะมีเหตุการณ์ที่เกิดกับคุณนับตั้งแต่วันพรุ่งนี้ไปจนถึงสิ้นปี ดังนี้

พรุ่งนี้คุณจะต้องไปทำงานตามปกติเหมือนเช่นที่ผ่านมา จนถึงเดือนหน้า คุณจะม่ปากเสียงกับหัวหน้างานด้วยเรื่องจ๊ับจ๊อย แต่ด้วยที่ริมนားของคุณ คุณยื่นใบลาออกจากงานทันที

เดือนถัดไป คุณบังเอิญเจอเพื่อนเก่าที่เคยเรียนหนังสือด้วยกัน หล่อนกำลังจะเดินทางไปต่างประเทศ และคุณได้ไปทำงานแทนหล่อน

เดือนที่สามถึงเดือนที่เจ็ด ไม่มีเหตุการณ์อะไรพิเศษ

เดือนที่แปด คุณจะโชคดีถูกล็อตเตอรี่ แต่เป็นเพียงรางวัลเลขท้ายสองตัว เลยถือโอกาสไปฉลองกับเพื่อนฝูง ต้องควักกระเป๋าจ่ายเพิ่มอีก 1 พันบาท แถมยังไม่สบายไปหลายวันเพราะอาหารเป็นพิษ

พอหายป่วยก็กลับไปทำงานตามปกติ งานที่ทำก็น่าเบื่อมาก แต่จะเปลี่ยนงานก็หายาก จึงต้องทนทำที่เดิมไประยะหนึ่ง

เดือนสุดท้ายของปี คุณโชคดีได้เปลี่ยนงานใหม่ คราวนี้ได้เงินเดือนน้อยกว่าเดิม แต่ที่ทำงานอยู่ใกล้บ้าน ใช้เวลาเดินทางเพียง 15 นาที เทียบกับที่เก่าเสียเวลาเป็นชั่วโมง....

ลองหลับตานึกสภาพดูว่าถ้าวูทุกอย่างเป็นการล่วงหน้าอย่างนี้

ก่อนออกจากบ้านเพียงเปิดดูคำทำนายก็รู้ทุกอย่างแบบนี้ คุณจะหาความ
ตื่นเต้นในชีวิตได้อย่างไร (เออ ชักจะเห็นด้วยซะแล้วสิ)

หรือในทางกลับกัน ถ้าไม่รู้ไม่สนอนาคตเลย ชีวิตก็คงจะสับสน
วุ่นวายทีเดียว ฉะนั้นถ้าไม่ยอมให้ชีวิตเจออะไรที่เซอร์ไพรซ์บ่อย ๆ ลอง
วางแผนชีวิตดูบ้างก็คงจะดี

อายุคนเราแบ่งได้เป็น 6 ช่วงเวลาที่สำคัญ (ตามพฤติกรรมของการ
การใช้ชีวิต) ดังนี้

ช่วงแรก ระยะเวลาแรกเกิดถึง 5 ขวบ เรียกว่า ช่วงทารก ใหนู อีหนู
(หมายถึงเด็กเล็ก ๆ ไม่ใช่เป็นผู้ใหญ่แล้วเรียกแทนตัวเองว่าหนู) ทั้งหมดได้
แต่กินกับนอนและเล่นบ้างตามประสา แต่ก็นับเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของ
การปูพื้นฐานทางด้านจิตใจและอารมณ์

ช่วงที่สอง 5 ถึง 15 ปี เรียกว่า ช่วงแห่งความซน ซึ่งเป็นเรื่อง
ปกติของเด็กที่เริ่มอยากรู้อยากเห็น จึงเป็นไปได้ที่จะห้าม (เว้นแต่จะเป็นง่อย)

ช่วงที่สาม อายุ 15 ถึง 25 ปี ถือเป็นช่วงแห่งการเรียนรู้ เรียนทุกอย่าง
เรียนวิชาการ เริ่มเรียนรู้ชีวิต ผู้ที่ผ่านช่วงนี้ดีจะมีโอกาสประสบความสำเร็จ
ในชีวิต

ช่วงที่สี่ อายุ 25 ถึง 40 ปี เป็นช่วงของการลองวิชา พันธุ์
มหาวิทยาลัยแล้ว คนวัยนี้มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง คิดว่าข้าแน่กว่าคนอื่น
จึงมักจะไม่ค่อยอยู่กับที่ ย้ายที่อยู่ ย้ายงานบ่อย ๆ เปลี่ยนแนวความคิดได้อย่าง
รวดเร็ว นับเป็นช่วงเวลาของการลองถูกลองผิด

ช่วงที่ห้า อายุ 40 ถึง 55 ปี ถือเป็นช่วงเริ่มต้นของชีวิตผู้ใหญ่
อย่างแท้จริง เพราะถือว่าได้ลองมาหมดแล้ว รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้ว่าอะไรถูก
อะไรผิด และเป็นระยะของการตั้งหลักปักฐาน เป็นช่วงของการเก็บเกี่ยว
ประสบการณ์ ความรู้ความชำนาญ และสามารถเรียนรู้ร่วมกับชีวิตได้อย่าง

ความมั่งคั่ง

เต็มสูบ อย่างที่ฝรั่งเขาว่า ชีวิตเริ่มต้นที่ 40 (ใครที่ไม่เป็นอย่างนั้น น่าจะไปเกิดใหม่ให้รู้แล้วรูดไปเสีย)

ช่วงที่หก อันเป็นช่วงสุดท้าย คือ อายุตั้งแต่ 55 ปี ไปจนถึงอายุชั้ย (แล้วแต่ใครอายุสั้นหรืออายุยืน) เป็นระยะที่คนเริ่มผ่อนกำลังเครื่องลง อะไรที่เคยสุด ๆ ก็ต้องผ่อนลง ทำตัวให้เป็นผู้ใหญ่น่านับถือ ทำหน้าที่สอนสิ่งที่ดี ๆ ให้กับคนรุ่นหลัง อุทิศตนใช้ประสบการณ์ให้เป็นประโยชน์แก่สังคมบ้าง

ถ้าเป็นละคร นี่ก็คือฉากสุดท้ายที่การแสดงใกล้จะอวสาน (แฮปปี้เอนด์) ความเคลื่อนไหวเริ่มแผ่วลง แสงสีค่อย ๆหรี่และสลัวลง จนกระทั่งฉากเคลื่อนไหวเข้าหากัน คงเหลือทิ้งไว้แต่ความทรงจำและความประทับใจเท่านั้น

แปลกที่คนจำนวนไม่น้อยช่างไม่เคยคำนึงถึงสังขาร (ยังกระสันอยากรวย อยากดังตอนแก ไม่ได้ว่าใครนะ) ไม่ยอมรับรู้จังหวะของชีวิต ถ้าจะว่าไปก็เหมือนกับเขารด 4 สูบไปลงแข่งกับรด 6 สูบ 16 วาล์ว แถมติดเทอร์โบอีกต่างหาก

ไม่ต้องบอกก็รู้ว่า มีแต่ทางแพ้กับแพ้

จากช่วงอายุและพฤติกรรมการใช้ชีวิตของคนเราข้างต้น ทำให้เราพอที่จะกำหนดแผนการลงทุนเพื่ออนาคตได้

ตอนเป็นเด็กและอยู่ในวัยเรียน หน้าที่หลักก็คือ หมั่นศึกษาหาความรู้ และรู้จักเก็บออมบ้างเป็นเบื้องต้น (ฝากออมทรัพย์กับธนาคาร) วันละนิดวันละหน่อย พอเรียนจบก็คงพอจะได้สักก้อนหนึ่งละ

ช่วงทำงานน่าจะเป็นโอกาสที่ดีที่จะออมได้มากขึ้นเพราะมีรายได้แล้ว แต่เนื่องจากคนวัยนี้ยังต้องมีภาระที่จะต้องจ่ายเงิน เพื่อซื้อบ้าน ซื้อรถ ซื้อสรรพสิ่งจำเป็นทั้งหลาย รวมถึงการสร้างครอบครัว การลงทุนจึงควรต้องมีระยะเวลาที่เหมาะสมกับการใช้จ่าย เช่น ฝากประจำ ที่มีอัตราผลตอบแทน

เป็นงวด ๆ แนนอนและระยะเวลาได้ถนอนแนนอน หรือถ้ารายได้มากพอ อาจจะแบ่งส่วนหนึ่งไปลงทุนระยะยาวได้เลย เช่น การสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนบำเหน็จบำนาญ หรือทำประกันชีวิต

ช่วงที่ตั้งหลักได้แล้ว มีปัจจัยสี่เรียบร้อยและพอมีเงินเหลือที่จะลงทุนหาผลตอบแทน (นอกเหนือที่จัดสรรไว้หลังเกษียณแล้ว) ก็อาจจะลงทุนในหลักทรัพย์อื่นได้ตามความถนัด เช่น ซื้อหน่วยลงทุน หุ้น และอื่น ๆ

คุณเชื่อหรือไม่ ถ้าคุณเริ่มสะสมในลักษณะดอกเบี้ยทบต้น โดยขณะนั้นได้ดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.2 ต่อปี ในระยะเวลา 10 ปี คุณจะ มีเงินเป็นสองเท่า

ดังนั้น ถ้าคุณเริ่มที่ 100 บาท คุณจะ มี 200 บาท ภายใน 10 ปี และถ้าคุณฝาก 1 ล้านบาท มันจะเป็น 2 ล้านบาท ในระยะเวลาที่เท่า

หรือบรรดาพ่อแม่ทั้งหลาย ถ้าคุณเริ่มเปิดบัญชีให้ลูกคุณทันทีที่เกิด 1,000 บาท โดยอัตราดอกเบี้ยขณะนั้นอยู่ที่ร้อยละ 3 ต่อปี พอเขาอายุเข้าเบญจเพศ 24-25 ปี ลูกคุณจะมีเงินเพิ่มเป็นสองเท่าอย่างง่าย ๆ และคาดว่าอัตราดอกเบี้ยมันคงจะไม่ต่ำเตี้ยอย่างนี้ตลอดไปหรอก

ถ้าคิดอยากจะรวยเป็นเศรษฐีก็ต้องเริ่มคิดเริ่มทำตั้งแต่อายุยังน้อย ๆ หรืออย่างน้อยก็เริ่มคิดเริ่มทำช่วงที่ยังมีเรี่ยวมีแรงอยู่ เพราะการที่ชีวิตจะสมบูรณ์พูนสุขได้ มันต้องใช้เวลาและความอดทน ไม่มีทางลัด

คุณเองก็ทำได้ ถ้าเริ่มคิดเริ่มทำเสียแต่บัดนี้

จะรวยหรือไม่ ขอให้ท่านมีความมุ่งมั่นตั้งแต่วันนี้

สวัสดีครับ (ขอบคุณที่ทนอ่านจนจบ)

พลิกปูมตลาดหุ้นไทย

บอกเล่าเหตุการณ์สำคัญบางเหตุการณ์

- พ.ศ. 2517 20 พ.ค. ประกาศใช้พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ.2517
- 20 ธ.ค. นายศุภกรี แก้วเจริญ เป็นผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ คนแรก
- พ.ศ. 2518 30 เม.ย. เปิดทำการซื้อขายหลักทรัพย์เป็นวันแรก มีบริษัทจดทะเบียน 21 บริษัท
- พ.ศ. 2519 27 ม.ค. ตลาดหลักทรัพย์กำหนดอัตราค่านายหน้าในการซื้อขาย ร้อยละ 0.5 และอัตราขั้นต่ำ 50 บาท
- พ.ศ. 2520 1 ก.ค. นายณรงค์ จุลชาติ เป็นผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ คนที่ 2
- 15 ส.ค. ตลาดหลักทรัพย์ออกกฎหมายผู้ลงทุนเข้าไปในห้องค้าหลักทรัพย์
- พ.ย. รัฐบาลออกกฎหมายเรียกเก็บภาษีเงินได้ในอัตราร้อยละ 10 ของกำไรจากการขายหุ้นที่ถือไว้ไม่เกิน 6 เดือน (ต่อมาได้ยกเลิกในเดือนกรกฎาคม 2521)
- พ.ศ. 2521 ก.ค. รัฐบาลออกกฎหมายให้มีการจัดเก็บภาษีการค้ำจากการขายหลักทรัพย์ ในอัตราร้อยละ 0.10
- พ.ศ. 2522 11 พ.ค. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อควบคุมการดำเนินงานของบริษัท ราชารัฐเงินกู้ จำกัด
- พ.ศ. 2523 1 ก.ย. นายไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม เป็นผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ คนที่ 3
- พ.ศ. 2524 26 ม.ค. ตลาดหลักทรัพย์ขยายช่วงราคาซื้อขายหุ้นสูงสุดต่ำสุดประจำวัน จากร้อยละ 5 เป็นร้อยละ 10
- พ.ศ. 2525 1 ส.ค. นางสิริลักษณ์ รัตนากร เป็นผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ คนที่ 4
- พ.ศ. 2527 27 ก.ย. ประกาศใช้ พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2527

- พ.ศ. 2528** 16 ก.ย. นายมารวย ผดุงสิทธิ์ เป็นผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ คนที่ 5
6 พ.ย. ตลาดหลักทรัพย์เป็นเจ้าภาพจัดประชุม East Asian Stock Exchanges ครั้งที่ 4 โดยมีตลาดหลักทรัพย์ในเอเชีย 14 แห่งเข้าร่วมประชุม
- พ.ศ. 2529** 17 ก.พ. ธนาคารแห่งประเทศไทยผ่อนปรนให้ผู้ลงทุนต่างประเทศสามารถ
ส่งเงินออกนอกประเทศได้ และส่งหลักฐานให้ตรวจสอบภายหลัง
เพื่อเป็นการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ
- พ.ศ. 2530** 17 เม.ย. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ประกาศอนุญาตให้บริษัท
จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์สามารถเสนอขายหุ้นใหม่ต่อ
ประชาชนและออกหุ้นกู้ได้
- 18 พ.ค. ตลาดหลักทรัพย์เพิ่มจำนวนบริษัทสมาชิก 2 บริษัท เป็น 30 บริษัท
- 9 ก.ย. ตลาดหลักทรัพย์เริ่มเปิดการซื้อขายในกระดานพิเศษ (ต่างประเทศ)
(Alien Board) เพื่ออำนวยความสะดวกในการซื้อขายหลักทรัพย์ของ
ผู้ลงทุนชาวต่างประเทศ
- 19 ต.ค. เกิดวิกฤตการณ์ที่ตลาดหุ้นนิวยอร์ก ที่รู้จักกันว่า “วันจันทร์ทมิฬ”
(Black Monday) และมีผลกระทบลุกลามไปทั่วโลก
- พ.ศ. 2531** 4 ม.ค. ตลาดหลักทรัพย์รับบริษัทสมาชิกเพิ่มอีก 2 บริษัท เป็น 32 บริษัท
- 14 เม.ย. ตลาดหลักทรัพย์เปิดบริการรับฝากหุ้นจากบริษัทสมาชิกเป็น
ครั้งแรก 7 บริษัท
- พ.ศ. 2532** 12 ม.ค. ชพนช พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ เป็นนายกรัฐมนตรีคนแรกที่มา
เยี่ยมชมกิจการของตลาดหลักทรัพย์
- 15 ก.พ. ตลาดหลักทรัพย์รับบริษัทสมาชิกเพิ่มอีก 3 บริษัท เป็น 35 บริษัท
- 2 ต.ค. ตลาดหลักทรัพย์เริ่มการถ่ายทอดรายงานการซื้อขายหลักทรัพย์
ผ่านสถานีโทรทัศน์ช่อง 7
- 11 ต.ค. ตลาดหลักทรัพย์ลงนามในสัญญากับ Midwest Stock Exchange
ในการพัฒนาระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยคอมพิวเตอร์
- พ.ศ. 2533** 21 พ.ค. ธนาคารแห่งประเทศไทย ประกาศยอมรับพันธบัตร 8 แห่งข้อตกลง
ของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF)
- 15 มิ.ย. ตลาดหลักทรัพย์เข้าเป็นสมาชิกของสมาพันธ์ตลาดหลักทรัพย์
นานาชาติ (FIBV)
- 29 มิ.ย. กระทรวงการคลังอนุมัติให้บริษัทหลักทรัพย์เปิดสำนักงานบริการ
ด้านหลักทรัพย์ในต่างจังหวัดได้

- 12 ก.ค. ตลาดหลักทรัพย์รับบริษัทสมาชิกเพิ่มอีก 5 บริษัท เป็น 40 บริษัท
- 2 ส.ค. เกิดเหตุการณ์กองทหารอิรักบุกยึดประเทศคูเวต เป็นผลทำให้ดัชนีราคาน้ำมันตลาดหลักทรัพย์ลดลงในวันที่ 6 ส.ค. ถึง 88.48 จุด หรือร้อยละ 8.06
- พ.ศ. 2534** 1 ม.ค. ตลาดหลักทรัพย์เปลี่ยนชื่อภาษาอังกฤษจาก “Securities Exchange of Thailand” เป็น “The Stock Exchange of Thailand”
- 19 เม.ย. ตลาดหลักทรัพย์เริ่มนำระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยคอมพิวเตอร์ (ASSET) ใช้กับการซื้อขายหลักทรัพย์ประเภทหน่วยลงทุน
- 27 มิ.ย. ตลาดหลักทรัพย์เปลี่ยนมาใช้ระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยคอมพิวเตอร์(ASSET) เดิมรูปแบบ พร้อมทั้งแบ่งหมวดอุตสาหกรรมใหม่ เป็น 31 หมวด และจัดทำดัชนีราคาหุ้นของทุกหมวดอุตสาหกรรม
- 26 ธ.ค. ตลาดหลักทรัพย์เปิดสำนักงานบริการผู้ลงทุน ที่ อ.หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
- พ.ศ. 2535** 1 ม.ค. กระทรวงการคลังปรับโครงสร้างภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยให้บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์และบริษัทนอกตลาดเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 30 เท่ากัน
- 16 พ.ค. พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ 2535 มีผลบังคับใช้ และมีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)
- 19 พ.ค. เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบทางการเมือง ส่งผลกระทบต่อภาวะตลาดหลักทรัพย์ ทำให้ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์ลดลงในวันเดียว 66.05 จุด หรือคิดเป็นร้อยละ 8.88
- 1 มิ.ย. ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศยกเลิกเพดานอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมของสถาบันการเงินทุกประเภท
- 15 มิ.ย. ตลาดหลักทรัพย์เริ่มใช้ระบบไร้ใบหุ้น (Scriptless System)
- 1 ก.ค. นายเสรี จินตนเสรี เป็นผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ คนที่ 6
- พ.ศ.2536** 1 เม.ย. ตลาดหลักทรัพย์ประกาศใช้ระบบการให้กู้ยืมเงินโดยมีหลักทรัพย์วางเป็นประกัน (Maintenance Margin)

- พ.ศ. 2537** 15 ส.ค. ตลาดหลักทรัพย์กำหนดให้เจ้าหน้าที่การตลาดของบริษัทสมาชิก ต้องมีใบอนุญาต (Sales License)
- 28 ก.ย. ตลาดหลักทรัพย์รับบริษัทสมาชิกเพิ่มอีก 4 บริษัท เป็น 44 บริษัท
- พ.ศ. 2538** 3 ม.ค. บริษัทศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ของตลาดหลักทรัพย์ เริ่มดำเนินงาน
- 8 มี.ค. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเป็นประธานในพิธี วางศิลาฤกษ์อาคารสำนักงานตลาดหลักทรัพย์แห่งใหม่ ณ ถนนรัชดาภิเษก
- 19 ก.ค. ตลาดหลักทรัพย์รับบริษัทสมาชิกเพิ่มอีก 6 บริษัท เป็น 50 บริษัท
- 28 ธ.ค. ปรับปรุงกฎเกณฑ์การให้กู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์ เป็น ระบบ Credit Balance
- พ.ศ. 2539** 17 มิ.ย. ตลาดหลักทรัพย์เผยแพร่ดัชนีราคาหุ้น SET50 Index
- 1 ก.ค. นายสิงห์ ตังทัตสวัสดิ์ เป็นผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ คนที่ 7
- พ.ศ. 2540** 27 มิ.ย. ธนาคารแห่งประเทศไทย ประกาศขายซื้อสถาบันการเงิน 16 แห่ง ที่ประสบปัญหาสภาพคล่องและสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ โดยให้ระบ การดำเนินธุรกิจเป็นระยะเวลา 30 วัน เพื่อหาแนวทางในการ ควบกิจการ
- ก.ค. พ.ศ. 2540 – พ.ศ. 2542** – วิกฤตการณ์เศรษฐกิจและการเงินของประเทศอยู่ในขั้นรุนแรง ส่ง ผลกระทบต่อผลการประกอบการของบริษัทจดทะเบียนในตลาด หลักรัพย์ และภาวะการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์โดยรวม
- พ.ศ. 2542** 21 มิ.ย. ตลาดหลักทรัพย์ใหม่ (Market for Alternative Investment : MAI) เริ่มเปิดดำเนินการ เพื่อเป็นแหล่งระดมทุนระยะยาวสำหรับธุรกิจ ขนาดกลางและขนาดเล็กที่มีศักยภาพ
- 15 ก.ย. นายวิชรรัตน์ วิจิตรวาทการ เป็นผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ คนที่ 8
- พ.ศ. 2543** 10 ม.ค. ตลาดหลักทรัพย์เปิดให้มีการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านอินเทอร์เน็ต
- 2 พ.ค. ตลาดหลักทรัพย์เปิดให้มีการซื้อขายหลักทรัพย์นอกเวลาทำการ (Off-Hour Trading)
- 28 ส.ค. ตลาดหลักทรัพย์ประกาศมาตรการฟื้นฟูและพัฒนาตลาดทุนไทย 23 มาตรการ

- 1 ก.ย. เปลี่ยนแปลงอัตราค่าธรรมเนียมในการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ทุกประเภท เป็นอัตราที่ต่อรองกันได้ โดยมีอัตราขั้นต่ำที่ร้อยละ 0.25
- 21 ก.ย. ตลาดหลักทรัพย์จัดตั้งบริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการออกตราสารประเภทใบแสดงสิทธิในผลประโยชน์ที่เกิดจากหลักทรัพย์อ้างอิงไทย (Non-Voting Depository Receipt : NVDR)
- 1 ต.ค. เปลี่ยนแปลงอัตราค่าธรรมเนียมในการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ เป็นอัตราที่ต่อรองกันได้อย่างเสรี
- 3 พ.ย. ตลาดหลักทรัพย์จัดตั้งบริษัท เซ็ทเทรด ดอท คอม จำกัด เพื่อให้บริการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบเครือข่ายสื่อสารกลาง สำหรับการซื้อขายหลักทรัพย์ทางอินเทอร์เน็ตที่ www.SETTRADE.COM
-
- พ.ศ. 2544** 31 มี.ค. ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร เป็นประธานในการประชุมระดมความคิดและกำหนดมาตรการฟื้นฟูและพัฒนาคาตลาดหุ้นไทย
- 11 มิ.ย. เปิดให้ซื้อขายหลักทรัพย์ประเภทใบสำคัญแสดงสิทธิในผลประโยชน์ที่เกิดจากหลักทรัพย์อ้างอิงไทย (NVDR)
- 20 ส.ค. ตลาดหลักทรัพย์จัดประชุมร่วมกับผู้เกี่ยวข้องในตลาดทุน เพื่อจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาคาตลาดหุ้นไทย
- 6 ก.ย. กระทรวงการคลังประกาศใช้มาตรการทางภาษีเพื่อจูงใจบริษัทจดทะเบียน โดยลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลให้แก่บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และตลาดหลักทรัพย์ใหม่ ให้เสียภาษีในอัตราร้อยละ 25 และ 20 ตามลำดับ
- 10 ก.ย. นายกิตติรัตน์ ภิรมย์รัตน์ เป็นผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ คนที่ 9
- 12 ก.ย. ตลาดหลักทรัพย์ปิดทำการซื้อขายหลักทรัพย์ 1 วัน เพื่อป้องกันผลกระทบที่เกิดจากเหตุการณ์วินาศกรรมในประเศสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2544
- 17 ก.ย. ตลาดหลักทรัพย์ใหม่ (MAI) เริ่มเปิดซื้อขายหลักทรัพย์เป็นครั้งแรก
- 15 ต.ค. ตลาดหลักทรัพย์ และบริษัท เซ็ทเทรด ดอท คอม จำกัด เปิดให้บริการ “ระบบเซ็ทเทรดไอพีโอ (SETTRADE IPO)” เพื่อจองซื้อหุ้นที่ออกและเสนอขายต่อประชาชนเป็นครั้งแรก (Initial Public Offering : IPO) ผ่านอินเทอร์เน็ต

ภาคผนวก

คำอธิบายศัพท์ที่กล่าวถึงในเนื้อเรื่อง

กระดานต่างประเทศ (ALIEN BOARD หรือ FOREIGN BOARD)

เป็นส่วนของระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ASSET) ที่ใช้รองรับการซื้อขายหลักทรัพย์ระหว่างผู้ลงทุนชาวต่างประเทศด้วยกัน ทั้งนี้ หลักทรัพย์ที่นำมาขายผ่านกระดานต่างประเทศจะต้องเป็นหลักทรัพย์ที่มีชื่อชาวต่างประเทศเป็นเจ้าของ

ตลาดหลักทรัพย์จัดให้มี Foreign Board ขึ้นมา เนื่องจากหลักทรัพย์ของบางบริษัทได้มีชาวต่างประเทศเข้าลงทุนถือครองจนครบตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ชาวต่างชาติถือครองแล้ว แต่ก็ยังมีผู้ลงทุนชาวต่างประเทศต้องการลงทุนในหลักทรัพย์ดังกล่าวอยู่อีก เมื่อสั่งซื้อผ่านกระดานหลัก (Main Board) แล้วประสบปัญหาไม่อาจโอนรับหุ้นได้ เพราะจะทำให้สัดส่วนการถือครองหุ้นของชาวต่างชาติเกินจากเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนั้น เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ลงทุนชาวต่างประเทศ ตลาดหลักทรัพย์จึงจัดให้มี Foreign Board ขึ้นมา เพื่อให้ชาวต่างประเทศผู้ซื้อมั่นใจว่า จะสามารถรับโอนหุ้นเป็นของตนเองได้ เพราะเป็นการรับโอนจากชาวต่างประเทศด้วยกัน ไม่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสัดส่วนการถือครองหุ้นของชาวต่างชาติโดยรวมแต่ประการใด

กองทุนปิด (CLOSED-END FUND)

กองทุนรวมประเภทที่กำหนดขนาดกองทุนไว้แน่นอนตั้งแต่เริ่มจัดตั้งกองทุน เมื่อกองทุนรวมนี้ขายหน่วยลงทุนหมดแล้ว จะไม่มีการออกหน่วยลงทุนใหม่มาขายอีก และผู้ถือหน่วยลงทุนก็ไม่ว่าจะนำหน่วยลงทุนที่ถืออยู่ไปขายคืนแก่กองทุน โดยกองทุนจะรับไปถอยคืนหน่วยลงทุนจากผู้ถือเมื่อกองทุนหมดอายุเท่านั้น อย่างไรก็ตาม กองทุนรวมประเภทนี้จะนำหน่วยลงทุนเข้าจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์ เพื่อให้หน่วยลงทุนมีสภาพคล่อง สามารถซื้อขายเปลี่ยนมือได้

กองทุนเปิด (OPEN-END FUND)

กองทุนรวมประเภทที่ไม่จำกัดขนาดกองทุน กองทุนรวมประเภทนี้จะออกหน่วยลงทุนใหม่ขายตลอดเวลาที่มีผู้ต้องการซื้อ และจะรับซื้อคืนหน่วยลงทุนจากผู้ถือที่ต้องการขายคืนด้วย โดยราคาขายหน่วยลงทุนออกใหม่และราคารับซื้อคืนหน่วยลงทุน จะใช้มูลค่าสินทรัพย์สุทธิ (Net Asset Value : NAV) ต่อหน่วยลงทุนเป็นเกณฑ์ในการกำหนด

กองทุนรวม (MUTUAL FUND)

โครงการลงทุนที่จัดตั้งขึ้นและบริหารโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ในการจัดตั้งกองทุนรวมแต่ละกอง บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนจะออกหน่วยลงทุน (Unit Trusts) เสนอขายแก่ผู้ลงทุนทั่วไป เพื่อระดมเงินไปลงทุนในหลักทรัพย์และตราสารการเงินประเภทต่าง ๆ ตามนโยบายการลงทุนที่กำหนดระบุไว้ในการขออนุญาตจัดตั้งกองทุนรวม ซึ่งแต่ละกองทุนจะกำหนดไว้แตกต่างกัน เพื่อให้ผู้ลงทุนได้เลือกลงทุนในกองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนสอดคล้องกับความต้องการของตน กองทุนรวมจะแบ่งส่วนหนึ่งของผลกำไรที่เกิดขึ้นในแต่ละรอบบัญชีจ่ายเป็นเงินปันผลแก่ผู้ถือหน่วยลงทุน และนำส่วนที่เหลือไปลงทุนต่อไป กองทุนรวมมี 2 ประเภท ได้แก่ กองทุนปิด (Closed-end Fund) และกองทุนเปิด (Open-end Fund)

การครอบงำกิจการ (TAKEOVER)

การที่บุคคลหรือนิติบุคคลใดเข้าไปถือหุ้นในบริษัทใดบริษัทหนึ่ง เพื่อให้ได้สัดส่วนการถือหุ้นมากพอที่จะควบคุมการบริหารงานของกิจการนั้น

การปั่นหุ้น (MANIPULATION)

การซื้อขายหลักทรัพย์ใด ๆ โดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคล เพื่อสร้างสภาพการซื้อขายให้ผิดไปจากภาวะที่เป็นจริง โดยเจตนาให้ผู้อื่นซื้อหรือขายหลักทรัพย์ด้วยความเข้าใจผิด การกระทำดังกล่าวนี้ถือเป็นการผิดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ซึ่งมีบทกำหนดโทษไว้ด้วย

การเปิดเผยข้อมูล (DISCLOSURE)

ตลาดหลักทรัพย์กำหนดให้บริษัทจดทะเบียนต้องเปิดเผยข้อมูลสำคัญ ซึ่งมีหรืออาจมีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงราคาซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัท หรือมีผลกระทบต่อสิทธิประโยชน์ของผู้ถือหุ้นของบริษัท หรือจำเป็นต่อการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ได้แก่ ข้อมูลที่ต้องรายงานตามรอบระยะเวลาบัญชี เช่น งบการเงินรายไตรมาส งบการเงินประจำปี รายงานประจำปี เป็นต้น และข้อมูลที่บริษัทต้องรายงานเมื่อเกิดเหตุการณ์ เช่น การประกาศจ่ายปันผล การเพิ่มทุนหรือลดทุน การเข้าครอบงำกิจการอื่นหรือถูกครอบงำกิจการ เป็นต้น

การวิเคราะห์หลักทรัพย์ทางปัจจัยพื้นฐาน (FUNDAMENTAL ANALYSIS)

วิธีการวิเคราะห์หลักทรัพย์แบบหนึ่ง การวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานมุ่งจะประเมินมูลค่าของหลักทรัพย์ในปัจจุบัน โดยพิจารณาถึงผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับและราคาหลักทรัพย์ที่คาดว่าจะขายได้ในอนาคต ผลจากการวิเคราะห์นี้จะใช้เป็นเกณฑ์ตัดสินใจที่จะซื้อหลักทรัพย์ นั้น หากพบว่าราคาตลาดของหลักทรัพย์ดังกล่าวต่ำกว่ามูลค่าตามพื้นฐานที่คำนวณได้ และจะขายหลักทรัพย์นั้นหากพบว่าราคาตลาดของหลักทรัพย์ดังกล่าว สูงกว่ามูลค่าตามพื้นฐาน

ในการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐาน จะวิเคราะห์ถึงภาวะเศรษฐกิจ การเมือง อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง และผลการดำเนินงาน รวมทั้งฐานะทางการเงินของบริษัทผู้ถือหุ้น

การวิเคราะห์หลักทรัพย์ทางเทคนิค (TECHNICAL ANALYSIS)

วิธีการวิเคราะห์หลักทรัพย์โดยใช้ระดับราคาหลักทรัพย์และปริมาณการซื้อขายเป็นข้อมูลแสดงเป็นแผนภูมิ (รูปกราฟ) ชนิดต่าง ๆ ให้ทราบถึงรูปแบบการเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์ในอดีต เพื่อจะใช้กำหนดหรือคาดหมายแนวโน้มของราคาในอนาคตของหลักทรัพย์นั้น โดยทั่วไปการวิเคราะห์ทางเทคนิคจะใช้วิเคราะห์เพื่อคาดหมายแนวโน้มในระยะสั้นหรือระยะปานกลาง เพื่อใช้ตัดสินใจเลือกจังหวะเวลาในการเข้าซื้อหรือขายหลักทรัพย์ แต่ก็อาจใช้การวิเคราะห์ทางเทคนิคเพื่อคาดการณ์การเคลื่อนไหวที่เป็นวัฏจักรระยะยาว (Long-Term Cycle) ได้ด้วย การวิเคราะห์ทางเทคนิคจะต่างจากการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐาน ตรงที่ไม่ต้องพิจารณาถึงฐานะการเงินและภาวะการดำเนินงานของบริษัทผู้ถือหุ้น

การเสนอขายหลักทรัพย์แก่ประชาชน (PUBLIC OFFERING)

การที่บริษัทนำหลักทรัพย์ของตนออกเสนอขายแก่ประชาชนทั่วไป จุดประสงค์เพื่อระดมเงินทุนไปขยายกิจการ และเพื่อกระจายการถือครองหลักทรัพย์ให้แก่ประชาชนทั่วไป การเสนอขายหลักทรัพย์แก่ประชาชนจะต้องกระทำผ่านบริษัทหลักทรัพย์ที่รับเป็นผู้ประกอบการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ (Underwriters) ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ด. และต้องจัดทำหนังสือชี้ชวนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การเสนอขายหลักทรัพย์แบบเฉพาะเจาะจง (PRIVATE PLACEMENT)

การที่บริษัทออกหลักทรัพย์ขายให้แก่ผู้ซื้อรายหนึ่งหรือกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ โดยที่ผู้ซื้อรับซื้อไว้เพื่อลงทุน มิใช่รับซื้อมาเพื่อนำออกจัดจำหน่าย การออกหุ้นเพื่อเสนอขายแบบ Private Placement บริษัทผู้ออกหุ้นไม่ต้องจัดทำข้อมูลให้สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ด. พิจารณา แต่วิธีการ Private Placement จะต้องเข้าเกณฑ์เงื่อนไขที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ด.

การให้ยืมหลักทรัพย์ (SECURITIES LENDING)

ธุรกิจให้ยืมหลักทรัพย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ยืมสามารถนำหลักทรัพย์ที่ยืมไปส่งมอบให้แก่บุคคลอื่นตามที่ผู้ยืมได้มีการขายหรือจะมีการขาย หรือเพื่อให้ผู้ยืมสามารถนำหลักทรัพย์ที่ยืมไปคืนให้แก่บุคคลอื่นตามที่ผู้ยืมมาก่อนได้ โดยผู้ให้ยืมจะโอนหลักทรัพย์ให้แก่ผู้ยืม และผู้ยืมต้องส่งมอบหลักประกันให้แก่ผู้ให้ยืม เพื่อเป็นการประกันการชำระหนี้ในการส่งคืนหลักทรัพย์ ผู้ยืมจะต้องคืนหลักทรัพย์ที่ออกโดยบริษัทเดียวกัน ประเภท รุ่น ชนิด และจำนวนที่เท่ากันให้แก่ผู้ให้ยืม

ผู้จะทำธุรกิจให้ยืมหลักทรัพย์ จะต้องได้รับใบอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ด. สถาบันที่จะขอรับใบอนุญาตได้ ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ (ยกเว้นบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน) และสถาบันการเงินที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ด. กำหนด

กำไรจากการขายหลักทรัพย์ (CAPITAL GAIN)

ผลกำไรที่เกิดจากการขายหุ้นได้ในราคาที่สูงกว่าราคาซื้อ

ปัจจุบันผู้ลงทุนประเภทบุคคลธรรมดา จะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ช่องกำไรจากการขายหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

กำไรสุทธิต่อหุ้น (EARNINGS PER SHARE)

ส่วนของกำไรสุทธิที่แบ่งเฉลี่ยแก่หุ้นสามัญแต่ละหุ้น มีสูตรคำนวณดังนี้

$$\text{กำไรต่อหุ้น} = \frac{\text{กำไรสุทธิของบริษัท}}{\text{จำนวนหุ้นสามัญที่เรียกชำระแล้วของบริษัท}}$$

คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (SECURITIES AND EXCHANGE COMMISSION)

คณะกรรมการที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 มีหน้าที่วางนโยบาย ส่งเสริมและพัฒนา ตลอดจนกำกับดูแลธุรกิจหลักทรัพย์ ทั้งในตลาดแรกและตลาดรอง เช่น ตลาดหลักทรัพย์ ศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ ธุรกิจหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์ การออกหลักทรัพย์จำหน่ายของบริษัทต่าง ๆ การเข้าถือครองหลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการ (Takeover) รวมถึงการป้องกันการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ คณะกรรมการนี้มีชื่อเรียกสั้น ๆ ว่า SEC หรือ ก.ล.ต. และมีสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. เป็นผู้ปฏิบัติงานการกำกับดูแล

เงินปันผล (DIVIDEND)

ส่วนของกำไรที่บริษัท (หรือกองทุนรวม) แบ่งจ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิ (หรือผู้ถือหุ้นย่อย) ตามสิทธิของแต่ละหุ้น เงินปันผลของหุ้นสามัญ (หรือหุ้นย่อย) จะมากหรือน้อย เปลี่ยนแปลงไปตามผลการดำเนินงานของบริษัทในแต่ละปี

ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET INDEX)

ดัชนีราคาหุ้นประเภทที่คำนวณโดยเฉลี่ยราคาหุ้นสามัญแบบถ่วงน้ำหนักด้วยจำนวนหุ้นจดทะเบียน เป็นดัชนีราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยคำนวณขึ้น โดยใช้หุ้นสามัญจดทะเบียนทุกตัวในตลาดหลักทรัพย์ในการคำนวณ สูตรการคำนวณ เป็นดังนี้

$$\begin{aligned} \text{SET Index} &= \frac{\text{ค่าเฉลี่ย (ถ่วงน้ำหนัก) ของราคาหุ้นสามัญทุกตัวในตลาดหลักทรัพย์ ณ วันปัจจุบัน} \times 100}{\text{ค่าเฉลี่ย (ถ่วงน้ำหนัก) ของราคาหุ้นสามัญทุกตัวข้างต้น ณ 30 เม.ย. 2518}} \\ &= \frac{\text{มูลค่าตลาดโดยรวมของหุ้นสามัญจดทะเบียนทุกตัว ณ วันปัจจุบัน} \times 100}{\text{มูลค่าตลาดโดยรวมของหุ้นสามัญข้างต้น ณ 30 เม.ย. 2518}} \end{aligned}$$

ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แสดงมูลค่าเฉลี่ยของหุ้นสามัญทั้งหมดในตลาดหลักทรัพย์ ณ วันปัจจุบัน เทียบกับมูลค่าเฉลี่ยของหุ้นดังกล่าว ณ วันฐาน (วันที่ 30 เมษายน 2518) ค่าเปลี่ยนแปลงของดัชนีนี้ จะแสดงถึงระดับการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าหุ้นสามัญทั้งหมดในตลาดหลักทรัพย์ด้วย

ดัชนีราคาหุ้น SET50 INDEX

เป็นดัชนีราคาหุ้นอีกตัวหนึ่งที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยคำนวณขึ้น เพื่อใช้แสดงระดับและความเคลื่อนไหวของราคาหุ้นสามัญ 50 ตัว ที่มีมูลค่าหุ้นตามราคาตลาดสูง และการซื้อขายมีสภาพคล่องสูงอย่างสม่ำเสมอ สูตรและวิธีการคำนวณเป็นเช่นเดียวกับการคำนวณ SET Index แต่ใช้วันที่ 16 สิงหาคม 2538 เป็นวันฐาน

ตลาดกระทิง (BULL MARKET)

ภาวะตลาดหุ้นที่ราคาหุ้นโดยทั่วไปมีระดับสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลายาวนาน ไม่น้อยกว่า 2-3 เดือน และมีปริมาณการซื้อขายหนาแน่น มีสภาพคล่องสูง ภาวะตลาดดังกล่าวมีความคึกคัก เสมือนอาการเคลื่อนไหวของวัวกระทิง

ตลาดหมี (BEAR MARKET)

ภาวะตลาดหุ้นที่ราคาหุ้นโดยทั่วไปมีระดับลดลงอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน ปริมาณการซื้อขายก็น้อย เปรียบเสมือนการเคลื่อนไหวของหมีที่อึดอาดเชื่องช้า

ตราสารอนุพันธ์ หรืออนุพันธ์ (DERIVATIVES)

ตราสารทางการเงินประเภทหนึ่ง ที่มูลค่าหรือราคาของตราสารนั้นเกี่ยวเนื่องอยู่กับมูลค่าของสินทรัพย์ที่ตราสารนั้นอ้างอิงอยู่ เช่น ตราสารสิทธิที่จะซื้อหรือขายหุ้น (Stock Options) เป็นตราสารอนุพันธ์ เพราะราคาของตราสารดังกล่าว จะเกี่ยวข้องกับราคาของหุ้นที่ใช้ตราสารสิทธินั้นไปซื้อหรือขายได้ สัญญาซื้อขายดัชนีราคาหุ้นล่วงหน้า (Stock Index Futures) เป็นตราสารอนุพันธ์ เพราะราคาของตราสารนี้สืบเนื่องมาจากดัชนีราคาหุ้นที่ตราสารอิงอยู่ การจัดทำมีการซื้อขายตราสารอนุพันธ์จะช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องกับตลาดการเงินมีเครื่องมือไว้ปกป้องและบริหารความเสี่ยงที่มีอยู่ และเป็นการเพิ่มสินค้าที่ซื้อขายให้มีความหลากหลายยิ่งขึ้น

ตราสารหนี้ (DEBT INSTRUMENT)

หลักทรัพย์ที่รัฐบาล องค์กรของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือบริษัทนอกอภจําหน่ายเพื่อกู้เงินจากผู้ลงทุนโดยตรง ผู้ถือตราสารหนี้มีฐานะเป็นเจ้าขององค์กรผู้ออกตราสารนั้น จะได้รับดอกเบี้ยตอบแทนเป็นงวด ๆ ตามที่กำหนดตลอดอายุของตราสาร และได้รับเงินต้นคืนเมื่อครบกำหนดไถ่ถอน

มูลค่าหุ้นตามราคาตลาด (MARKET CAPITALIZATION)

มูลค่าโดยรวมของหุ้นสามัญของบริษัทใด ๆ ที่คำนวณขึ้นโดยใช้ราคาตลาดของหุ้นนั้น คูณกับจำนวนหุ้นสามัญจดทะเบียนทั้งหมดของบริษัทดังกล่าว

มูลค่าตามบัญชี (BOOK VALUE)

เป็นมูลค่าของหุ้นสามัญ หรือมูลค่าสินทรัพย์ของบริษัท (Net Asset Value) ตามงบดุลล่าสุดของบริษัทผู้ออกหุ้น คำนวณได้จาก สินทรัพย์รวม หักด้วยหนี้สินรวม หรือก็คือ ส่วนของผู้ถือหุ้น นั่นเอง หากจะคำนวณมูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น ต้องหารด้วยจำนวนหุ้นสามัญที่ออกและเรียกชำระแล้ว ในกรณีที่บริษัทชำระบัญชีเพื่อเลิกกิจการ ผู้ถือหุ้นจะได้รับเงินหุ้นต่อหุ้นคืนในจำนวนเท่ากับมูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น ทั้งนี้ หากบริษัทได้มีหุ้นบุริมสิทธิ ก็ต้องหักส่วนของผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิออกก่อน จึงจะคำนวณมูลค่าของหุ้นสามัญได้

บริษัทสมาชิก (BROKER)

บริษัทหลักทรัพย์ที่เป็นสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์ ทำหน้าที่เป็นตัวแทนซื้อหรือขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ให้แก่ผู้ลงทุน โดยได้รับค่าธรรมเนียมหรือค่า佣จากผู้ลงทุนเป็นผลตอบแทน บริษัทสมาชิกนี้นิยมเรียกกันสั้น ๆ ว่า Broker ซึ่งคำนี้จะมีความหมายครอบคลุมไปถึงบุคลากรของบริษัทสมาชิกด้วย

ใบสำคัญแสดงสิทธิในการซื้อหลักทรัพย์ หรือ วอแรนท์ (WARRANT)

หลักทรัพย์ประเภทหนึ่งที่บริษัทมักจะออกควบคู่กับหุ้นกู้หรือหุ้นบุริมสิทธิ หรือออกโดยการให้สิทธิแก่ผู้ถือหุ้นสามัญของบริษัท เป็นหลักทรัพย์ที่บริษัทกำหนดให้สิทธิแก่ผู้ถือที่จะจองซื้อหุ้นสามัญจากบริษัทได้ ในจำนวน ราคา และตามระยะเวลาที่ระบุไว้

ผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์ (UNDERWRITER)

บริษัทหลักทรัพย์ที่รับทำหน้าที่จัดจำหน่ายหลักทรัพย์ให้บริษัทที่ต้องการกระจายหุ้นให้แก่ประชาชนทั่วไป การที่บริษัทหลักทรัพย์รายหนึ่งหรือกลุ่มหนึ่งรับเอาหลักทรัพย์ของบริษัทใดบริษัทหนึ่งไปเสนอขายแก่ประชาชน ในการทำข้อตกลงให้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์ บริษัทผู้ออกหลักทรัพย์อาจให้บริษัทหลักทรัพย์ ซึ่งรับเป็นผู้จัดจำหน่าย รับผิดชอบการจำหน่ายหุ้นทั้งหมด (Firm Commitment) หรืออาจให้ผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์รับหุ้นไปพยายามจำหน่ายให้ได้มากที่สุด (Best Effort) ก็ได้ หรือในกรณีที่บริษัทจะออกหลักทรัพย์ใหม่โดยให้สิทธิจองซื้อแก่ผู้ถือหุ้นเดิม บริษัทอาจทำข้อตกลงให้ผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์รับซื้อหลักทรัพย์ที่เหลืออยู่ เพราะไม่มีผู้ใช้สิทธิเพื่อไปขายต่อก็ได้ (Standby Commitment)

พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 (SECURITIES AND EXCHANGE ACT B.E. 2535)

พระราชบัญญัติเพื่อกำกับดูแลธุรกิจหลักทรัพย์ในประเทศไทย ประกาศใช้ในปี พ.ศ. 2535 แทน พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมในปี พ.ศ. 2527 พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กำหนดให้จัดตั้งคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ขึ้นมา เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลและพัฒนาอุตสาหกรรมหลักทรัพย์ทั้งระบบ ซึ่งรวมถึงการออกหลักทรัพย์จำหน่ายในตลาดแรก การซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดรอง การดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ และองค์กรต่าง ๆ เกี่ยวกับอุตสาหกรรมหลักทรัพย์ รวมถึงการพัฒนาตลาดทุนให้ก้าวหน้าทันสมัยและมีเสถียรภาพ

มูลค่าที่ตราไว้ (PAR VALUE)

มูลค่าของหลักทรัพย์ต่อหน่วยที่กำหนดระบุไว้ในใบตราสาร ซึ่งจะเป็นไปตามข้อกำหนดในหนังสือบริคณห์สนธิของแต่ละบริษัท มูลค่าที่ตราไว้เป็นข้อมูลที่แสดงให้ทราบถึงมูลค่าเงินลงทุนเริ่มแรกสำหรับหุ้นแต่ละหน่วย ซึ่งใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ทางบัญชี และใช้แสดงให้ทราบถึงทุนจดทะเบียนตามกฎหมาย เช่น ทุนจดทะเบียน 100 ล้านบาท แบ่งเป็น 10 ล้านหุ้น มูลค่าตราไว้หุ้นละ 10 บาท เป็นต้น

ระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยคอมพิวเตอร์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

มักเรียกสั้น ๆ ว่าระบบ ASSET (AUTOMATED SYSTEM FOR THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND) เริ่มนำมาใช้ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2534 โดยใช้แทนระบบการซื้อขายหลักทรัพย์แบบเดิมซึ่งใช้วิธีประมวลอย่างเปิดเผย โดยตัวแทนของบริษัทสมาชิกจัดแจ้งราคาที่ต้องการซื้อหรือขายบนกระดานซื้อขายในห้องค้าหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเรียกวิธีการนั้นว่า Post on Board

เมื่อใช้ระบบ ASSET ก็ไม่ต้องมีตัวแทนของบริษัทสมาชิกในห้องค้าหลักทรัพย์ การส่งคำสั่งซื้อหรือคำสั่งขายกระทำโดยตัวแทนของบริษัทสมาชิก ซึ่งอยู่ที่บริษัททำการบ่อนข้อมูลคำสั่งซื้อ/ขายหลักทรัพย์ผ่านคอมพิวเตอร์ของบริษัทที่เชื่อมต่อกับระบบ ASSET

ปัจจุบันระบบ ASSET สามารถรองรับวิธีการซื้อขายได้ 2 วิธี คือ

1. วิธีการซื้อขายแบบจับคู่คำสั่งอัตโนมัติ (Automatching)
2. วิธีการซื้อขายแบบมีการตกลงกันระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (Put-through)

ราคาตลาด (MARKET PRICE หรือ MP)

ราคาซื้อขายของหลักทรัพย์ใด ๆ ที่เกิดจากการซื้อขายในขณะนั้น เป็นราคาที่สะท้อนถึงความต้องการซื้อและความต้องการขายจากผู้ลงทุนโดยรวมในขณะนั้น

วิธีซื้อขายแบบจับคู่คำสั่งอัตโนมัติ (AUTOMATIC MATCHING หรือ AUTOMATCHING)

เป็นวิธีการซื้อขายวิธีหนึ่งในระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยคอมพิวเตอร์ของตลาดหลักทรัพย์ หรือระบบ ASSET วิธีการซื้อขายแบบจับคู่คำสั่งอัตโนมัตินี้จะประมวลคำสั่งซื้อและคำสั่งขายทั้งหมดเข้ามาในระบบ และจัดเรียงลำดับการได้สิทธิซื้อ(หรือขาย) โดยระบบ ASSET จะจับคู่คำสั่งซื้อ/ขายโดยให้ความสำคัญกับคำสั่งที่มีราคาดีที่สุดใน ขณะนั้น ๆ และหากมีคำสั่งที่มีราคาดีที่สุดหลายคำสั่ง ระบบจะดูจากเวลาที่คำสั่งถูกส่งเข้ามาในระบบ (Price then Time Priority) โดยจะจับคู่คำสั่งซื้อ/ขายให้อัตโนมัติ (Automatching) ไม่มีการแทรกแซงจากบุคคลใดทั้งสิ้น หากยังไม่มีคำสั่งซื้อและคำสั่งขายที่จะจับคู่กันได้ ระบบซื้อขายจะยังเก็บรวบรวมคำสั่งซื้อ/ขายทั้งหมดไว้เพื่อรอคำสั่งซื้อ/ขายที่จะเข้ามาใหม่ เพื่อจับคู่การซื้อขายต่อไป การซื้อขายวิธีนี้ใช้กับการซื้อขายบนกระดานหลัก (Main Board) กระดานหน่วยย่อย (Odd Lot Board) และกระดานต่างประเทศ (Foreign Board)

สิทธิจองซื้อหุ้นเพิ่มทุน (RIGHT)

สิทธิที่บริษัทผู้ออกหลักทรัพย์มอบให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัท ในการที่จะจองซื้อหุ้นสามัญและ/หรือหุ้นบริมสิทธิจากการเพิ่มทุนของบริษัท ผู้ถือหุ้นจะได้รับสิทธิตามสัดส่วนของจำนวนหุ้นที่ถือครองอยู่ สิทธิที่มอบให้ผู้ถือหุ้นเดิมนี้จะกำหนดระยะเวลาให้ใช้สิทธิไว้ด้วย โดยปกติจะไม่เกิน 2 เดือน Right ดังกล่าวนี้นี้ชื่อเรียกเต็ม ๆ ว่า Subscription Right

หุ้นกู้ (DEBENTURE)

หลักทรัพย์ประเภทหนึ่งที่บริษัทนำออกจำหน่ายเพื่ออุ้เงินจากผู้ลงทุน หุ้นกู้จะมีกำหนดเวลาไถ่ถอนคืนที่แน่นอน ผู้ถือหุ้นกู้มีฐานะเป็นเจ้าของของบริษัท จะได้รับผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ยเป็นงวด ๆ ตามระยะเวลาและอัตราที่กำหนดตลอดอายุของหุ้นกู้ ทั้งนี้ อัตราดอกเบี้ยที่กำหนดให้หุ้นกู้จะสูงหรือต่ำ ขึ้นอยู่กับฐานะกิจการของบริษัทผู้ออกหุ้นกู้และระดับอัตราดอกเบี้ยในตลาดการเงินในขณะให้นำหุ้นกู้ออกจำหน่ายครั้งแรก

หุ้นบุริมสิทธิ (PREFERRED STOCK)

เป็นหลักทรัพย์ประเภทที่ผู้ถือมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของบริษัทเช่นเดียวกับหุ้นสามัญ แต่จะมีสิทธิพิเศษอื่น ๆ เช่น ได้รับเงินปันผลในอัตราที่กำหนดไว้แน่นอนและก่อนผู้ถือหุ้นสามัญ อย่างไรก็ตาม โดยทั่วไปผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิจะไม่ได้รับสิทธิลงคะแนนเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้น

หุ้นสามัญ (COMMON STOCK)

หลักทรัพย์ที่บริษัทออกจำหน่ายเพื่อระดมเงินทุนมาดำเนินกิจการ ผู้ถือหุ้นสามัญมีสิทธิร่วมเป็นเจ้าของบริษัท มีสิทธิออกเสียงลงมติในที่ประชุมผู้ถือหุ้นตามสัดส่วนหุ้นที่ตนถืออยู่ ผู้ถือหุ้นสามัญจะได้รับผลตอนแทนในรูปเงินปันผล (Dividend) เมื่อบริษัทมีผลกำไรเพียงพอที่จะจ่ายปันผลได้ และมีโอกาสได้รับสิทธิจองซื้อหุ้นออกใหม่ (Right)

หนังสือชี้ชวน (PROSPECTUS)

เอกสารที่บริษัทผู้เสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชนทั่วไปต้องจัดทำขึ้นเพื่อเปิดเผยข้อมูลแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับบริษัท และรายละเอียดของการเสนอขายหลักทรัพย์ครั้งนั้น หนังสือชี้ชวนจะต้องแสดงข้อมูลลักษณะธุรกิจของบริษัท โครงการในอนาคต โครงสร้างการบริหารงาน ผู้บริหารบริษัท ข้อมูลทางการเงิน ผลประกอบการในอดีตและที่คาดการณ์ว่าจะไปในอนาคต บัญชีความเสี่ยงรายการระหว่างกัน ประเภทของหุ้นที่เสนอขาย จำนวนหุ้น มูลค่าที่ตราไว้ ราคาเสนอขาย และวันเวลาที่ให้จองซื้อหุ้น เป็นต้น ข้อมูลในหนังสือชี้ชวนมีความสำคัญต่อผู้ลงทุนที่จะใช้ประกอบการวิเคราะห์และตัดสินใจลงทุนในหุ้นนั้น ร่างหนังสือชี้ชวนของบริษัทจะต้องผ่านการพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ก่อนจัดทำเผยแพร่ให้ประชาชนจองซื้อหุ้น

หน่วยลงทุน (UNIT TRUST)

หลักทรัพย์ที่ออกขายโดยบริษัทจัดการลงทุน เพื่อระดมเงินเข้ากองทุนรวมที่จัดตั้งขึ้นแล้วจัดสรรเงินในกองทุนนั้นไปลงทุนในตลาดการเงินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหนังสือชี้ชวน เช่น ลงทุนซื้อหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ ลงทุนในตราสารการเงินต่าง ๆ และฝากไว้กับสถาบันการเงิน เป็นต้น ผู้ถือหุ้นลงทุนมีฐานะร่วมเป็นเจ้าของกองทุนนั้น ๆ และมีสิทธิได้รับเงินปันผลตอบแทนจากผลกำไรที่เกิดขึ้น หากถือไว้จนถึงกำหนดไถ่ถอน ก็จะได้รับส่วนแบ่งคืนจากเงินกองทุนตามสัดส่วนของหน่วยลงทุนที่ถืออยู่

หลักทรัพย์จดทะเบียน (LISTED SECURITY)

หลักทรัพย์ที่ได้รับการจดทะเบียนให้เป็นสินค้าเพื่อการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และตลาดหลักทรัพย์ใหม่ หลักทรัพย์จดทะเบียนและบริษัทจดทะเบียนผู้ออกหลักทรัพย์ดังกล่าว จะต้องมีความสอดคล้องกับที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด

อัตราเงินปันผลตอบแทน (DIVIDEND YIELD)

ค่าสถิติตัวนี้บอกให้ทราบว่า หากลงทุนซื้อหุ้น ณ ระดับราคาตลาดปัจจุบัน จะมีโอกาสได้รับเงินปันผลคิดเป็นอัตราร้อยละเท่าใด มีสูตรคำนวณดังนี้

$$\text{อัตราเงินปันผลตอบแทน} = \frac{\text{มูลค่าปันผลต่อหุ้น} \times 100}{\text{ราคาตลาดของหุ้น}}$$

อัตราส่วนราคาตลาดต่อกำไรต่อหุ้น

(PRICE/EARNINGS RATIO หรือ P/E Ratio)

อัตราส่วนเปรียบเทียบราคาตลาดของหุ้นสามัญกับกำไรสุทธิต่อหุ้นของหุ้นสามัญนั้น ซึ่งคำนวณได้ดังนี้

$$P/E = \frac{\text{ราคาตลาดของหุ้น}}{\text{กำไรสุทธิต่อหุ้นประจำงวด 12 เดือนของหุ้น}}$$

การคำนวณอัตราส่วนตัวนี้ อาจจะใช้ผลกำไรสุทธิต่อหุ้นประจำงวด 12 เดือนล่าสุดในการคำนวณ ซึ่งค่าอัตราส่วนราคาตลาดต่อกำไรต่อหุ้นที่ได้จะเป็น Trailing P/E หรือ Historical P/E (P/E จาก กำไรที่ผ่านมา) หากใช้กำไรสุทธิต่อหุ้นที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอีก 1 ปีข้างหน้าในการคำนวณค่าอัตราส่วนที่ได้จะเป็น Forward P/E หรือ Prospective P/E (P/E จากกำไรในอนาคต) หุ้นที่มีค่า P/E ระดับสูง แสดงว่าผู้ลงทุนในตลาดยินดีจะจ่ายเงินลงทุนซื้อหุ้นดังกล่าวในราคาสูง เนื่องจากคาดหมายว่าผลกำไรของบริษัทผู้ออกหุ้นดังกล่าวจะขยายตัวในอัตราที่สูงในขณะเดียวกัน ค่า P/E สูง ก็แสดงถึงการมีความเสี่ยงที่สูงด้วย หุ้นที่มีค่า P/E สูงมักเป็นหุ้นของบริษัทที่มีอัตราการเติบโตสูง สำหรับหุ้นที่มีค่า P/E ต่ำ อาจจะเป็นหุ้นของกิจการที่อยู่ในธุรกิจอุตสาหกรรมที่มีอัตราการขยายตัวต่ำ และเติบโตเต็มที่แล้ว หรืออาจจะอยู่ในธุรกิจที่ไม่ได้รับความนิยมนแล้ว

FUTURES MARKET

ตลาดที่มีการซื้อขายสินค้าโภคภัณฑ์หรือเงินตราต่างประเทศ โดยมีการส่งมอบสินค้าในอนาคต อาจนานเป็น 3-12 เดือนหลังจากการซื้อขาย แล้วแต่จะกำหนด ตลาดนี้ประกอบด้วยบริษัทนายหน้า (Broker) จำนวนหนึ่งซึ่งเพียงแต่ทำหน้าที่ติดต่อในเรื่องของสัญญาซื้อขายเท่านั้น ไม่มีการนำสินค้ามาแสดง เพราะสินค้าต่าง ๆ ที่ซื้อขายผ่านบริษัทนายหน้าจะมีการกำหนดมาตรฐานอย่างละเอียดไว้แล้ว บริษัทนายหน้าเป็นผู้ประกันว่าสินค้าจะส่งถึงมือผู้ซื้อตามเวลา และประกันกับผู้ขายว่าจะได้รับเงินค่าสินค้าเต็มจำนวน สำหรับผู้ที่ซื้อสัญญาสินค้าโภคภัณฑ์ในตลาดดังกล่าว อาจแบ่งเป็นผู้ซื้อที่ต้องการนำสินค้านั้นไปใช้ประโยชน์ และผู้ซื้อที่ไม่ต้องการสินค้านั้น แต่เป็นการซื้อแล้วขายเพื่อการเก็งกำไร ตลาดซื้อขายอนาคตที่มีชื่อเสียงประเภทสินค้านี้

โภคภัณฑ์ ได้แก่ ตลาดที่ซีกาโก ประเทศสหรัฐอเมริกา ส่วนตลาดซื้อขายอนาคตเงินตราต่างประเทศที่สำคัญ ได้แก่ ตลาดที่ลอนดอนและนิวยอร์ก

H

เครื่องหมายนี้ย่อมาจาก Halt Trade ตลาดหลักทรัพย์ติดเครื่องหมายนี้ไว้บนหลักทรัพย์เพื่อแสดงให้ผู้ลงทุนทราบว่า หลักทรัพย์ดังกล่าวอยู่ระหว่างถูกห้ามซื้อขายสำหรับช่วงเวลาการซื้อขายรอบนั้น ตลาดหลักทรัพย์จะขึ้นเครื่องหมาย H แก่หลักทรัพย์ที่ปรากฏว่า

- มีข้อมูลข่าวสารที่อาจกระทบต่อสิทธิประโยชน์ของผู้ถือหลักทรัพย์ หรือต่อการตัดสินใจลงทุน หรือต่อการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ ซึ่งตลาดหลักทรัพย์ยังไม่ได้รับรายงานจากบริษัทและอยู่ระหว่างสอบถามข้อเท็จจริง
- ภาวะการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทใดบริษัทหนึ่งน่าสงสัยว่าจะมีผู้ลงทุนบางกลุ่มทราบข้อมูลหรือข่าวสารที่สำคัญ และอยู่ในระหว่างสอบถามข้อเท็จจริง
- บริษัทขอให้ตลาดหลักทรัพย์ขึ้นเครื่องหมาย H เนื่องจากบริษัทอยู่ระหว่างรอการเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสำคัญ
- มีเหตุที่อาจส่งผลกระทบต่ออย่างร้ายแรงต่อการซื้อขายหลักทรัพย์นั้น

มูลค่าสินทรัพย์สุทธิ (NET ASSET VALUE หรือ NAV)

ทรัพย์สินของกองทุนรวมตามราคาตลาดในขณะใดขณะหนึ่งหักด้วยหนี้สินของกองทุนรวมนั้น สำหรับมูลค่าสินทรัพย์สุทธิต่อหน่วยลงทุน หมายถึง มูลค่าสินทรัพย์สุทธิหารด้วยจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมดของกองทุนรวมนั้น มูลค่าสินทรัพย์สุทธิต่อหน่วยลงทุนถือเป็นมูลค่าจริงของหน่วยลงทุน ณ วันที่ทำการคำนวณ การคำนวณดังกล่าวจะต้องได้รับการตรวจสอบและให้ความเห็นชอบ โดยผู้ดูแลผลประโยชน์ (Trustee) ของกองทุนรวมนั้น

OPTIONS

ตราสารที่กำหนดให้สิทธิแก่ผู้ถือที่จะซื้อทรัพย์สินจาก หรือขายทรัพย์สินให้แก่ผู้ออกตราสารนั้นตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ เช่น ประเภทและคุณภาพทรัพย์สิน จำนวน ราคา วันหมดอายุของตราสาร และกำหนดเวลาให้ใช้สิทธิได้ หากเป็นตราสารที่ให้สิทธิผู้ถือซื้อทรัพย์สินจะเรียกว่าตราสารสิทธิเรียกซื้อทรัพย์สิน (Call Options) ถ้าเป็นตราสารที่ให้สิทธิผู้ถือขายทรัพย์สินจะเรียกว่า ตราสารสิทธิให้ขายทรัพย์สิน (Put Options) สิ่งที่น่ามากำหนดให้สิทธิซื้อหรือขาย อาจจะเป็นหุ้นสามัญ ดัชนีราคาหุ้น พันธบัตรรัฐบาล เงินตราต่างประเทศ หรือสินค้าโภคภัณฑ์ เช่น ข้าวโพด ทองคำ เป็นต้น

ผู้ถือ (หรือผู้ซื้อ) Options มีสิทธิเลือกที่จะใช้สิทธิหรือไม่ใช้สิทธิตาม Options ก็ได้ แต่ผู้ขาย Options มีพันธะจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขใน Options หากว่าผู้ถือขอใช้สิทธิ ถ้าผู้ถือไม่ใช้สิทธิจนกระทั่ง Options นั้นหมดอายุ Options นั้นจะไม่ส่งผลผูกพันต่อผู้ขายอีกต่อไป

PORTFOLIO

หลักทรัพย์ทั้งหมดในความครอบครองของผู้ลงทุนรายใดรายหนึ่ง ทั้งนี้ จะต้องประกอบด้วยกลุ่มหลักทรัพย์จำนวนตั้งแต่ 2 ชนิด หรือ 2 บริษัทขึ้นไป จุดประสงค์ของการสร้าง Portfolio ก็เพื่อลดความเสี่ยงในการลงทุน ด้วยการกระจายลงทุนในหลักทรัพย์หลายบริษัทหรือหลายประเภท

SHARE DEPOSITORY หรือ SECURITIES DEPOSITORY (ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์)

หน่วยงานที่ให้บริการเป็นศูนย์กลางรับฝากและถอนหลักทรัพย์ให้สมาชิก รวมทั้งบริการอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น การโอน และงานทะเบียนผู้ถือหุ้น การทำหน้าที่ดังกล่าวช่วยอำนวยความสะดวกแก่สมาชิกในการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ที่ซื้อขายกัน เนื่องจากสมาชิกทุกรายต่างก็มีบัญชีฝากหุ้นอยู่ที่ ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ การส่งมอบหุ้นที่ซื้อขายกันสามารถกระทำได้โดย ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ทำการโอนจำนวนหุ้นในบัญชีของสมาชิกผู้ขาย ไปเข้าบัญชีของสมาชิกผู้ซื้อ ทำให้ทั้งสองฝ่ายไม่ต้องเสียเวลา และมีภาระในการส่งมอบรับมอบใบหุ้นระหว่างกัน

สถาบันที่ทำหน้าที่ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ในประเทศไทย ชื่อ บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด หรือ Thailand Securities Depository Co., Ltd. หรือ TSD ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

SP

ย่อมาจาก Suspension เป็นเครื่องหมายที่ตลาดหลักทรัพย์ติดบนหลักทรัพย์ เพื่อแจ้งให้ผู้ลงทุนทราบว่า หลักทรัพย์ดังกล่าวอยู่ในระหว่างถูกห้ามซื้อขายชั่วคราว ตลาดหลักทรัพย์จะสั่งห้ามการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทใดเป็นการชั่วคราว เมื่อ

1. บริษัทนั้นฝ่าฝืนหรือละเลยไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์
2. ปรากฏข่าวสารหรือข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงินหรือผลการดำเนินงานของบริษัท ซึ่งมีผลกระทบหรืออาจมีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ของบริษัทอย่างรุนแรง โดยที่ข่าวสารนั้นยังไม่ได้เปิดเผยต่อสาธารณชนผ่านตลาดหลักทรัพย์ หรืออยู่ระหว่างที่ตลาดหลักทรัพย์กำลังรอการเปิดเผยข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่สอบถามไป หรือกำลังรอการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมเพราะรายงานที่ได้รับยังไม่ครบถ้วนชัดเจนเพียงพอ
3. บริษัทขอให้ตลาดหลักทรัพย์สั่งพักการซื้อขายหุ้นของบริษัท เนื่องจากมีข่าวหรือข้อมูลสำคัญที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ซึ่งอาจมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์

STOCK INDEX FUTURES

สัญญาที่ผูกมัดซื้อขายกลุ่มหุ้นที่เป็นองค์ประกอบในการคำนวณดัชนีราคาหุ้น โดยกำหนดให้ส่งมอบกันในอนาคต ในสัญญา Stock Index Futures จะตั้งระบุดัชนีราคาหุ้นที่ใช้อ้างอิงมูลค่าของ 1 สัญญาซื้อขาย (หมายถึงตัวคูณที่แปลงค่า 1 หน่วยดัชนีเป็นจำนวนเงิน เช่น ตัวคูณของ S&P 500 Futures เท่ากับ \$500 เป็นต้น) เดือนกำหนดส่งมอบ (มักกำหนด

เป็นเดือนมีนาคม/มิถุนายน/กันยายน/ธันวาคม) และวิธีการส่งมอบ ซึ่งจะกำหนดให้ส่งมอบกันด้วยเงินสด ตามผลต่างของระดับดัชนีที่ซื้อกับที่ขาย (ถ้าเป็นกรณีรอถึงกำหนดส่งมอบจะคิดจากผลต่างของระดับดัชนีที่ซื้อ (หรือที่ขาย) กับระดับดัชนีที่ใช้อย่าง ๓ วันส่งมอบ)

Stock Index Futures เป็นเครื่องมือที่ผู้ลงทุนในหลักทรัพย์ (ทั้งประเภทบุคคลธรรมดาและสถาบัน) และผู้ทำธุรกิจหลักทรัพย์ ใช้ปกป้องและบริหารความเสี่ยงจากความผันผวนของภาวะตลาดหลักทรัพย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้ลงทุนมีช่องทางลงทุนเพิ่มขึ้น และช่วยให้กลไกราคาในตลาดหลักทรัพย์สะท้อนถึงปัจจัยพื้นฐานได้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากการที่สามารถกระทำ Arbitrage จากผลต่างที่ผิดปกติระหว่างระดับดัชนีในตลาดหลักทรัพย์ กับระดับดัชนีในการซื้อขาย Stock Index Futures ซึ่งการทำ Arbitrage จะผลักดันให้ราคาที่ผิดปกติกลับสู่ระดับตามปัจจัยพื้นฐานได้เร็วขึ้น

STOCK INDEX OPTIONS

เป็น Options หรือสัญญาที่ให้สิทธิแก่ผู้ถือ ที่จะซื้อหรือขายกลุ่มหุ้นที่เป็นองค์ประกอบในการคำนวณดัชนีราคาหุ้นกับผู้ขาย Options ในตราสาร Options จะต้องระบุว่าให้สิทธิผู้ถือซื้อ (Call) หรือ ให้สิทธิขาย (Put) ให้ใช้สิทธิได้ทุกวันหรือให้ใช้สิทธิในวันที่ครบกำหนด อีกทั้งต้องระบุถึงดัชนีราคาหุ้นที่ใช้อย่าง ๓ วันส่งมอบ มูลค่าตัวคูณที่ใช้แปลงค่า 1 หน่วยดัชนีเป็นจำนวนเงินระดับดัชนีที่ถือเป็นราคาให้ใช้สิทธิ (Exercise Price) เดือนหมดอายุของตราสาร (มักกำหนดเดือนปัจจุบันและเดือนถัดไปต่อเนื่องกัน 3 ถึง 4 เดือน เป็นต้น) และวิธีการส่งมอบเมื่อมีการใช้สิทธิ ซึ่งจะให้ส่งมอบเป็นเงินสดตามผลต่างของระดับดัชนีกับ Options กับระดับดัชนีที่ใช้อย่าง ๓ วันใช้สิทธิ

Stock Index Options เป็นอีกเครื่องมือหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์และเกี่ยวข้องกับการลงทุนในหลักทรัพย์ นิยมใช้ปกป้องความเสี่ยงจากความผันผวนของภาวะตลาดหลักทรัพย์ การให้ซื้อขายตราสารนี้ยังเป็นการเพิ่มช่องทางลงทุนในตลาดทุน และสร้างโอกาสให้มีการทำ Arbitrage ช่วยให้กลไกตลาดมีประสิทธิภาพในการสะท้อนปัจจัยพื้นฐานได้ดียิ่งขึ้น

STOCK OPTIONS

เป็น Options ที่ให้สิทธิแก่ผู้ถือที่จะซื้อหรือขายหุ้นสามัญกับผู้ขาย Options ตราสารสิทธิประเภทนี้จะต้องระบุว่าให้สิทธิซื้อหรือขายหุ้นสามัญบริษัทใด จำนวนเท่าใด ๓ วันราคาเท่าใด อายุของตราสารสั้นสุดเดือนใด ให้ผู้ถือใช้สิทธิได้ทุกวันหรือเฉพาะเมื่อวันตราสารหมดอายุและให้ส่งมอบอย่างไรเมื่อมีการ ใช้สิทธิ

การจัดให้มีการซื้อขาย Stock Options จะช่วยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับหุ้นสามัญที่มี Stock Options ไม่ว่าจะในแง่ทำธุรกิจหลักทรัพย์ หรือการลงทุน มีเครื่องมือที่จะปกป้องความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาหุ้นสามัญตัวนั้น

สถาบันที่เกี่ยวข้องกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

The Stock Exchange of Thailand (SET)

62 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ถนนรัชดาภิเษก คลองเตย กรุงเทพฯ 10110
โทร. 0-2229-2000, 0-2654-5656 โทรสาร 0-2654-5649
Web Site : www.set.or.th

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

Securities and Exchange Commission

93/1 อาคารดีทีแอลทาวเวอร์ ชั้น 14 -16 ถนนวิทญู ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทร. 0-2252-3223 โทรสาร 0-2256-7711 Web Site : www.sec.or.th

สมาคมบริษัทหลักทรัพย์

Association of Securities Companies (ASCO)

195/3 และ 195/6 อาคารเลครัชดา2 ชั้น 5 ถนนรัชดาภิเษก คลองเตย กรุงเทพฯ 10110
โทร. 0-2264-0909 โทรสาร 0-2661-8505-6 Web Site : www.asco.or.th

สมาคมบริษัทจัดการลงทุน

Association of Investment Management Companies (AIMC)

195/4 อาคารเลครัชดา2 ชั้น 3 ถนนรัชดาภิเษก คลองเตย กรุงเทพฯ 10110
โทร. 0-2264-0900-3 โทรสาร 0-2264-0940

สมาคมบริษัทจดทะเบียน

Listed Companies Association

62 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ชั้น 5 ถนนรัชดาภิเษก คลองเตย
กรุงเทพฯ 10110 โทร. 0-2229-2162 โทรสาร 0-2654-5591

สมาคมนักวิเคราะห์หลักทรัพย์

Securities Analysts Association

65 อาคาร 42 ทาวเวอร์ ชั้น 4 ถนนสุขุมวิท 42 พระโขนง คลองเตย กรุงเทพฯ 10110
โทร. 0-2712-2585 โทรสาร 0-2712-2585 Web Site : www.saa-thai.org

สมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย

Thai Investors Association

55/8 อาคารสีลม พาร์คควี ชั้น 14 ซ.ศาลาแดง 2 สีลม บางรัก กรุงเทพฯ 10500
โทร. 0-2632-0870-1 โทรสาร 0-2632-1626

รายชื่อและที่อยู่ของบริษัทสมาชิก

หมายเลข	ชื่อบริษัท	ชื่อย่อ
1	บริษัทหลักทรัพย์ บัวหลวง จำกัด 191 อาคารสีลมคอมเพล็กซ์ ชั้น 29 ถนนสีลม บางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทร. 0-2231-3777 โทรสาร 0-2231-3797 http://www.bualuang.co.th	BLS
2	บริษัทหลักทรัพย์ ทิสโก้ จำกัด 48/2 ทิสโก้ทาวเวอร์ ถนนสาทรเหนือ บางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทร. 0-2633-6999 โทรสาร 0-2633-6150 http://www.tiscosec.com	TSC
3	บริษัทหลักทรัพย์ แอ็ดคินซัน จำกัด (มหาชน) 132 อาคารสินธร 1 ชั้น 2 ถนนวิฑู ลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2263-3733 โทรสาร 0-2254-4032 http://www.asl.co.th	ASL
4	บริษัทหลักทรัพย์ ดีบีเอส วิคเคอร์ส (ประเทศไทย) จำกัด 989 อาคารสยามทาวเวอร์ ชั้น 14-15 ถนนพระราม 1 ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2658-1222 โทรสาร 0-2658-1441 http://www.th-dbsvickers.com	DBSV
5	บริษัทหลักทรัพย์ ซิกโก้ จำกัด (มหาชน) 130-132 อาคารสินธร ทาวเวอร์ 2 ชั้น 1-2 ถนนวิฑู ลุมพินี ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2627-3100 โทรสาร 0-2263-2043 http://www.brokernumberfive.com	SICSEC
6	บริษัทหลักทรัพย์ เมอร์ริล ลินช์ ภัทร จำกัด 252/6 อาคารเมืองไทย-ภัทร 1 ชั้น 6-11 ถนนรัชดาภิเษก ห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10320 โทร. 0-2305-9000 โทรสาร 0-2275-3040 http://www.ml.com	MLP
7	บริษัทหลักทรัพย์ บีที จำกัด 44 อาคารไทยธนาคาร ชั้น G, 23-26 ซ.หลังสวน ถ.เพลินจิต ลุมพินี ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2657-9000 โทรสาร 0-2657-9111 http://www.BTsecurities.com	BTSEC
8	บริษัทหลักทรัพย์ เอบีเอ็น แอมโรว์ เอเชีย จำกัด (มหาชน) 175 อาคารสารคดีทาวเวอร์ ชั้น 3 ถนนสาทรใต้ ทุ่งมหาเมฆ สาทร กรุงเทพฯ 10120 โทร. 0-2285-1666, 0-2285-1777 โทรสาร 0-2285-1900 http://www.ast.co.th	AST

หมายเลข	ชื่อบริษัท	ชื่อย่อ
10	บริษัทหลักทรัพย์ ไอ.บี. จำกัด 152 อาคารอินโดสูเอช ชั้น 6 ถนนวิฑู ลุมพินี ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2256-7888, 0-2256-7999 โทรสาร 0-2256-7893-4 http://www.indocarrsec.com	IB
11	บริษัทหลักทรัพย์ แอสเซท พลัส จำกัด 193/111-115 อาคารเลครัชดา ชั้น 27 ถนนรัชดาภิเษกตัดใหม่ คลองเตย กรุงเทพฯ 10100 โทร. 0-2661-9999, 0-2264-0666 โทรสาร 0-2661-9486 http://www.assetplus.com	ASSET
12	บริษัทหลักทรัพย์ หยวนต้า (ประเทศไทย) จำกัด 540 อาคารเมอร์คิวรี ทาวเวอร์ (อาคารวรรณเพลส) ชั้น 8-10 ถนนเพลินจิต ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2658-6300 โทรสาร 0-2658-6383 http://www.yuanta.co.th	YUANTA
13	บริษัทหลักทรัพย์ เคจีไอ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) 323 อาคารยูไนเต็ดเซ็นเตอร์ ชั้น 23 ถนนสีลม กรุงเทพฯ 10500 โทร. 0-2231-1111 โทรสาร 0-2267-8260 http://www.kgieworld.com	KGI
14	บริษัทหลักทรัพย์ พัฒนสิน จำกัด (มหาชน) 21/3 อาคารไทยทาวเวอร์ ชั้น 1 ถนนสาทรใต้ กรุงเทพฯ 10120 โทร. 0-2285-0060, 0-2677-3333 โทรสาร 0-2285-0620 http://www.cns.co.th	CNS
15	บริษัทหลักทรัพย์ เอส จี สีนเอเชีย จำกัด 622 อาคารเอ็มโพเรียม ชั้น 11/1-8 ถนนสุขุมวิท 24 คลองตัน คลองเตย กรุงเทพฯ 10110 โทร. 0-2658-9000 โทรสาร 0-2658-9003	SGACS
16	บริษัทหลักทรัพย์ ธนชาติ จำกัด 444 อาคารเอ็มบีเค ทาวเวอร์ ชั้น 14 ถนนพญาไท วังใหม่ ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2217-9595, 0-2217-9622 โทรสาร 0-2217-9642 http://www.natsec.co.th	NATSEC
18	บริษัทหลักทรัพย์ เอชเอสบีซี (ประเทศไทย) จำกัด 968 อาคารเอชเอสบีซี ชั้น 8 ถนนพระราม 4 บางรัก กรุงเทพฯ โทร. 0-2614-4900 โทรสาร 0-2632-4957-8	HSBC-S
19	บริษัทหลักทรัพย์ เกียรตินาคิน จำกัด 500 อาคารอัมรินทร์ทาวเวอร์ ชั้น 7 ถนนเพลินจิต ลุมพินี ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2256-9898-9 โทรสาร 0-2256-9783, 0-2256-9756 http://www.kks.co.th	KKS

หมายเลข	ชื่อบริษัท	ชื่อย่อ
22	บริษัทหลักทรัพย์ ทรีนีตี จำกัด 179/109-110 ชั้น 25 อาคารบางกอกซีดี ทาวเวอร์ ถนนสาทรใต้ ทุ่งมหาเมฆ สาทร กรุงเทพฯ 10120 โทร. 0-2286-3999 โทรสาร 0-2286-6333 http://www.trinitythai.com	TRINITY
23	บริษัทหลักทรัพย์ ไทยพาณิชย์ จำกัด 130 อาคารสินธร 3 ชั้น 26 ถนนวิฑู ลุมพินี ปทุมวัน กรุงเทพฯ โทร. 0-2263-3500 โทรสาร 0-2263-3801-2 http://www.scbsec.com	SCBS
26	บริษัทหลักทรัพย์ ยูโอบี เคย์เฮียน (ประเทศไทย) จำกัด 130-132 อาคารสินธร ถ.วิฑู ลุมพินี ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2659-8000 โทรสาร 0-2263-2306	UOBKHS
27	บริษัทหลักทรัพย์ บีฟิท จำกัด 25 อาคารกรุงเทพประกันภัย ชั้น 22 ถนนสาทรใต้ กรุงเทพฯ 10120 โทร. 0-2677-4330 โทรสาร 0-2677-4328 http://www.bfit.co.th	BFITSEC
28	บริษัทหลักทรัพย์ ไอเอ็นจี (ประเทศไทย) จำกัด 130-132 อาคารสินธร 1 ชั้น 8 ถนนวิฑู ลุมพินี ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2263-2888-9 โทรสาร 0-2263-2898 http://www.ing.com	INGT
29	บริษัทหลักทรัพย์ กรุงศรีอยุธยา จำกัด 898 อาคารเพลินจิตทาวเวอร์ ชั้น 4 ถนนเพลินจิต กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2658-6767 โทรสาร 0-2263-0408 http://www.ays.co.th	AYS
30	บริษัทหลักทรัพย์ อินเทล วิชั่น จำกัด 540 อาคารเมอร์คิวรี่ ชั้น 17 ถนนเพลินจิต ลุมพินี ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2658-5800 โทรสาร 0-2658-5799	IVS
33	บริษัทหลักทรัพย์ ฟินันซ่า จำกัด 48/14-15 อาคารทีสโก้ทาวเวอร์ ชั้น 8 ถนนสาทรเหนือ สีลม บางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทร. 0-2638-0300 โทรสาร 0-2638-0301 http://www.finansa.com	FINANSA
34	บริษัทหลักทรัพย์ ฟิลลิป (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) 849 อาคารวรวิวัฒน์ ชั้น 15 ถนนสีลม บางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทร. 0-2268-0999, 0-2635-1700 โทรสาร 0-2268-1621 http://www.phillip.co.th	PHILIP

หมายเลข	ชื่อบริษัท	ชื่อย่อ
38	บริษัทหลักทรัพย์ ยูไนเต็ด จำกัด (มหาชน) 1550 อาคารแกรนด์อิมรินทร์ทาวเวอร์ ชั้น 4-5 ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ ราชเทวี กรุงเทพฯ 10310 โทร. 0-2207-0038 โทรสาร 0-2207-0404 http://www.unitedsec.com	US
41	บริษัทหลักทรัพย์ เจ.พี. มอร์แกน (ประเทศไทย) จำกัด 20 อาคารบูรพาจิต ชั้น 2-3 ถ.สาทรเหนือ สีลม บางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทร. 0-2684-2600 โทรสาร 0-2684-2610	JPM
42	บริษัทหลักทรัพย์ กิมเอ็ง (ประเทศไทย) จำกัด 540 อาคารเมอร์คิวรี ทาวเวอร์ ชั้น 8-10 ถ. เพชรินจิต ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2658-6300 โทรสาร 0-2658-6301 http://www.kimeng.co.th	KIMENG
43	บริษัทหลักทรัพย์ บีเอ็นพี พารีบาส์ ฟิริกริน (ประเทศไทย) จำกัด 444 อาคารเอ็มบีเค ทาวเวอร์ ชั้น 19 ถนนพญาไท ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2659-8999 โทรสาร 0-2216-3542 http://www.peregrineonline.co.th	BNPPP
45	บริษัทหลักทรัพย์ ซี แอล เอส เอ (ประเทศไทย) จำกัด 87 อาคารเอ็มไทย ทาวเวอร์ ชั้น 16 ถนนวิฑูย์ สุขุมวิท ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2253-2945 โทรสาร 0-2253-0534 http://www.clsa.com	CLSA
47	บริษัทหลักทรัพย์ ซีมิโก้ จำกัด (มหาชน) 287 อาคารลิเบอร์ตีสแควร์ ชั้น 16 ถนนสีลม บางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทร. 0-2695-5000 โทรสาร 0-2631-1709 http://www.seamico.com	ZMICO
49	บริษัทหลักทรัพย์ ยูบีเอส วอร์เบิร์ก จำกัด 93/1 อาคารดีทีแอสล์ม ทาวเวอร์ เอ ชั้น 13 ถนนวิฑูย์ ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2252-3867, 0-2651-5700 โทรสาร 0-2252-3965 http://www.ubswarburg.com	UBSW

ณ 2 กรกฎาคม 2545

รายชื่อและที่อยู่ของบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน

ชื่อและที่อยู่	ชื่อย่อ
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม กลสิกรไทย จำกัด 252/38-41 อาคารสำนักงานเมืองไทย-ภัทร 1 ชั้น 31 ถนนรัชดาภิเษก ห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10320 โทร. 0-2693-2300 โทรสาร 0-2693-2320 http://www.tfam.co.th	TFAM
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน เอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน) 193-195 อาคารเสถียรชิตา ชั้น 30-32 ถนนรัชดาภิเษก คลองเตย กรุงเทพฯ 10110 โทร. 0-2661-9000-99 โทรสาร 0-2661-9102-3 http://www.mfcfund.com	MFC
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม ปริมาเวสต์ จำกัด 900 อาคารต้นสนทาวเวอร์ ชั้น 5 ถนนเพลินจิต ลุมพินี ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2257-0555 ,0-2257-0361-7 โทรสาร 0-2257-0360 http://www.primavest.com	PRIMAVEST
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทหารไทย จำกัด 990 อาคารอับดุลราฮิมเพลส ชั้น 32 ถนนพระราม 4 สีลม บางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทร. 0-2636-1800 โทรสาร 0-2636-1820 http://www.tmbam.com	TMBAM
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม ไทยพาณิชย์ จำกัด 132 อาคารสินธร 3 ชั้น 23 ถนนวิฑู ลุมพินี ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2263-2800 โทรสาร 0-2263-4044 http://www.scbam.com	SCBAM
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บีโอเอ จำกัด 179/6-10 อาคารบางกอกซีดีทาวเวอร์ ชั้น 5 ถนนสาทรใต้ ทูมมาเมฆ สาทร์ กรุงเทพฯ 10120 โทร. 0-2679-5353 โทรสาร 0-2679-5571-5 http://www.boaam.com	BOAAM
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ธนชาติ จำกัด 898 อาคารเพลินจิตทาวเวอร์ ชั้น 15 ถนนเพลินจิต ลุมพินี ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2263-0800 โทรสาร 0-2263-0811-4 http://www.nasset.co.th	NASSET
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม วรรณ จำกัด อาคารเกษรเพลส ชั้น 5 ถนนเพลินจิต ลุมพินี ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2659-8888 โทรสาร 0-2659-8860-1 http://www.one-asset.com	ONEAM

ชื่อและที่อยู่	ชื่อย่อ
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม ไอเอ็นจี (ประเทศไทย) จำกัด 2 อาคารเพลินิจิตเซ็นเตอร์ ชั้น 17 B สุขุมวิท ซอย 2 คลองเตย กรุงเทพฯ 10110 โทร. 0-2656-9111 โทรสาร 0-2656-9119 http://www.ingfundsthai.com	ING-FUND
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน กรุงเทพ จำกัด 11 อาคารคิวิเฮาส์สาทร ชั้น 10 ถนนสาทรใต้ ทุ่งมหาเมฆ สาทร กรุงเทพฯ 10120 โทร. 0-2679-2030 โทรสาร 0-2679-1820-21 http://www.ktam.co.th	KTAM
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ออยุธยาเจเอฟ จำกัด 898 อาคารเพลินิจิตทาวเวอร์ ชั้น 8 เอ ถนนเพลินิจิต ลุมพินี ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร.0-2263-0200 โทรสาร 0-2263-0198-9 http://www.ajffunds.com	AJF
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน อเบอร์ดีน จำกัด 90/42-43 อาคารสาทรธานี 1 ชั้น 16 ถนนสาทรเหนือ สีลม บางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทร. 0-2636-8248 โทรสาร 0-2636-6482 http://www.aberden-asset.co.th	ABERDEN
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทิสโก้ จำกัด 48/16-17 อาคารทิสโก้ทาวเวอร์ ชั้น 9 ถนนสาทรเหนือ สีลม บางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทร. 0-2633-7777 โทรสาร 0-2633-7300 http://www.tiscoasset.com	TISCOASSET
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด 175 อาคารสาทรซิตี้ทาวเวอร์ ห้อง 2601 ชั้น 26 ถนนสาทรใต้ ทุ่งมหาเมฆ สาทร กรุงเทพฯ 10120 โทร. 0-2679-6400 โทรสาร 0-2679-5995-627	BBLAM

มิถุนายน 2545